

ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียน
เตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด
กระทรวงกลาโหม

ปริญญาณิพนธ์
ของ
วรภรณ์ แดงเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2544
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร
ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด
กระทรวงกลาโหม

บทคัดย่อ
ของ
วรรณณี แดงเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2544

h 123035

วรรณิ์ แดงเจริญ. (2543). ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียน
เตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด
กระทรวงกลาโหม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ , รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ตัวแปรที่ศึกษา จำแนกได้ดังนี้ ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ค่านิยมทางสังคม ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เลือกแหล่งอาหารเรือ ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำนวน 180 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเตรียมทหาร แบบสอบถามบุคลิกภาพ แบบสอบถามค่านิยมทางสังคม แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร และแบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ตัวแปรสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว (X_{18}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรค่านิยมทางสังคม (X_6) และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร (X_{19}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรมารดาที่ประกอบอาชีพนักธุรกิจ (X_{14}) มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{17}) มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ตัวแปรชั้นปีที่ 1 (X_1) ชั้นปีที่ 2 (X_2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_3) บุคลิกภาพ แบบเอ (X_4) บุคลิกภาพ แบบ บี (X_5) บิดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ (X_7) บิดาประกอบอาชีพรับราชการอื่น ๆ (X_8) บิดาประกอบอาชีพนักธุรกิจ (X_9) บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร (X_{10}) บิดาประกอบอาชีพอื่น ๆ (X_{11}) มารดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ (X_{12}) มารดาประกอบอาชีพรับราชการอื่น ๆ (X_{13}) มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร (X_{15}) และมารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ (X_{16}) ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

2. ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไป น้อยที่สุด คือ ค่านิยมทางสังคม (X_6) ความคาดหวังในการเลือกแหล่งอาหารเรือของผู้ปกครอง (X_{19}) และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{17}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้สามารถ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารได้ร้อยละ 31.6

3. สมการที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม โดยนำค่าประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 70.679 + 1.407 X_6 + .747 X_{19} - 2.205 X_{17}$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .442 X_6 + .294 X_{19} - .207 X_{17}$$

VARIABLES EFFECTING ATTITUDES TOWARDS CHOOSING OF
THE ROYAL THAI NAVY OF PRE-CARDET OF THE ARMED FORCES
ACADEMIES PREPARATORY SCHOOL OF EDUCATION DEPARTMENT ,
HEADQUARTER OF SUPREME COMMAND , MINISTRY OF DEFENCES

AN ABSTRACT
BY
VORAPORN DANGJAREON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
February 2001

Voraporn Dangjareon. (2000). Variables effecting attitudes towards choosing of the Royal Thai Navy of Pre-Cardet of The Armed Forces Academies Preparatory School of Education Department , Headquarter of Supreme Command , Ministry of Defences. Master of Education , M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University. Advisor Committee : Assistant Professor Promptida Sankamkrue , Associate Professor Kamolrat Greethong.

The purpose of this research was to study variable effecting attitudes towards choosing the Royal Thai Navy of Pre-Cardet of the Armed Forces Academies Preparatory School of Education Department , Headquarter of Supreme Command , Ministry of Defences. These variables were are personal factors such as class level, achievement and social values. Family factors were parental occupation, parental economics, parental relationship and parental 's expectation. The sampling were 180 in the academic years 2000 of the Royal Thai Navy of Pre-Cardet class level I and II ; 91 from class level I and 89 from class level II. The instruments collected to study are personal questionnaires , achievement questionnaires , social values questionnaires , parental relationship questionnaires and parental 's expectation questionnaires. The data were analyzed by Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis .

The results were as follows :

1. There were significantly positive relationships among parental relationship (X_{18}) at .05 level , significantly positive relationships among social values (X_6) and parental 's expectation (X_{19}) at .01 level , significantly negative relationships among mother's business (X_{14}) at .05 level , significantly negative relationships among parental economics (X_{17}) at .01 level and there were no relationships among class level ($X_1 - X_2$) , achievement (X_3) , personality type A (X_4), personality type B (X_5) , parental occupation ($X_7 - X_{13}$, X_{15} , X_{16}) .

2. The attitudes towards choosing of the Royal Thai Navy of Pre-Cardet could be significantly predicted about percentage of 31.6 from the most to the least by the social values (X_6) , parental 's expectation (X_{19}) and parental economics (X_{17}).

3. The significantly predict equation of the attitudes towards choosing of attitudes towards choosing of The Royal Thai Navy of Pre-Cardet of The Armed Forces Academies Preparatory School of Education Department , Headquarter of Supreme Command , Ministry of Defences were as follows :

In terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = 70.679 + 1.407 X_6 + .747 X_{19} + 2.205 X_{17}$$

In terms of standard scores were :

$$Z = .442 X_6 + .294 X_6 - .207 X_{17}$$

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร
โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษาทหาร
กองบัญชาการทหารสูงสุด

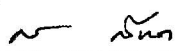
ของ
นางสาววรรณ แดงเจริญ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ 21 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2544

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง กรรมการสอบปากเปล่าที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้สละเวลาอย่างมากในการให้ความรู้ คำแนะนำ และตรวจแก้ไขทุกขั้นตอนของการทำวิจัยอย่างใกล้ชิด ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียรพประสิทธิ์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่ให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณโรงเรียนเตรียมทหาร พลตรี สุเทพ โพธิ์สุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมทหาร พันเอก ณรงค์ ไกรพิบูลย์ และเรือเอก ชัยพฤกษ์ ศรีอุดม ที่ได้ให้ความกรุณาและความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการในการให้ความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นผลให้เครื่องวิจัยมีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ความเมตตาและให้กำลังใจ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ปริญญาโทจิตวิทยาการศึกษาที่คอยให้การช่วยทุกด้านโดยเฉพาะคุณอรนุช กันสิทธิ์ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านเอกสารงานวิจัยและการติดต่อผู้วิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งคุณบุญสิทธิ์ ไชยชนะที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล และคุณวงเดือน จงไพบูลย์ ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องเรื่องพิมพ์

ขอขอบพระคุณ คุณประมวล แดงเจริญ ตลอดจนครอบครัวแดงเจริญทุก ๆ ท่าน ที่ให้การสนับสนุนทางด้านทุนทรัพย์ ความรัก กำลังใจและแสดงความห่วงใยผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นนี้ ขอมอบให้กับคุณแม่ คุณพ่อ และบรรพคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมความดี ตลอดจนจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ให้กับผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอน้อมระลึกถึงพระคุณของ บิดา มารดา และพี่ ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนทุนทรัพย์ จนประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับนี้

วรภรณ์ แดงเจริญ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิด.....	9
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเตรียมทหาร.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายเรือ.....	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ.....	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ.....	24
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ.....	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ.....	34
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	35
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปี.....	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชั้นปี.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปี.....	36
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	37
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	40
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	41
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมทางสังคม	45
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมทางสังคม	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมทางสังคม	47
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้ประกอบการ	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้ประกอบการ	48
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ	49
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ	50
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว	51
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว	52
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง	53
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง	54
 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	56
ประชากร	56
กลุ่มตัวอย่าง	56
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	56
วิธีการสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือ	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	68
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	70
ผลการศึกษาค้นคว้า	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สังเขป ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	79
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	80
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	81
ข้อเสนอแนะ	89
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	89
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	122
ประวัติย่อผู้วิจัย	129

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในระยะ 7 ปี.....	3
2 แสดงจำนวนร้อยละของนักเรียนเตรียมทหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจของ ผู้ปกครอง และอาชีพบิดามารดา.....	71
3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ ค่านิยมทางสังคม สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว ความคาดหวังของ ผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร และทัศนคติต่อ การเลือกเหล่าทหารเรือ.....	73
4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาทัศนคติต่อการเลือกเหล่า ทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร.....	74
5 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของ นักเรียนเตรียมทหาร.....	76
6 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของ นักเรียนเตรียมทหารโดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	76

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 องค์ประกอบทัศนคติของโทรแอนดิส.....	21
--------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญในการสร้างคุณภาพประชากร ตั้งแต่เยาว์วัย ด้วยการให้การศึกษาบ่มเพาะ ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เด็กและเยาวชนให้มีการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ปิยาภรณ์ กิจอุดมทรัพย์, 2539 : 2 ; อ้างอิงมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ, 2521) และเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่ควรแก่การพัฒนาตั้งแต่เริ่มแรก ดังที่ พิกุล สิงห์พงษ์ (2533 : 74) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็น องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเพราะมนุษย์เป็นตัวการที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ทางที่ดีขึ้น หรือ เลวลงได้ เป็นผู้วางแผนให้กับสังคม ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ คือ การให้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ

การเตรียมความพร้อมของเยาวชนในการเลือกอาชีพ ควรให้แนวทางในการเลือกอาชีพที่ตรงกับ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนให้มากที่สุด ซึ่งโกลเบอร์ท (อรอนงค์ แจ่มผล, 2525 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Tolberte, 1974) กล่าวว่า บุคคลย่อมต้องการประกอบอาชีพที่แสดงถึงความสามารถ และศักดิ์ศรีของตน ในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น การเลือกอาชีพยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น ตามลำดับ เพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition) ที่สำคัญในการเลือกอาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อชีวิตการทำงานโดยตรง (รสนีย์ อักษรวงศ์, 2536 : 3) และในช่วงนี้เป็นระยะที่เยาวชนมีตัวเลือกอาชีพที่เด่นชัด เฉพาะเจาะจงมากขึ้น (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2530 : 40) รวมทั้งเยาวชนในช่วงอายุ 14 - 17 ปี เริ่ม ตระหนักในความสามารถของตนเอง ดังนั้น การที่เยาวชนได้รู้ถึงความสามารถและความถนัด ตลอดจน การรับรู้ว่าจะอาชีพใดตรงกับความต้องการ บุคลิกภาพ และความสามารถของตนมากที่สุด จะช่วยให้เขา เลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Ginzberg, 1974 : 97 - 140)

หลังจากเยาวชนจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว ก็จะมุ่งศึกษาในระดับอุดม ศึกษาต่อไปตามลำดับขั้น ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการผลิต กำลังคนในระดับที่ต้องใช้สมองและความพิเศษเพื่อไปพัฒนาประเทศ (วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2523 : 17) การให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษานี้มีหลายประเภท หลายสาขา ดังนั้น จึงมีการแยกประเภท สถาบันอุดมศึกษาออกเป็นหลายประเภท ดังที่ วิจิตร ศรีสะอ้าน ได้จำแนกสถาบันอุดมศึกษาตามฐาน ของสถาบันออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง คือ มหาวิทยาลัย กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มวิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยของรัฐ และวิทยาลัยของเอกชน กลุ่มที่สาม คือ สถาบันที่จัดขึ้นในการเฉพาะกิจ (ภัทรา ธาระพานิช, 2525 : 1 - 2 ; อ้างอิงมาจาก วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2525)

โรงเรียนเตรียมทหารในปัจจุบันมีฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นสถาบันทางทหาร ที่มีการฝึก ที่จะให้การศึกษาและอบรมความรู้พื้นฐานทางวิชาการ วิชาทหาร และดำรงเบื้องต้น เพื่อ เสริมสร้างความสามัคคี ซึ่งจะเป็นประโยชน์พื้นฐานต่อการปฏิบัติงานในอนาคต รวมทั้งเป็นการเสริม สร้างบุคลิกภาพ อุปนิสัยพื้นฐานในการเป็นผู้นำหน่วยที่มีประสิทธิภาพของชาติ (ภัทรา ธาระพานิช, 2528 : 3) ในการจัดการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนเตรียมทหารให้การอบรมศึกษานักเรียนในด้านพุทธศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา วิชาทหารและวิชาตำรวจ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและทัศนคติพื้นฐานพร้อมที่จะ

พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความก้าวหน้า ในด้านความรู้ อุปนิสัย คุณสมบัติของผู้นำหน่วย และมีทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพอย่างพอเพียงในการประกอบอาชีพทหาร และอาชีพตำรวจในอนาคต (คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร 2533 : คำนำ - 1) โรงเรียนเตรียมทหารรับนักเรียนที่ผ่านการศึกษามาตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของกระทรวงศึกษาธิการที่มีอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ เข้าศึกษา 2 ชั้นปี เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับนี้ จะมีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของกระทรวงศึกษาธิการ และภายหลังที่นักเรียนเตรียมทหารที่จบการศึกษาแล้ว กองบัญชาการทหารสูงสุดจะส่งไปศึกษาต่อที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร. 2535 : 3 - 4)

การสอบคัดเลือกนักเรียนเตรียมทหารโดยตรงของแต่ละเหล่า นั้น ได้คัดเลือกนักเรียนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและมีคุณสมบัติเหมาะสมกับเหล่า ซึ่งการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียมทหารนั้นเลือกมาแล้วตั้งแต่สมัครสอบคัดเลือก ดังนั้นเมื่อนักเรียนในโรงเรียนเข้ามาเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารแล้วจึงไม่สามารถเปลี่ยนเหล่าได้ ในการสอบคัดเลือกหากได้บุคคลที่เหมาะสมและมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของเหล่าทัพ ก็จะเป็นการเตรียมบุคลากรเพื่อเข้าไปสู่อำชีพในแต่ละเหล่าทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนายทหารและนายตำรวจในระดับนี้จะเป็นผู้เข้าไปมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อหน่วยงานของเขาในอนาคต (ประกอบ กรรณสูตร และทวีวัฒน์ ปิตยานนท์. 2525 : 21) นอกจากนี้จะมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดแล้ว นักเรียนต้องรักในเหล่านี้น ๆ ด้วย (อุทัย ทันตสุวรรณ. 2527 : 1) ในการรับสมัครนักเรียนเตรียมทหารนั้น จะรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีอยู่ในช่วงอายุ 14 - 18 ปีบริบูรณ์ (คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร. 2533 : คำนำ - 1) ดังที่ กิ้นซ์เบิร์ก (สุทิดา จารุเดชา. 2541 ; อ้างอิงมาจาก Ginzberg. 1951) ได้กล่าวถึงช่วงอายุในการเลือกของบุคคลไว้ว่าในช่วงอายุ 11 - 12 ปี เด็กจะพิจารณาเลือกตามความสนใจ ในช่วงอายุ 13 - 14 ปี เด็กจะเลือกอาชีพที่ชอบและสนใจ โดยคำนึงถึงความสามารถของตนเองที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับอาชีพ ในช่วงอายุ 15 - 16 ปี เด็กจะเริ่มตระหนักในทัศนคติและค่านิยมที่สัมพันธ์กับเป้าหมายทางอาชีพระหว่างตนเองกับสังคม ดังนั้นการเลือกอาชีพของเด็กจะมีเหตุผลมากขึ้น เด็กจะเริ่มพิจารณาองค์ประกอบอย่างจริงจัง เช่น ความสนใจ ความสามารถ ทัศนคติ ซึ่งสอดคล้องกับซูเปอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 97 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1953) ที่กล่าวว่า นักเรียนอายุ 15 - 17 ปี เป็นช่วงที่นักเรียนพิจารณาและทดลองเลือกอาชีพ โดยพิจารณาเลือกอาชีพตามความต้องการ ความสามารถ ค่านิยม และโอกาสในการได้งานทำ

ดังนั้น การศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหารจึงเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน โดยให้นักเรียนเตรียมทหารได้พัฒนาเชาวน์ปัญญา มีความรู้ และทักษะ อันจำเป็นต่อการประกอบอาชีพทหาร - ตำรวจ (คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร. 2542 : 8) หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหารเป็นการศึกษาต่อเนื่องจากมัธยมศึกษาปีที่ 4 อีก 2 ปี โดยมุ่งเน้นกลุ่มวิชาที่จะเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาต่อสาขาวิทยาศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ที่จะไปศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร. 2542 : 9) ซึ่งผู้ที่เข้าสมัครสอบเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ต้องศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจ จำนวนผู้สมัครจึงมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี จากสถิติจำนวนผู้สมัครเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหารในแต่ละเหล่า พบว่าในช่วงปี 2536 -

2537 จำนวนผู้สมัครของแต่ละเหล่าที่พลดลง อาจมีสาเหตุมาจากภาพพจน์ของทหารในช่วงนี้เกิดความตกต่ำ จึงทำให้มีจำนวนผู้สมัครลดลงมาก และในช่วงปี 2538 – 2541 มีผู้สมัครเพิ่มมากขึ้นเกือบทุกเหล่า ยกเว้นเหล่าทหารเรือ ดังแสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้สมัครแต่ละเหล่า ตั้งแต่ปี 2535 – 2541 (กองสถิติและประเมินผล โรงเรียนเตรียมทหาร. 2541 : 6 – 7)

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในระยะ 7 ปี

ปีการศึกษา	ทหารบก จำนวนสมัคร	ทหารเรือ จำนวนสมัคร	ทหารอากาศ จำนวนสมัคร	ตำรวจ จำนวนสมัคร	จำนวนผู้สมัคร
2535	5,837	3,771	4,713	7,207	21,528
2536	3,495	3,391	3,723	6,267	17,335
2537	2,963	3,367	4,206	7,270	17,806
2538	8,312	6,379	8,662	9,780	33,093
2539	8,478	5,519	8,114	9,423	31,534
2540	9,196	6,199	9,604	11,173	36,172
2541	12,978	9,076	12,287	14,197	48,538

จากตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้สมัครแต่ละเหล่า ตั้งแต่ปี 2535 – 2541 พบว่า ในช่วงปี 2535 – 2537 จำนวนผู้สมัครของแต่ละเหล่าลดลงอย่างมาก และตั้งแต่ปี 2538 – 2541 มีจำนวนผู้สมัครสอบในแต่ละเหล่าที่เพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่ในส่วนของเหล่าทหารเรือมีจำนวนผู้มาสมัครสอบคัดเลือกน้อยกว่าทุกเหล่า ยกเว้นปี 2537 ที่ทางเหล่าทหารบกมีผู้มาสมัครสอบน้อยกว่าเหล่าทหารเรือ อาจเป็นเพราะว่าในช่วงนั้นทัศนคติของประชาชนต่อทหารบกเป็นไปทางลบ (กองสถิติและประเมินผล โรงเรียนเตรียมทหาร. 2541 : 6 – 7) จากการที่มีผู้มาสมัครสอบคัดเลือกในเหล่าทหารเรือน้อยกว่าเหล่าอื่น จึงทำให้ส่งผลต่อกองทัพเรือในอัตรากำลังและคุณภาพของทหารเรือ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหารเป็นการศึกษาต่อเนื่องจากมัธยมศึกษาปีที่ 4 อีก 2 ปี โดยมุ่งเน้นกลุ่มวิชาที่จะเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาต่อสาขาวิทยาศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ที่จะไปศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร. 2542 : 8) ซึ่งจากสถิติการรายงานผลการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียมทหาร พบว่า มีผลมาจากตัวแปรต่าง ๆ เช่น อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจากสถิติการรายงานผล อาชีพบิดาของนักเรียนเตรียมทหารปีการศึกษา 2542 พบว่า ในส่วนของนักเรียนที่เลือกเหล่าทหารเรือจำนวน 119 คน บิดาของนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือประกอบอาชีพต่าง ๆ ดังนี้ คือ ข้าราชการทหารคิดเป็นร้อยละ 25.50 เกษตรกร , กสิกรร้อยละ 16.11 ครู – อาจารย์ร้อยละ 15.44 ค้าขายร้อยละ 8.72 ข้าราชการพลเรือนร้อยละ 8.05 ข้าราชการตำรวจร้อยละ 6.04 รับจ้าง ร้อยละ 5.37 พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 4.03 ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 3.36 ลูกจ้างพลเรือนร้อยละ 1.34 พนักงานบริษัทร้อยละ 1.34 และอื่น ๆ ร้อยละ 0.67 (กอง

สถิติและประเมินผล โรงเรียนเตรียมทหาร. 2541 : 23) ซึ่งโรงเรียนเตรียมทหารได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่า บุตรชายไทยมักเลือกบิดาเป็นบุคคลตัวอย่าง จะเจริญรอยตามบิดาถึงการเลือกอาชีพในอนาคต และถ้า บิดาของนักเรียนเตรียมทหารเป็นทหารหรือตำรวจเหล่าใด ก็จะเป็นความเป็นไปได้สูงที่นักเรียนเตรียมทหาร จะเลือกเหล่าเดียวกับบิดา (ชฎาวิทย์ สุวรรณรัตน์. 2537 : 3 ; อ้างอิงมาจาก กองสถิติและประเมินผล โรงเรียนเตรียมทหาร 2535) ซึ่ง อัดดี้ (Eaddy. 1969 : 2958 – 2959) ได้ศึกษาเพื่อจัดลำดับองค์ ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า บิดามารดามีอิทธิพลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้อง กับ อีวอ มอริช (Ivor Morrish. 1972 : 131) กล่าวว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเข้า ศึกษาต่อ ดังที่ รสสัย อักษรวงศ์ (2536 : 4) กล่าวว่า การได้รับข้อมูลและแนวทางอย่างถูกต้องถึงทิศ ทางและความสามารถ ความถนัด ตลอดจนรับรู้ว่าจะอาชีพใดตรงกับความต้องการ บุคลิกภาพ และความสามารถของตนมากที่สุด จะช่วยให้นักเรียนเลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับโรงเรียน เตรียมทหารเกี่ยวกับการเลือกเหล่าเรียนนั้น ต้องเกิดจากความสมัครใจ (ประวัติ , รายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนเตรียมทหาร. มปป : 11) และอิทธิพลที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษา พบว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก ได้แก่ ความถนัด เลือกเพราะเกียรตินิยม ชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล อาชีพมั่นคง บิดามารดา และ ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนที่จะสอบเข้าศึกษาต่อ ก็ส่งผลในการ เลือกสอบเข้าในสถาบัน (สุริยา จารยะพันธ์. 2532 : 54)

ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนที่จะสอบเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหารในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า โดยส่วนรวมที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาส่วนใหญ่จะมีคะแนนเฉลี่ยสะสมจากชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเดิมช่วงคะแนนสูงเกินกว่า 2.50 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 76.82 ช่วงคะแนน 2.00 – 2.49 คิดเป็นร้อยละ 16.04 และช่วงคะแนนที่ต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 7.12 (กองสถิติและ ประเมินผล โรงเรียนเตรียมทหาร 2541 : 19 – 21) นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนของนักเรียนเตรียม ทหารที่มีคะแนนเฉลี่ยจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่ำกว่า 2.00 ในส่วนของนักเรียนเตรียมทหารเหล่า ทหารเรือคิดเป็นร้อยละ 31.11 ในส่วนของนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารบก คิดเป็นร้อยละ 28.89 ใน ส่วนของนักเรียนเตรียมทหารเหล่าตำรวจคิดเป็นร้อยละ 28.89 และในส่วนของนักเรียนเตรียมทหารเหล่า ทหารอากาศ คิดเป็นร้อยละ 11.11 จากนักเรียนเตรียมทหารที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในช่วงคะแนนต่ำกว่า 2.00 ซึ่งจากข้อมูล ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า นักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือ มีคะแนนสะสมจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในช่วงคะแนนที่ต่ำกว่า 2.00 มีจำนวนมากที่สุดของนักเรียน เตรียมทหารที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในช่วงคะแนนที่ต่ำกว่า 2.00 จึงเป็นที่น่าสน ใจว่า นักเรียนเตรียมทหารกลุ่มนี้ จะมีปัญหาในการศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร และเมื่อจบการศึกษา จากโรงเรียนเตรียมทหารไปแล้ว จะส่งผลต่อการศึกษาต่อในเหล่าทหารเรือ แต่ถ้าเขามีทัศนคติต่อการ เลือกเหล่าทหารเรือทางบวก จะทำให้เขาสนใจที่จะเตรียมตัวในการเรียนและสอบเข้าเป็นนักเรียนเตรียม ทหาร เพื่อให้ได้เข้าศึกษาต่อในเหล่าทัพเรือต่อไป ซึ่งทัศนคติจะพัฒนาไปได้ ต้องขึ้นอยู่กับหน้าที่บุคคล ได้มีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เกิดจากการที่บุคคลถ่ายทอดแบบอย่างการกระทำหรือความคิดของ คนอื่นมาเป็นของตน (สุเทพ โลไทยสงค์. 2524 : 15) ดังที่ พัทณี วรกวิน (2522 : 60) ได้ให้ความ หมายของทัศนคติว่าหมายถึง ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่พร้อมจะกระทำต่อสิ่งแวด ล้อมในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือ ของนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางสำหรับทางโรงเรียน ในด้านการรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาต่อ และเป็นแนวทางสำหรับนักเรียนที่สนใจจะเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ในเหล้าทหารเรือ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว กับทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว ของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยนี้ เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงาน ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน โรงเรียนเตรียมทหารในด้านการวางนโยบายรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร และเป็นแนวทางแก่นักเรียนที่สนใจจะเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ในเหล้าทหารเรือ ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ปกครองในการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเลือกอาชีพแก่บุตรหลาน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชากรที่เป็น นักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเหล้าทหารเรือ ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำนวน 240 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 121 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 119 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเหล้าทหารเรือ ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำนวน 180 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ชั้นปีเป็นชั้น (Strata)

โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล้าทหารเรือ จำนวน 240 คน ออกเป็น 2 ชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 121 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 119 คน

2. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 1 มา 91 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และที่เหลือ 30 คน เป็นกลุ่มที่ใช้ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 2 มา 89 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และที่เหลือ 30 คน เป็นกลุ่มที่ใช้ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงมีจำนวน 180 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 คน และเป็นกลุ่มที่ทดลองเครื่องมือจำนวน 60 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่

1.1.1 ชั้นปีที่ศึกษา

1.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1.3 บุคลิกภาพ

1.1.4 ค่านิยมทางสังคม

1.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่

1.2.1 อาชีพของผู้ปกครอง

1.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

1.2.3 สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว

1.2.4 ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนเตรียมทหารที่เกี่ยวกับการเป็นทหารเรือ ในด้านความสำคัญ ความมีคุณค่า ความมั่นคง และความก้าวหน้า ซึ่งทำให้นักเรียนเตรียมทหารเลือกที่จะประกอบอาชีพทหารเรือ ในสังกัด กองทัพเรือ กระทรวงกลาโหม

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ที่ส่งผลต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร จำแนกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และค่านิยมทางสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 ชั้นปีที่ศึกษา หมายถึง นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 โรงเรียนเตรียมทหาร ทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งวัดจากผลการเรียนเฉลี่ยทุกรายวิชาของการวัดผลภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542

2.1.3 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะ หรือพฤติกรรมโดยรวมของนักเรียน เตรียมทหารที่แสดงออก หรือตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต ซึ่งทำให้นักเรียนเตรียมทหารนั้นมีความแตกต่างจากบุคคลอื่น บุคลิกภาพในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดของ ฟรีดแมน และโรสแมน (Friedman and Roseman) สรุปบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ไว้ดังนี้

2.1.3.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ หมายถึง บุคลิกภาพเร่ร่อน ชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว หนีไม่ติดกับการทำงานล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้อย่างง่าย

2.1.3.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่เร่ร่อน ไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อน ดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน และไม่ชอบทำงานในเวลาอันรีบด่วน

2.1.4 ค่านิยมทางสังคม หมายถึง นักเรียนเตรียมทหารมีความนิยมชมชอบ ความสนใจ ความเลื่อมใสต่ออาชีพทหารเรือ ทำให้นักเรียนเตรียมทหารตัดสินใจเลือกเป็นทหารเรือ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม มีชื่อเสียงเกียรติยศ และหน้าที่การงานมั่นคง

2.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกครอบครัว และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง ชนิดของงานที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ของนักเรียนเตรียมทหารประกอบการเป็นรายได้หลักเพื่อเลี้ยงชีพ จำแนกตามรายงานสถานภาพนักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ 42 ปีการศึกษา 2542 แบ่ง 3 กลุ่ม จำแนก ดังนี้

2.2.1.1 ข้าราชการ ได้แก่

2.2.1.1.1 ข้าราชการทหารเรือ

2.2.1.1.2 ข้าราชการประเภทอื่น

2.2.1.2 นักธุรกิจ

2.2.1.3 เกษตรกร

2.2.1.4 ประกอบอาชีพอื่น ๆ

2.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง หมายถึง รายได้ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่ได้รับเป็นรายเดือน

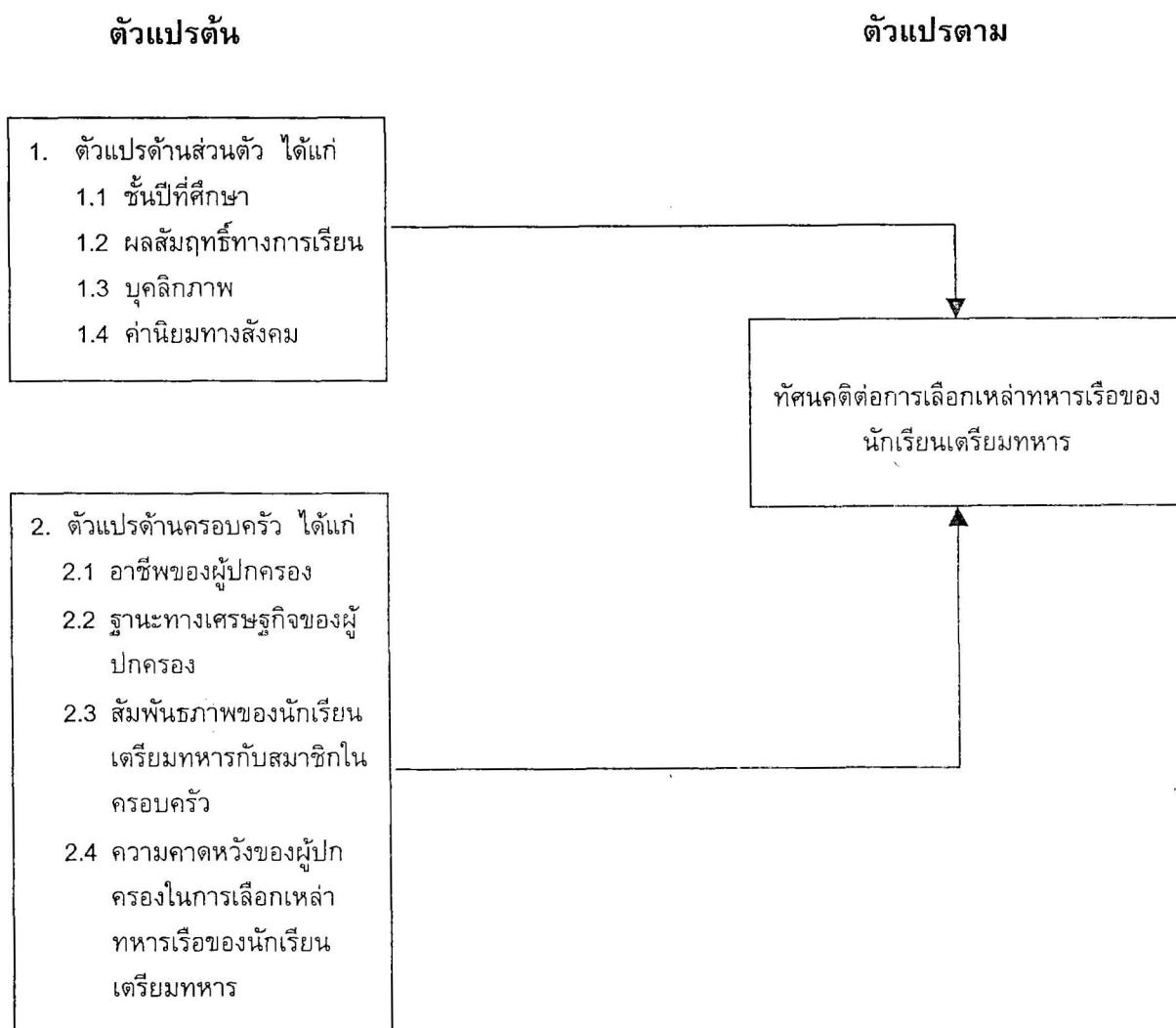
2.2.3 สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนเตรียมทหารปฏิบัติต่อบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และพฤติกรรมที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

2.2.3.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนเตรียมทหารต่อบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง ได้แก่ การเคารพเชื่อฟังตามคำสั่งสอน ทั้งทางด้านการใช้ชีวิตส่วนตัว การเงิน และการเรียน

2.2.3.2 การปฏิบัติตนของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองต่อนักเรียนเตรียมทหาร ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ การดูแลสุขภาพ การอบรมสั่งสอน เป็นที่ปรึกษาทั้งเรื่องส่วนตัว และการศึกษา

2.2.4 ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ตั้งไว้เกี่ยวกับการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร และความคาดหวังที่ผู้ปกครองปรารถนา ที่จะให้นักเรียนเตรียมทหารประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในอาชีพทหารเรือในอนาคต โดยวัดจากความคิดของนักเรียนเตรียมทหารว่าผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อนักเรียนอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

2. ตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเตรียมทหาร
 - 1.1 ประวัติความเป็นมา
 - 1.2 ภารกิจและการจัดส่วนราชการ
 - 1.3 ปรัชญาของโรงเรียน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายเรือ
 - 2.1 ประวัติความเป็นมา
 - 2.2 ภารกิจและการจัดส่วนราชการ
 - 2.3 การเข้าเป็นนักเรียนนายเรือ
 - 2.4 คุณสมบัติทหารเรือไทย
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อ
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
 - 3.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ
 - 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อ
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อ
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเตรียมทหาร

1.1 ประวัติความเป็นมา

เนื่องจากกระทรวงธรรมการได้ประกาศใช้แผนการศึกษาชาติฉบับพุทธศักราช 2479 ซึ่งให้ยุบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 และ 8 จากสายสามัญศึกษาและจัดการศึกษาสายอาชีวศึกษา ดังนั้นสถาบันชั้นอุดมศึกษาต่าง ๆ จึงต้องจัดตั้งโรงเรียนเตรียมของตนเองโดยใช้เวลา 2 ปี และมีหลักสูตรเทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8 เดิม โรงเรียนเตรียมนายร้อยและโรงเรียนเตรียมนายเรือจึงได้กำเนิดขึ้น ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2481 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ นักเรียนเตรียมของแต่ละเหล่าทัพมีความรู้ความสามารถและมีลักษณะทหาร อยู่ในมาตรฐานพอที่จะศึกษาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก (โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าปัจจุบัน) และโรงเรียนนายเรือได้ ภายหลังได้จัดตั้งโรงเรียนเตรียมนายเรืออากาศขึ้น เมื่อปีพุทธศักราช 2499

ตามมติสภากลาโหม ครั้งที่ 5/2500 ให้รวมโรงเรียนเตรียมของ 3 เหล่าทัพไว้ ณ ที่แห่งเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสามัคคีซึ่งกันและกัน ระหว่างนายทหารทั้ง 3 กองทัพ และเพื่อประหยัดงบประมาณ โรงเรียนเตรียมทหาร จึงได้ก่อกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2501 โดยรวมเอากิจการผู้บังคับบัญชา ครู อาจารย์จากโรงเรียนเตรียมทหารทั้ง 3 แห่ง มาร่วมปฏิบัติงานที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นการชั่วคราว จนกระทั่งวันที่ 21 ธันวาคม 2504 จึงได้ย้ายมาอยู่ที่ถนนพระราม 4 ลุมพินี จนถึงปัจจุบัน และในปี พุทธศักราช 2506 สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ขอให้โรงเรียนเตรียมทหารรับนักเรียนส่วนหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อส่งเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ในปีพุทธศักราช 2524 แผนการศึกษาของชาติได้เปลี่ยนแปลงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจาก 2 ปี เป็น 3 ปี กระทรวงกลาโหมและด้วยความตกลงกับกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรเปลี่ยนระบบการศึกษาของโรงเรียนทหารและตำรวจเสียใหม่ โดยให้รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเข้าศึกษาเป็นเวลา 1 ปี ต่อจากนั้นจึงแยกไปศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศอีก 4 ปีและโรงเรียนนายร้อยตำรวจอีก 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2526 เป็นต้นไป และในปีการศึกษา 2528 ได้รับนักเรียนแพทย์ทหารชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้าเข้าศึกษาและพักประจำด้วย จนกระทั่งปีการศึกษา 2530 กระทรวงกลาโหมได้ปรับปรุงแบบการศึกษาของโรงเรียนนายทหาร นายตำรวจ โดยให้โรงเรียนเตรียมทหารรับนักเรียนที่ผ่านการศึกษามาตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกระทรวงศึกษาธิการเข้าศึกษาเป็นเวลา 2 ปี เมื่อจบแล้วจึงส่งตัวไปศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ เป็นเวลา 5 ปี และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เป็นเวลา 4 ปี (คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 42. 2542 : 8)

1.2 การกิจและการจัดส่วนราชการ

โรงเรียนเตรียมทหารมีหน้าที่ปกครอง บังคับบัญชาและให้การศึกษา อบรม ในด้านพุทธิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยกับวิชาการทหาร และวิชาการตำรวจ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและทัศนคติพื้นฐานพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความก้าวหน้าทั้งในด้านความรู้ อุปนิสัย และคุณสมบัติของผู้นำหน่วย มีผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหารเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

1.2.1 การจัดส่วนราชการ

โรงเรียนเตรียมทหารเป็นส่วนราชการขึ้นตรงต่อ กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด แบ่งส่วนราชการออกเป็น 8 หน่วยขึ้นตรงดังนี้ (คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 42. 2542 : 1 – 4)

1. กองบัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร
2. ส่วนการศึกษา
3. กรมนักเรียน
4. กองวิชาการทหาร
5. กองพลศึกษา
6. กองสถิติและประเมินผล

7. กองสนับสนุน

8. กองพยาบาล

1.3 ปรัชญาโรงเรียน

โรงเรียนเตรียมทหาร นอกจากจะให้การศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์แล้ว ยังมุ่งที่จะหล่อหลอมอุปนิสัยใจคอของนักเรียนเตรียมทหารทุกคน ให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง มีร่างกายแข็งแรง คล่องแคล่ว ว่องไว มีความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความเป็นประชาธิปไตย มีวินัยในตนเอง จิตใจกว้างขวาง รู้จักปรับตัวในการที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีความเป็นผู้นำ พร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม

นักเรียนเตรียมทหารทุกคน จะต้องตระหนักในการที่จะปลูกสร้างสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ เพราะคนคนเดียวถ้าปราศจากเพื่อนจะทำอะไรให้สำเร็จย่อมเป็นการยาก ดังพุทธภาษิตอันถือว่าเป็นหลักปรัชญาของโรงเรียนเตรียมทหาร คือ “สพเพสฺส สงฆทานํ สามกฺคํ วุฑฺฒสาธิตํ” แปลว่า ความพร้อมเพรียงแห่งบุคคลผู้อยู่เป็นหมู่คณะ ย่อมยังประโยชน์ให้สำเร็จ

นอกจากโรงเรียนเตรียมทหารให้การศึกษาด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และวิชาการทหาร - ตำรวจ ขั้นพื้นฐานแล้ว ยังหล่อหลอมอุปนิสัยใจคอของนักเรียนเตรียมทหารทุกคนให้มีจิตใจเข้มแข็ง อดทน มั่นคง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความเป็นสุภาพบุรุษ มีลักษณะผู้นำหน่วยที่ดี เพื่อจะให้เขาเหล่านั้นออกไปปรับใช้ชาติบ้านเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต (พรหมพงศ์ ศาสนธำรง. 2525 : 8 - 10)

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายเรือ

2.1 ประวัติโรงเรียนนายเรือ

นาวิกานุภาพของประเทศไทยในอดีตได้เจริญขึ้นมาเป็นลำดับ จากยุคเรือพายมาถึงยุคเรือใบและได้พัฒนามาตามอย่างประเทศตะวันตก ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 สมเด็จพระเจ้านั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงรับตำแหน่งเป็นผู้นำบัญชาการทหารเรือ เป็นพระองค์แรกและทรงดำรงตำแหน่งต่อมาจนเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ 7 มกราคม พุทธศักราช 2408

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 แม้จะมีเจ้านายเป็นผู้บังคับบัญชาการทหารเรือชั้นผู้ใหญ่ก็จริง แต่ก็ยังจำเป็นต้องว่าจ้างชาวต่างประเทศ ซึ่งมีความสามารถในการทหารเรือสมัยใหม่ เป็นผู้บังคับบัญชาในเรือและเป็นผู้ฝึกหัดให้การศึกษาแก่คนไทยเป็นส่วนใหญ่

เมื่อวันที่ 15 เมษายน พุทธศักราช 2441 (ร.ศ.117) ได้มีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นเป็นครั้งแรกนามของโรงเรียนในสมัยนั้นเรียกว่า “โรงเรียนนายทหารเรือ” โดยมีความมุ่งหมายว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนี้แล้วย่อมได้รับพระราชทานยศเป็นนายทหารเรือชั้นสัญญาบัตร

สมัยเริ่มแรกนั้นมี พลเรือโท กรมหมื่นปราบปรปักษ์ (พระองค์เจ้าจรจรัสวงศ์) เป็นผู้บังคับบัญชาการทหารเรือ พลเรือโท พระยาชลยุทธโยธิน (Andre du plessis de Richelieu) ขาดิเจนมาร์คเป็นรองผู้บัญชาการทหารเรือในขณะนั้นตัวโรงเรียนไม่มี กรมทหารเรือจึงใช้เรือพระที่นั่งมหาจักรี และเรือหลวงมูระชาวลิทัวเนีย เป็นสถานที่เรียนชั่วคราว นอกจากนี้ยังใช้ เรือหลวงพาสีรังทวีป และเรือหลวงสุครีพครองเมือง เป็นสถานที่เรียนอีกด้วย การเรียนอยู่ในการบังคับบัญชาของนาวาโทไซเดอร์ริน (Seiderrin) ขาดิเจนมาร์ค ซึ่งเป็นผู้บังคับการเรือ และเป็นผู้บังคับการโรงเรียน จึงนับว่าเป็นผู้บังคับ

การโรงเรียนเป็นคนแรก คราวแรกนั้นมีนักเรียน จำนวน 12 นาย ทำการคัดเลือกเอาผู้ที่มีความรู้ความสามารถและความประพฤติดีจากพลทหารเรือ จำจำพวกนายท้ายเรือใหญ่ และจากนักเรียนของโรงเรียนนายร้อยทหารเรือ (โรงเรียนพรคนาวิกโยธิน)

เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พุทธศักราช 2442 (ร.ศ. 118) กรมทหารเรือได้แจ้งประกาศรับสมัครบุตรหลานของบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนในโรงเรียนทหารเรือ โรงเรียนนายร้อยทหารเรือ และโรงเรียนนายสิบทหารเรือ เพื่อให้มีจำนวนนักเรียนมากขึ้น แต่เมื่อมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ทางทหารเรือเห็นว่าการใช้ เรือหลวงมูระชาวลิทัวเนีย เป็นสถานที่เล่าเรียนนั้นคับแคบเกินไปจึงย้ายโรงเรียนนายเรือขึ้นไปตั้งบนบก ณ ดึกที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเดิม ที่สวนอนันตอุทยาน จังหวัดธนบุรี โดยนาวาโท ไชเดอริ่น ยังเป็นผู้บังคับการโรงเรียนต่อมาอีก

เมื่อวันที่ 5 เมษายน พุทธศักราช 2443 (ร.ศ. 119) กรมทหารเรือเปิดรับสมัครบุตรหลานบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนนายร้อยทหารเรือ และนักเรียนนายสิบทหารเรือเพิ่มเติมอีก และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในความปลอดภัยของประเทศทางด้านทะเล และกิจการทหารเรือเป็นอันมาก ฉะนั้นจึงมีพระราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ รับสั่งให้กรมทหารเรือฝึกหัดนักเรียนนายเรือให้เรียบร้อย ถ้านักเรียนคนใดมีผลการเรียนดีสมควรที่จะส่งไปเล่าเรียนยังต่างประเทศ จะพระราชทานเงินให้กรมทหารเรือส่งนักเรียนออกไปทุกปี เมื่อจำนวนนักเรียนมากขึ้นอีกทำให้ดึกที่ใช้เป็นสถานที่เรียนคับแคบเกินไป ดังนั้นใน พุทธศักราช 2445 (ร.ศ. 121) โรงเรียนนายเรือจึงย้ายจากสวนอนันตอุทยาน ข้ามฟากไปอยู่ที่พระตำหนักสุนันทาลัย ปากคลองตลาด (ที่ตั้ง โรงเรียนราชินีปัจจุบัน) เป็นสถานที่พักอาศัยชั่วคราว เนื่องจากการสร้างตัวอาคารถาวรของโรงเรียนนายเรือในพระราชวังเดิมยังไม่เสร็จเรียบร้อย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานใช้เป็นที่ตั้งโรงเรียนนายเรือ และได้ทรงกำชับให้รักษาของหลวงอันเป็นโบราณวัตถุให้คงสภาพเดิมไว้

เมื่อย้ายโรงเรียนมาอยู่ที่พระราชวังเดิมเรียบร้อยแล้ว กรมทหารเรือได้มีคำสั่งให้จัดแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ นักเรียนประเภทอยู่ประจำ ได้แก่ นักเรียนที่กินอยู่หลับนอนที่โรงเรียนอย่างเดียวกับนักเรียนในปัจจุบัน และนักเรียนประเภทพิเศษ ซึ่งได้แก่ นักเรียนซึ่งได้รับอนุญาตไปเข้าเฝ้ากลับ แต่ต้องอยู่ในความปกครองของพระบรมวงศานุวงศ์ หรือข้าราชการชั้นเสนาบดี หรือข้าราชการชั้นสูงในกรมทหารเรือ ประกอบกับความยินยอมของผู้ปกครอง กับทั้งนักเรียนผู้นั้นต้องมีความประพฤติเรียบร้อยมีใบรับรองของผู้ปกครอง ทั้งต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชากรมทหารเรือเสียก่อน การปกครองบังคับบัญชาในสมัยนั้น ยังใช้ระเบียบอย่างวิธีการทหารบก คือ แบ่งเป็น กองร้อย หมวด หมู่ นักเรียนชั้นสูงทำการปกครองบังคับบัญชากันเอง

เมื่อ พลเรือเอก กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ครั้งดำรงพระยศเป็นพลเรือตรี ทรงเป็นกรมหมื่น ได้รับตำแหน่งเป็นรองผู้บัญชาการทหารเรือ และเจ้ากรมยุทธศึกษา ได้ทรงแก้ไขระเบียบของโรงเรียนนายเรือทุกอย่าง ทั้งฝ่ายวิชาการและฝ่ายการปกครองให้รัดกุมและทัดเทียมกับอารยประเทศ เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือ ออกรับราชการเป็นนายทหารที่มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกับนายทหารชาวต่างประเทศ และเข้ารับราชการแทนนายทหารชาวต่างประเทศต่อไป การปกครองนักเรียนเลิกใช้ระเบียบอย่างทหารบก หันมาใช้ระเบียบปกครองอย่างในเรือรบ คือ แบ่งเป็นกราบขวาและกราบซ้ายทั้งหมดแบ่งเป็น 8 ตอน แต่คงให้นักเรียนชั้นสูงสุดทำการปกครองบังคับบัญชากันเองอย่างเดิม โดยเลือกนักเรียนที่มีความสามารถ มีความประพฤติดีขึ้นเป็นนายตอน แล้วเลือกนักเรียนที่มีความประพฤติดีเยี่ยมขึ้นเป็นหัวหน้านายตอนอีกคนหนึ่ง มีหน้าที่ ควบคุมนักเรียนรองมาจากผู้บังคับการโรงเรียน

ในปีต่อมาเมื่อเหตุการณ์สำคัญ ซึ่งควรจารึกเป็นประวัติศาสตร์ของโรงเรียนนายเรือและราชนาวิกไทย คือ วันที่ 20 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2449 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จมาทรงเปิดโรงเรียนนายเรือ ในพิธีสมเด็จเจ้าฟ้ากรมขุนนครสวรรค์วรพินิต ผู้บัญชาการทหารเรือ ได้รายงานกราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสตอบ เสด็จแล้วทรงชักเชือกเปิดผ้าธงที่ปิดประตูโรงเรียนออก ปรากฏเป็นต้วอักษรทองจารึกไว้ที่ประตูทางเข้าโรงเรียนว่า “โรงเรียนนายเรือ ร.ศ. ๑๒๕” เมื่อโรงเรียนนายเรือได้ตั้งรากฐานเป็นปึกแผ่นแล้ว ได้มีนักเรียนนายเรือสำเร็จการศึกษาออกมารับราชการ เพื่อเข้าแทนในตำแหน่งของชาวต่างประเทศต่อมาเป็นลำดับ สำหรับนักเรียนนายเรือคนแรกสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรใหม่ คือ นนร.ศรี กมลนาวัน หรือ พลเรือโท พระยาราชวังสัน นักเรียน นายช่างกลคนแรก คือ นนร.อัน (ถึงแก่กรรมเมื่อชนัยศ เรือโท)

พุทธศักราช 2481 ทางราชการได้จัดตั้งโรงเรียนเตรียมนายเรือใน พุทธศักราช 2483 ในบังคับบัญชาการของกองโรงเรียนนายเรือ และได้จัดรับบุคคลภายนอกเข้าเป็นนักเรียนนายเรือ เพราะได้รับนักเรียนที่สอบได้จากโรงเรียนเตรียมนายเรือแล้ว เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ทางทหารได้ย้ายนักเรียนนายเรือและนักเรียนเตรียมนายเรือไปเรียนที่สัตหีบ เป็นการชั่วคราว

วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2495 กองทัพเรือมีคำสั่งย้ายโรงเรียนนายเรือมาอยู่ที่ที่ตั้งกองโรงเรียนชุมพลทหารเรือ สมุทรปราการ และย้ายโรงเรียนชุมพล ฯ ไปอยู่เกล็ดแก้วแทน เหตุที่กองโรงเรียนนายเรือย้ายมาอยู่ที่สมุทรปราการ เนื่องจากครู อาจารย์ส่วนใหญ่ ไม่สามารถไปสอนที่เกล็ดแก้วได้ เพราะการคมนาคมไม่สะดวก ทั้งนี้ได้เริ่มเรียนตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2495 หลังจากทำการขนย้ายสลับเปลี่ยนกันเรียนร้อยแล้ว ในปี 2498 ทางกองทัพเรือได้เปลี่ยนชื่อกองโรงเรียนนายเรือ เป็นโรงเรียนนายเรือ

วันที่ 10 กันยายน 2523 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระบรมราชานุญาตสถาปนากองนักเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ เป็นหน่วยทหารรักษาพระองค์ เรียกชื่อเต็มว่า “กองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ” เรียกชื่อย่อว่า “กอง นนร.ร.อ. รร. นร.” วันที่ 23 พฤษภาคม 2533 ได้เปลี่ยนจากการเรียกชื่อ “กองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ” เป็น “กรมนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ” ใช้คำย่อว่า “กรม นนร.ร.อ. รร.นร.” (คู่มือนักเรียนนายเรือ. 2541 : 5 – 9)

2.2 การกิจและการจัดหน่วย

1. การกิจ โรงเรียนนายเรือ มีหน้าที่ให้การศึกษา อบรม ฝึกและปกครอง นักเรียนนายเรือ มีผู้บัญชาโรงเรียนนายเรือ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

2. การแบ่งมอบ เป็นหน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือ

3. ขอบเขตการรับผิดชอบและหน้าที่สำคัญของโรงเรียนนายเรือ

3.1 ดำเนินการฝึกอบรมวิชาการทหารเรือให้แก่ นักเรียนนายเรือ

3.2 ปกครองบังคับบัญชา ปลูกฝังนิสัย อุปลัษย์ วินัย จิตวิทยา ความอดทน และลักษณะผู้นำแก่นักเรียนนายเรือ

3.3 ดำเนินการในการศึกษาภาควิชาชั้นอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีแก่นักเรียนนายเรือ

3.4 อำนวยความสะดวกและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสอนวิชาการและเทคนิคของพรรคเหล่าต่าง ๆ แก่ นักเรียนนายเรือ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่นายทหารสัญญาบัตรตามสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ดี

3.5 วิจัยและพัฒนาการฝึกและการศึกษาตลอดจนเสนอแนะการปรับปรุงหลักสูตรของ โรงเรียนนายเรือให้ทันสมัย

3.6 ให้การรักษาพยาบาลแก่ นักเรียนนายเรือ ข้าราชการ ลูกจ้างและครอบครัว รวมทั้งดำเนินการด้านสุขภาพ และการเวชกรรมป้องกันในเขตพื้นที่ โรงเรียนนายเรือ

4. การแบ่งส่วนราชการ โรงเรียนนายเรือ มีหน่วยขึ้นตรง 6 หน่วย

4.1 กองบัญชาการ

4.2 กรมนักเรียนนายเรือ

4.3 ฝ่ายศึกษา

4.4 ฝ่ายบริการ

4.5 กองสถิติและวิจัย

4.6 โรงพยาบาลโรงเรียนนายเรือ

2.3 การเข้าเป็นนักเรียนนายเรือ (คู่มือนักเรียนนายเรือ 41. 2541 : 10 – 11)

1. การเข้าเป็นนักเรียนนายเรือ ผู้ที่สมัครเข้าเป็นนักเรียนนายเรือ จะต้องมีความสมบูรณ์ ดังนี้
 - 1.1 เป็นนักเรียนเตรียมทหาร ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหาร
 - 1.2 เป็นนักเรียนจำ ที่กองทัพอากาศให้เลื่อนฐานะเป็นนักเรียนนายเรือในส่วนของการกองทัพอากาศ
2. คุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นนักเรียน
 - 2.1 เป็นโสด
 - 2.2 ไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี
 - 2.3 ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว
 - 2.4 ไม่อยู่ในระหว่างเป็นจำเลยในคดีอาญา
 - 2.5 ไม่เคยต้องคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
 - 2.6 ไม่อยู่ในระหว่างพักราชการเนื่องจากความผิด หรือหนีราชการ
 - 2.7 ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือตัดชื่อออกจากโรงเรียนหรือหน้าที่ใด ๆ มาแล้ว

2.4 การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาให้แยกพรรคเหล่า และศึกษาตามสาขาในชั้นปีที่ 2 – 5 ที่โรงเรียนนายเรือ โดยแยกพรรคเหล่าตามสายอาชีพ ดังนี้ (โรงเรียนนายเรือ ม.ป.ป. : 2)

1. พรรคนาวินและพรรคนาวิกโยธิน สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า
2. พรรคกลิน สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า หรือสาขาวิศวกรรมเครื่องกลเรือ
3. พรรคนาวินเหล่าอุทกศาสตร์ สาขาวิศวกรรมอุทกศาสตร์

4. พรรคพิเศษ เหล่าพลาธิการ สาขาบริหารงานวิเคราะห์

2.5 คุณสมบัตินายทหารเรือไทย

5.1 นายทหารเรือไทยควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ 5 ประการ (คู่มือนักเรียนนายเรือ 41. 2541 : 4) คือ

1. มีความรู้

1.1.1 จะต้องขวนขวายหาความรู้และฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ

1.1.2 รู้จักถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น

1.1.3 รู้จักใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์

2. เป็นผู้นำทางทหาร

2.1 มีลักษณะท่าทางองอาจสมเป็นทหารและมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ

2.2 มีระเบียบวินัย

2.3 มีความสำนึกในหน้าที่ กล้าตัดสินใจและรับผิดชอบ

2.4 มีมนุษยสัมพันธ์ดี

2.5 มีจิตใจแน่วแน่ ไม่ท้อถอย

2.6 มีความอดทน พากเพียรและกระตือรือร้น

2.7 มีความคิดริเริ่ม

2.8 มีความเป็นธรรม

2.9 มีไหวพริบ

3. มีความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี

3.1 ยึดมั่นในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ประพฤติอยู่ในกรอบของศีลธรรม

3.2 รักษาประโยชน์ของหน่วยงานตน และเชิดชูสถาบันชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่เหนือสิ่งอื่นใด ๆ ก็เพื่อประโยชน์ของหน่วยงาน และสถาบัน

4. เป็นสุภาพบุรุษ

4.1 มีความเมตตา กรุณา เสียสละ ไม่อิจฉาริษยา

4.2 มีคุณธรรมและจริยธรรม

4.3 มีความสุภาพอ่อนโยน

4.4 รู้จักกาลเทศะ

5. มีความละเอียดรอบคอบไม่ประมาท

5.2 มีสติสัมปชัญญะ ระลึกรู้และเตือนตนเองตลอดเวลา

5.3 รู้จักวิเคราะห์ และใช้วิจารณญาณ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ

3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ

3.1.1 ทัศนคติ

3.1.1.1 ความหมายของทัศนคติ

กู๊ด (Good. 1959 : 48) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความรู้สึกที่แสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รักเกลียดกลัว หรือไม่พอใจมากเกินไปต่อสิ่งนั้น ๆ

ฮิลการ์ด (Hilgard.1962 : 564) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง การยอมรับหรือปฏิเสธในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสังกัดใดสิ่งใดหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง รวมทั้งความปรักปรำที่จะตอบสนองสิ่งนั้น ๆ โดยมีความลำเอียงในการตัดสินใจอยู่ในใจก่อนแล้ว

เคนด์เลอร์ (Kendler. 1963 : 572) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรม ในทางสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่างต่อบุคคล ต่อสถาบัน หรือต่อแนวคิดบางอย่าง อีกทั้งเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้เป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

อัลพอร์ต (เชดคัทท์ โฆวาลินส์. 2520 : 38 ; อ้างอิงมาจาก Allport. 1967.) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นลักษณะทางจิตวิทยา ความพร้อม ตลอดจนประสบการณ์ที่กระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมในการสนองตอบสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง

เทอร์สโตน (สุภาพร เลาสถิตย. 2525 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Fishbein. 1967) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติเป็นผลรวมทั้งหมดของมนุษย์เกี่ยวกับความรู้สึก อคติ ความคิด ความกลัวต่อบางสิ่งบางอย่าง การแสดงออกทางด้านการพูดเป็นการแสดงออกของความคิดเห็นนี้เป็นสัญลักษณ์ของทัศนคติ ดังนั้นถ้าเราอยากจะทำทัศนคติเราก็สามารถทำได้โดยวัดความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ

โรคิช (Rokeach. 1970 : 112) ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

นอร์ธ และ แชพแมน (North and Chapman. 1973 : 464) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นแบบแผนหรือกระบวนพฤติกรรม ความคาดหวังหรือแนวโน้มของการตัดสินใจในสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสังคม

อนาสตาซี (Anastasi. 1990 : 585) ให้คำนิยามของทัศนคติว่า หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงออกว่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือสถาบันต่าง ๆ เป็นต้น ทัศนคติไม่สามารถเห็นได้โดยตรง แต่สามารถสรุปสันนิษฐานจากพฤติกรรมภายนอกทั้งที่ต้องใช้ภาษาและไม่ต้องใช้ภาษา

เดโซ สวานนอร์ (2512 : 28) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นคุณลักษณะของบุคลิภาพที่สร้างขึ้นได้ เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมบุคคล ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กัน ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง ที่จะทำใหบุคคลประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานของตน หรืออาจทำให้ล้มเหลว

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2519 : 3) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดี ชัดแจ้ง หรือเป็นกลางได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (2522 : 38) ได้สรุปความหมายของ ทัศนคติ ว่าหมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบของสังคม (Socialization) ซึ่งทัศนคตินี้ จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นได้ชัดเจนในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม

พัชนี วรกวิน (2522 : 60) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ หรือแนวโน้มที่พร้อมจะกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในการตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2527 : 12) ได้กล่าวถึงคำว่า ทัศนคติ ว่า ทัศนคตินั้นมาจากประสบการณ์ ซึ่งเป็นทั้งประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์ทางอ้อม ค่านิยม และสิ่งเร้า เกิดความรู้สึก และผ่านออกไปสู่พฤติกรรม การแสดงความคิดเห็นหรือแสดงเหตุผล ซึ่งเป็นปฏิกิริยาตอบสนอง

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และ คนอื่น ๆ (2527 : 6 – 7) ให้ความหมายของทัศนคติ สรุปได้ว่า หมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิตใจ และระบบประสาทของบุคคล ซึ่งกำหนดทิศทางของท่าทีการแสดงออกในทางบวก (พึงพอใจ ชอบ เห็นด้วย อยากรกระทำ) หรือในทางลบ (ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่อยากรกระทำ) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง กล่าวได้ว่า ทัศนคติ คือ ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคล อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในทางบวกหรือลบ ซึ่งพฤติกรรมของคนเรานี้จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

1. ลักษณะนิสัย ซึ่งแบ่งเป็น ความเชื่อ ค่านิยม และบุคลิกภาพ
2. สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมและพลังของมัน
3. ทัศนคติ
4. สถานการณ์

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 231) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความพร้อมของร่างกายและจิตใจที่มีแนวโน้มจะโต้ตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใด ๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยออกไป

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 193) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

สมบุญ สังขกฤษ (2532 : 17) กล่าวว่าทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งอันเป็นผลรวมมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้ดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางหนึ่งอาจเป็นทางสนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้

คงพร คงชาติ (2537 : 10) ทักษะ ทักษะ หมายถึง สภาพความพร้อมทางจิตใจและอารมณ์ของบุคคล ที่มีต่อสภาพการณ์ใดหรือสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากประสบการณ์รับรู้ในอดีต ปัจจุบัน และความหวังในอนาคตของบุคคล และบุคคลมีพฤติกรรมไปตามความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสภาพการณ์นั้น ๆ

ดวงฤดี ช่วยขำ (2540 : 8) ทักษะ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการกระทำของบุคคลต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งแวดล้อมซึ่งอาจจะเป็นไปในทางบวก คือ ชอบ เห็นด้วย พอใจ สนับสนุน หรือในทางลบ คือ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่พอใจ ไม่สนับสนุน และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ นั้น สามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ที่จะแสดงออกว่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์ทางอ้อม และผ่านออกไปสู่พฤติกรรม และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ นั้น สามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

3.1.1.2 ลักษณะสำคัญของทัศนคติ

กมลรัตน์ หล้าสูงรัง (2528 : 231) อธิบายลักษณะสำคัญของทัศนคติ ดังนี้

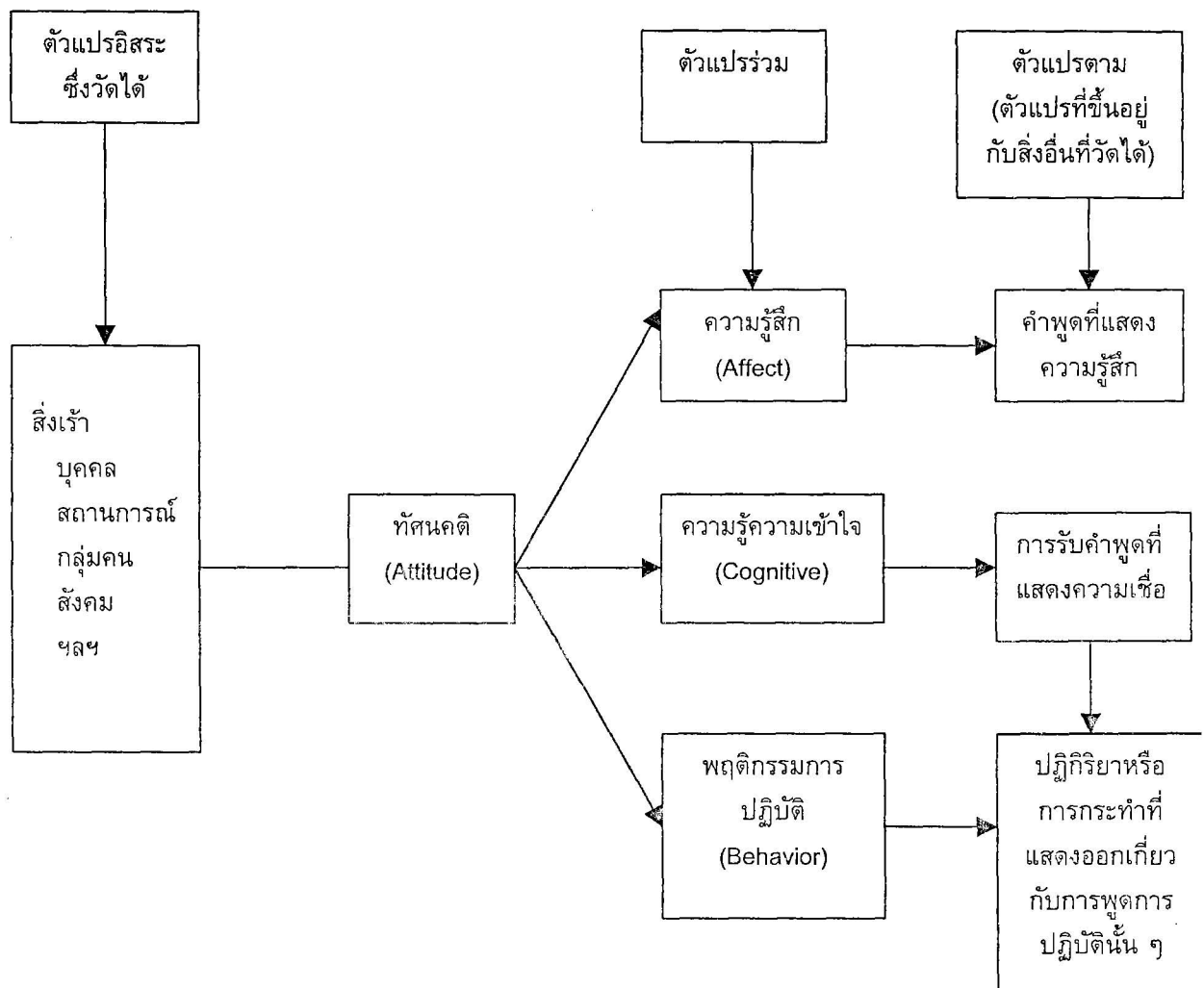
1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ หรือการได้รับประสบการณ์ มิใช่สิ่งที่มิติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทัศนคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีทัศนคติที่ดีก็จะมีแนวโน้มที่จะเข้าหา หรือแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ตรงกันข้ามถ้ามีทัศนคติที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้ามา โดยถอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ
3. ทัศนคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นได้
4. ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์เปลี่ยนแปลงได้ ทัศนคติดังกล่าวก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

3.1.1.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

องค์ประกอบของทัศนคตินั้น เซฟเวอร์ (บุษราคัม ฐะพันธ์. 2523 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Shaver. 1977) กล่าวว่า ทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเหล่านั้นด้วย
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เขารับรู้ อาจจะเป็นทางที่ดี หรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ติดต่อกับสิ่งใดบุคคลก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะชอบสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือการยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป ทักษะคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย นอกจากนี้แล้ว ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) ได้เสนอแผนภูมิองค์ประกอบของทักษะคติ ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบทักษะคติของไทรแอนดิส

จากภาพประกอบ 1 การวัดทัศนคติวัดได้จากบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสถานการณ์หรือสังคม โดยทัศนคติแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านที่ 1 ความรู้สึก เช่น คำพูดที่แสดงความรู้สึก ด้านที่ 2 คือ ความรู้ความเข้าใจ เช่นการรับรู้คำพูดที่แสดงความเชื่อ และด้านที่ 3 คือพฤติกรรม เช่น ปฏิกริยา หรือ การกระทำที่แสดงออกเกี่ยวกับคำพูดนั้น ๆ ซึ่งทั้งสามด้านต้องสอดคล้องกัน และถ้าด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งทำให้ทัศนคติโดยภาพรวมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการดังนี้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520 : 82 ; อ้างอิงมาจาก Kelman. 1975.)

1. การยินยอม (Compliance) คือ การยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่น เพื่อให้เขาปฏิบัติต่อตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ

2. การเลียนแบบ (Identification) คือ การแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม หรือเพื่อให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อจะมีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่น

3. รับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวบุคคลเอง (Internalization)

นอกจากนั้น ไทแรนดิส (Triandis, 1971 : 3) กล่าวถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติว่ามี ดังนี้

1. ได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
2. ได้ประสบการณ์ตรงหรือความกระทบกระเทือนทางใจ
3. ถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับทัศนคติของตน
4. การศึกษาทางจิตใจ เพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้องขึ้น
5. เปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องพฤติกรรมใหม่

จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของบุคคลสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ภายใต้สถานการณ์หลาย ๆ อย่าง ดังกล่าวมาแล้ว

3.1.1.4 ประโยชน์ของทัศนคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 4) กล่าวถึง ประโยชน์ของทัศนคติ ดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือระบบสิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มีคามภาคภูมิใจในตนเอง (Self – Esteem) โดยบุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเรา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิกริยาตอบโต้หรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นส่วนมากจะนำสิ่งที่พอใจมาให้ หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม ดังจะเห็นได้จากบุคคลที่มีทัศนคติที่เหมือนกันนั้นมักจะเข้ากันได้ง่าย และบุคคลส่วนมากมักจะมีทัศนคติเหมือนกับบุคคลอื่นที่เขาใกล้ชิดสนิทสนมด้วย บุคคลที่มีความสำคัญสำหรับเขา
4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่า ทัศนคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

3.1.1.5 การวัดทัศนคติ

ทัศนคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึกตลอดจนอารมณ์ ดังนั้น การวัดทัศนคติโดยตรงจะประสบปัญหามาก เพราะผู้ตอบจะต้องประเมินความรู้สึกของตนเองว่า รู้สึกพอใจ หรือมองเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด ปัจจุบันแบบวัดทัศนคติที่นิยมใช้ คือ มาตรฐานวัดทัศนคติเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale) และมาตรฐานวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale)

3.1.1.5.1 มาตรฐานวัดทัศนคติเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale)

เชดส์คัตต์ ไชวาลินธุ์ (2522 : 98 – 103) กล่าวว่า การสร้างมาตรฐานวัดทัศนคติเทอร์สโตน มีลำดับขั้น ดังนี้

1. รวบรวมข้อความที่ต้องการวัดทัศนคติให้มาก ให้ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการวัด
2. นำข้อความในข้อ 1 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดว่าข้อความใดอยู่ในมาตราใด ระหว่างค่า 1 – 11 โดยเริ่มจาก “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ไปจนถึง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง”
3. นำผลจากการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิมาแจกแจงความถี่และความถี่สะสมของแต่ละข้อความ แล้วนำไปคำนวณหาค่ามาตราวัด (S = Scale Value) และหาค่าความแปรปรวน (Q – Value)
4. นำข้อความที่ได้จากข้อ 3 มาเรียงตามลำดับค่า S จากน้อยไปหามาก และเลือกข้อความที่มีค่า S ตั้งแต่ 1 – 11 อย่างน้อยช่วงละ 2 ข้อความ ถ้าช่วงใดมีมากกว่า 2 ข้อ ให้เลือกข้อที่มี Q น้อยที่สุด เรียงตามลำดับไว้ประมาณ 20 – 22 ข้อ นำข้อความมาเรียงคละกันให้ผู้ตอบ เลือกว่าเห็นด้วยกับข้อความใดมากที่สุด ถ้ามีประมาณ 20 ข้อความ ให้เลือกตอบ 2 ข้อ ถ้ามีประมาณ 30 ข้อความ ให้เลือกตอบ 3 ข้อ และให้คะแนนตามค่ามาตราวัด S ประจำข้อความนั้น

3.1.1.5.2 มาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท (Likert Scale)

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2531 : 19) กล่าวถึง การสร้างมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ดังนี้

มาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท เป็นวิธีวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยที่ใช้กันมากที่สุดในการวิจัย เนื่องจากกระบวนการสร้างไม่ซับซ้อน ถ้าดำเนินการสร้างอย่างดีมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) จะมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับมาตราวัดทัศนคติแบบเทอร์สโตน ซึ่งมีกระบวนการสร้างที่ซับซ้อนกว่า ลักษณะของมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท เป็นมาตรประเภทอันตรภาคชั้นที่มีช่วงเท่ากัน (Equal Interval Scale) ประกอบด้วยระดับต่าง ๆ 5 ระดับ หรือ 4 ระดับ ในแต่ละระดับมีการให้น้ำหนักของคำตอบ คะแนนรวมทั้งหมด (Summated score) จะเป็นพฤติกรรมด้านนั้น ๆ ของผู้ที่ถูกวัดต่อสิ่งนั้น

บุญธรรม กิจปรีตาภิรัฐ (2527 : 233) กล่าวถึง การสร้างมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคอร์ท ดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างของทัศนคติที่ต้องการวัด ตามหลักการทั่วไปในการสร้างข้อความวัดทัศนคติให้ชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด
2. สร้างข้อความวัดทัศนคติซึ่งอาจรวบรวมจากเอกสาร ตำราหรือส่งแบบสอบถามปลายเปิด ให้กลุ่มตัวอย่างตอบมา นำคำตอบมาสร้างเป็นข้อความวัดทัศนคติให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และควรมีข้อความที่เป็นบวกและลบในจำนวนใกล้เคียงกัน
3. กำหนดมาตราวัดเป็น 5 ระดับหรือ 4 ระดับ เริ่มจากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือเริ่มจากเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5 , 4 , 3 , 2 , 1 หรือ 4 , 3 , 2 , 1 สำหรับข้อความวัดทัศนคติลักษณะเป็นบวก (Positive) ส่วนข้อความวัดทัศนคติลักษณะเป็นลบ (Negative) ให้คะแนนดังนี้ 1 , 2 , 3 , 4 , 5 หรือ 1 , 2 , 3 , 4
4. นำข้อความวัดทัศนคติไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นำผลมาวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบวัดโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา

วิวัฒน์ชัย อยู่ยีนยง (2521 : 21) ได้กล่าวถึง การวัดทัศนคติว่าทำได้หลายวิธี เช่น

1. การออกแบบสัมภาษณ์ (Survey Interview) อาจจะเป็นคำถามประเภทให้เลือกตอบโดยกำหนดคำตอบไว้ให้แล้ว เช่น ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ หรืออาจใช้คำถามประเภทเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้อย่างอิสระ (Open – ended Question)

2. การแบ่งช่วงสากล (Scaling Technique) หรือการใช้ช่วงการแบ่งการวัดออกตามความคิดเห็นเป็น 5 ช่วง เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่แน่ใจ เป็นต้น

3. วิธีพิเศษ (Special Technique) ในการวัดทัศนคติผู้ตอบอาจจะตอบไม่ตรงกับความจริง ทั้งนี้เพราะค่านิยมและประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนั้นเราควรจะใช้วิธีทางอ้อม เพื่อใช้วัดโดยไม่ให้ผู้ตอบทราบ ว่า กำลังทำอะไรอยู่ โดยอาจใช้วิธีการให้บรรยายความรู้และประสบการณ์จากรูปภาพที่นำมาให้ดู

3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

3.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โรโนลด์ (Ronold. 1970 : 3868-A) ได้ศึกษาในเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับอาชีพของเด็กวัยรุ่น อิทธิพลและผลประโยชน์ของอาชีพต่าง ๆ นั้น ผลของการศึกษาค้นคว้าพบว่า วัยรุ่นทั้งหลายยังอาศัยความต้องการเป็นอิทธิพลเบื้องต้นในการเลือกอาชีพ ในระดับมัธยมศึกษาไม่ได้คำนึงถึงเพศ ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษามหาวิทยาลัยปีที่ 2 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในการจัดลำดับอิทธิพลในการเลือกอาชีพตามความมั่นใจทั้งเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งต่างแสดงออกในการลำดับอาชีพตามความคิดคล้าย ๆ กัน แต่ไม่เหมือนกันในด้านความมั่นใจในการเลือกอาชีพ

3.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

เจือ จันทรเพ็ญ (2511 : 155 – 156) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่าทัพ พบว่า นักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2509 และผู้สมัครสอบเข้าเรียนในโรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2510 ผู้สมัครสอบและนักเรียนมีทัศนคติต่อเหล่าทัพต่าง ๆ ดังนี้

1. ทหารบก เป็นเหล่าทัพที่มีเกียรติยศสูงเป็นพิเศษกว่าเหล่าอื่น ๆ และลักษณะเด่นในด้านที่มีบทบาทในทางการเมืองของประเทศ กับมีความก้าวหน้าในทางอาชีพ
2. ทหารเรือ มีลักษณะเด่นในด้านที่มีโอกาสก้าวหน้าทางวิชาการ มีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม แต่เป็นเหล่าที่ได้รับผลประโยชน์เกื้อกูลน้อยกว่าเหล่าอื่น ๆ
3. ทหารอากาศ มีลักษณะเด่นในด้านสัญลักษณ์หรือสิ่งประทับใจเป็นพิเศษ เช่น เครื่องแบบสวยงาม ชอบเครื่องบิน มีลักษณะความกล้าหาญและเสี่ยงต่อภัยสูง มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจดี เพราะการเป็นนักบินทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนหลักประกันน้อยกว่าเหล่าอื่น
4. ตำรวจ มีลักษณะเด่นในด้านที่มีกิจกรรมและความรับผิดชอบตามหลักการ เช่น การปราบปรามผู้ร้าย การเป็นนักสืบ และมีลักษณะเด่นในด้านอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจ โดยนักเรียนประเมินค่าว่ามีรายได้สูง ในขณะที่ประเมินความรู้ความสามารถต่ำ และเห็นว่าง่ายและสะดวกในการศึกษาว่า การเรียนทั้งสามเหล่าทัพ

พิรัช เลอติลปี (2519 : 1 – 2) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องค่านิยมของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารเรือ ผลการวิจัยเรื่องนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหาร ที่มีต่อทหารตำรวจในลักษณะเด่นของแต่ละเหล่า พบว่า

1. ทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารบก ได้แก่ เครื่องแบบสง่างามท่าทาง ผึ่งผายมีระเบียบวินัย กล้าหาญ มีเกียรติ มีชื่อเสียงทางด้านกีฬา รักชาติ รักพวกพ้อง มีความสามารถในการทำงาน หลลายรส ไม่น่าเบื่อ งานเสี่ยงอันตราย ทำงานกันอย่างจริงจัง มีบทบาทในการปกครอง มีอำนาจในการบริหาร สำคัญต่อการอยู่รอด เป็นผู้นำเลื่อมใสและประชาชนนิยม

2. ทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารเรือ ได้แก่ การเป็นสุภาพบุรุษ บริการการแพทย์ดี มีการจัดเครื่องอุปโภคบริโภคราคาถูก การปกครองภายในเป็นธรรม มีโอกาสไปฝึกหรือไปราชการต่างประเทศ นิยมประชาธิปไตย หางานง่ายเมื่อออกจากราชการ เป็นอาชีพที่มั่นคง มีการนอกราชการบ้างหลงน้อยมาก

3. ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อทหารอากาศ ได้แก่ ความรู้สูง สถานที่ทำงานสบาย มีบ้านให้อยู่ทั่วถึง มีบริการให้การศึกษาแก่สมาชิกในครอบครัว สนับสนุนการศึกษาความรู้อย่างมาก ให้ทุนการศึกษามาก มีโอกาสก้าวหน้าดี หางานง่ายเมื่อออกจากราชการ ก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาก เป็นอาชีพที่มั่นคง

4. ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อตำรวจ ได้แก่ ใต้อยู่ใกล้ครอบครัว รายได้ดี สร้างฐานะได้เร็ว ครอบครัวไม่ดอยาก มีฐานะในสังคมสูง มีการนอกราชการบ้างหลงมาก

3.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

3.2.1.1 ความหมายในการเลือกอาชีพ

ความหมายในการเลือกอาชีพนั้น มีผู้ให้ความหมายของการเลือกอาชีพไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

ซูเปอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 90 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1965) กล่าวว่า การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องและในการเลือกอาชีพนั้น บุคคลจะเลือกโดยทางไกลจากความเป็นจริงในช่วงอายุต้น และระดับความเป็นจริงจะเพิ่มขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น

ซูเปอร์ และโอเวอร์สตริต (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 111 ; อ้างอิงมาจาก Super และ Overstreet. 1960) กล่าวว่า ในการเลือกอาชีพ บุคคลจะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถและบุคลิกภาพ

ไครท์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 91 ; อ้างอิงมาจาก Crites. 1971) กล่าวว่า การเลือกอาชีพของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แสดงถึงความตั้งใจของบุคคลนั้นได้ตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น ๆ

สำหรับในประเทศไทย มีผู้ให้ความหมายของการเลือกอาชีพไว้ดังนี้

อรอนงค์ แจ่มผล (2525 : 10) กล่าวว่า การเลือกอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพนั้น ผู้ที่ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างแท้จริง ได้แก่ บุคคลที่เลือกอาชีพโดยพิจารณาจากความเข้าใจในงาน โอกาสในการทำงานและโอกาสในการศึกษา รวมทั้งองค์ประกอบส่วนบุคคล ได้แก่ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจและค่านิยมของบุคคล

ผกา บุญเรือง (2520 : 10) ให้ความหมายของการเลือกอาชีพว่า หมายถึง พฤติกรรมของความคิดเรื่องเป้าหมายในด้านอาชีพ ความมุ่งหวังของผลที่จะได้รับและความพึงพอใจ

ชฎาวิทย์ สุวรรณรัตน์ (2537 : 9) ได้ให้ความหมายของการเลือกอาชีพว่า หมายถึง การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจในการที่จะเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง โดยคำนึง ความสนใจ ความสามารถ ความถนัด บุคลิกภาพ และค่านิยม

จากความหมายการเลือกอาชีพสรุปได้ว่า การเลือกอาชีพ คือ การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจที่บุคคลนั้นได้ตัดสินใจเลือกจะประกอบอาชีพนั้น โดยจะคำนึงถึง ความสนใจ ความพึงพอใจ ความสามารถ ความถนัด บุคลิกภาพ และค่านิยม

3. 2.1.2 ความสำคัญในการเลือกอาชีพ

สายสุรี จุติกุล (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 34 – 36 ; อ้างอิงมาจาก สายสุรี จุติกุล. 2510) กล่าวว่า การเลือกอาชีพสำคัญยิ่ง เพราะ

ประการแรก บุคคลจะเกลียดงานหรือชอบงาน ขึ้นอยู่กับงานหรืออาชีพที่บุคคลนั้นเลือก ความจริงไม่มีงานใดหรืออาชีพใดที่คนทุกคนจะชอบร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่งานที่ชอบนั้น มักจะเป็นงานที่เขาชอบเป็นส่วนใหญ่ และที่ไม่ชอบเป็นส่วนน้อยหรือส่วนปลีกย่อย เช่น นิสิตนักศึกษาหลายคนเคยปรารภว่าชอบครูเป็นที่สุด เพราะชอบสอนเด็ก ชอบวิชาการ ชอบเด็ก แต่สิ่งที่เกลียดมากเกี่ยวกับอาชีพนี้ คือ การที่ต้องตรวจการบ้านเด็ก และการที่ต้องอยู่เวรหลังโรงเรียนเลิก แต่นิสิตนักศึกษาเหล่านี้ได้ยึดอาชีพครูหลังจากที่ได้รับปริญญาแล้ว เท่าที่สังเกตดูก็เห็นว่า มีความสุขในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจะเห็นว่า งานที่แต่ละบุคคลเลือกมีลักษณะที่ช่วยให้บุคคลนั้น เกลียดหรือชอบทำงานนั้น ๆ นอกจากนั้นการทำงานด้วยความอยากทำ ชอบทำ และทำอย่างมีความสุข มักจะได้ผลมากกว่าที่ฝืนใจทำ และทำด้วยความเบื่อหน่าย การเลือกงานและอาชีพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก

ประการที่สอง การที่จะประสบผลสำเร็จในด้านการงานหรือไม่ ขึ้นอยู่กับงานหรืออาชีพที่บุคคลนั้นเลือก คนบางคนเลือกงานที่ตนไม่ชอบ แต่จำเป็นต้องทำเพราะบิดา มารดา เลือกให้ไว้ อย่างนั้น หรือบางคนเลือกงานที่ตนไม่ชอบไม่ถนัด หรือมีความรู้ในดานนั้น ๆ คนเหล่านี้จะรู้สึกลำบากใจในการปฏิบัติงาน งานก็ไม่ก้าวหน้าและตนเองก็ไม่ก้าวหน้าด้วย

ประการที่สาม การที่คนว่างงาน ได้งานที่ทำเป็นครั้งคราวหรือมีงานทำตลอดไปนั้น จะขึ้นอยู่กับประเภทของงานหรืออาชีพที่เลือกประกอบทั้งประเภทของงาน หรืออาชีพที่เลือกควรจะสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับทิศทางและนโยบายการมีงานทำตลอดทั้งแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ประการที่สี่ งานหรืออาชีพที่แต่ละบุคคลเลือกมีอิทธิพลครอบคลุมความเป็นไปต่าง ๆ ของชีวิตบุคคลนั้น อีกทั้งงานที่ทำก็ได้จำกัดขอบเขตอยู่ที่งานนั้น ๆ เท่านั้น แต่มีส่วนพัวพันกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น

ประเทศกับความต้องการของบุคคลมีความสัมพันธ์กัน มิฉะนั้นประเทศชาติจะเจริญไม่ได้ และถ้าสังเกตดูให้ดีจะเห็นว่าความเจริญของประเทศชาติขึ้นอยู่กับงานหรืออาชีพของบุคคลในชาตินั้นเป็นอย่างมาก

สุดใจ เหล่าสุนทร (2505: 1) กล่าวว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม เพราะจะต้องเลือกอาชีพเสียก่อนว่าจะต้องการประกอบอาชีพใด ส่วนจะเป็นอาชีพต่ำกว่าระดับชั้นมหาวิทยาลัยหรืออาชีพชั้นสูงในระดับมหาวิทยาลัยก็ต้องมีการตกลงใจเสียแต่เนิ่น ๆ เพื่อจะได้เรียนวิชาต่าง ๆ เป็นการเตรียมตัวสำหรับอาชีพนั้น และการตัดสินใจของนักเรียนนั้นไม่ควรจะตัดสินใจอย่างรวบรัดหรือตามผู้อื่น เพราะจะทำให้เกิดผิดพลาดได้

วชิรญา บัวศรี (2519 : 13) กล่าวว่า ก่อนที่จะตัดสินใจว่าตนเหมาะสมกับงานประเภทใดนั้น ควรจะพิจารณาถึงปัจจัยสำคัญ ๆ เกี่ยวกับตัวเอง คือ ความสนใจชอบทำอะไรเป็นพิเศษ มีความสามารถทางด้านใด แะไหน ทั้งทางด้านสติปัญญา สุขภาพร่างกาย มีค่านิยมในการทำงานและดำรงชีวิตอย่างไร ส่วนความสำเร็จในการทำงานนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องหมั่นสำรวจและพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับการทำงานอยู่เสมอ

การที่บุคคลจะเกลียดหรือชอบงานนั้น ขึ้นอยู่กับงานหรืออาชีพที่บุคคลนั้นเลือกงานที่แต่ละบุคคลเลือกมีลักษณะที่ช่วยให้บุคคลนั้น เกลียดหรือชอบงานนั้น ๆ การเลือกงานและอาชีพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะการที่จะประสบความสำเร็จในด้านการงานหรือไม่นั้น จะขึ้นอยู่กับงานหรืออาชีพที่บุคคลนั้นเลือก และในการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลนั้นมีส่วนที่จะช่วยพัฒนาประเทศเจริญขึ้นหรือช้าลงได้ เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยสำคัญ ๆ เกี่ยวกับตนเองในการเลือกอาชีพก็ต้องคำนึงถึง ความสนใจ ความสามารถที่จะประกอบอาชีพนั้น ๆ ด้วย

3.2.1.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของวิลเลียมสัน (Williamson's Traits and Factors Theory) วิลเลียมสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 66 – 67 ; อ้างอิงมาจาก Williamson. 1973) ทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากแนวคิดของจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคลและจิตวิทยาประยุกต์ที่กล่าวว่า แต่ละบุคคลประกอบด้วย ลักษณะที่สำคัญหลายประการ เช่น ความสามารถ ความถนัด เชาวน์ปัญญา ความสนใจ ความต้องการ และบุคลิกภาพ สำหรับการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลนั้น แต่ละบุคคลจะเลือกอาชีพโดยพิจารณาลักษณะของอาชีพประกอบกับการพิจารณาลักษณะของตนเอง พร้อมทั้งพิจารณาความต้องการของตลาดแรงงาน เวลาและทุนทรัพย์ที่จะใช้เตรียมตัวประกอบอาชีพ

สำหรับ "หลักการเลือกอาชีพ" ของทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพนี้ สอดคล้องกับหลักการเลือกอาชีพของพาร์สัน (Parson) ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ ประการแรก คือ การวิเคราะห์ตนเองในด้านความสามารถ ความสนใจ ประการที่สอง คือ การวิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะต้องแสวงหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลาและทุนทรัพย์ที่ใช้เตรียมตัวในการประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ และประการที่สาม คือ การใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

นอกจากนี้ วิลเลียมสันยังเห็นว่าแต่ละบุคคลต่างมีความสามารถ ศักยภาพ และลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าวนี้ จะสัมพันธ์กับงานเฉพาะอย่างที่เหมาะกับบุคคลเหล่านั้นที่ต้องการ

โดยสรุป ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพเป็นทฤษฎีการเลือกอาชีพที่มีหลักการพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

ประการที่ 1 บุคคลแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าว สามารถสังเกต วัด และจัดจำแนกได้

ประการที่ 2 อาชีพแต่ละอาชีพ ต้องการผู้ประกอบอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป

ประการที่ 3 การแนะแนวอาชีพ ควรเป็นกระบวนการที่จัดวางตัวบุคคลและงานให้เข้าคู่กันหรือสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม

ต่อมาในปี ค.ศ. 1963 แคทซ์ (อุษา เจริญไวย. 2531 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Katz. 1963) ได้สรุปหลักการที่สำคัญของการเลือกอาชีพตามแนวทฤษฎี ดังนี้

1. บุคคลแต่ละบุคคลจะเหมาะกับอาชีพเพียงหนึ่งหรือสองสามประเภท ไม่ได้เหมาะกับทุกอาชีพ
2. ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือแนะนำ บุคคลจะสามารถเลือกอาชีพที่ถูกต้องเหมาะสมได้ในที่สุด แต่อาจจะเสียเวลามากและมีโอกาสผิดพลาดได้
3. อาชีพที่บุคคลเลือกมีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาการศึกษาอย่างยิ่ง
4. บุคคลควรได้พัฒนาแนวทางเป้าหมายทางอาชีพแต่เนิ่น ๆ เพราะเป้าหมายดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนด การตัดสินใจอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งจะนำบุคคลไปยังเป้าหมายที่วางไว้นั้น

3.2.1.3.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland's Theory of Vocational Choice) ฮอลแลนด์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 77 – 86 ; อ้างอิงมาจาก Holland. 1966) กล่าวว่า “บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ” และ “บุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน” นอกจากนี้ฮอลแลนด์ยังได้เน้นว่า “บุคลิกภาพจะมีความสัมพันธ์กับอาชีพ” และ “บุคลิกภาพแต่ละแบบมีความสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมทางอาชีพ” โดยบุคคลจะค้นหาสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เขาได้ฝึกทักษะและใช้ความสามารถของเขา ทั้งยังเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงทัศนคติ ค่านิยม และบทบาทของเขา ตลอดทั้งได้มีโอกาสแก้ปัญหาที่ประสบได้สมบทบาทของตัวเอง และหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตัวเอง

3.2.1.3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเชฟเฟอร์ (อรรถรงค์ ธีญะวัน. 2539 : 43 – 44 ; อ้างอิงมาจาก R.H. Schaffer. 1953) มีแนวความคิดว่า บุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตน และถ้าเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการ จะทำให้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน

เชฟเฟอร์ ได้ศึกษาวิจัยจากบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ สรุปได้ว่า บุคคลมีความต้องการด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
2. ความต้องการความรักและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้รับความรักและความอบอุ่นจากบุคคลอื่น
3. ความต้องการประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ

4. ความต้องการควบคุมผู้อื่น มีอำนาจเหนือผู้อื่น
5. ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น
6. ความต้องการแสดงตนเอง
7. ความต้องการสถานะทางเศรษฐกิจสังคม
8. ความต้องการปฏิบัติตามค่านิยมที่ตนยึดถือ
9. ความต้องการทำตามผู้อื่น ไม่ต้องมีความรับผิดชอบมาก
10. ความต้องการแสดงความคิดริเริ่มในการดำเนินกิจการต่าง ๆ
11. ความต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คือต้องการรายได้ที่สม่ำเสมอ
12. ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ทำงานอิสระ

เชฟเฟอร์ กล่าวว่า การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จและมีความสุขในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด คือ การที่อาชีพนั้นสนองความต้องการของเขาได้ขนาดไหน

ความสามารถในการเลือกอาชีพของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน และขึ้นอยู่กับส่วนประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น เพศ วัย ความคิด ประสบการณ์ ค่านิยม บุคลิกภาพ เป็นต้น การตัดสินใจประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จนั้น เป็นเรื่องที่ทำให้ความลำบากให้แก่บุคคลมาก เนื่องจากสิ่งเหล่านี้พัฒนามาแต่ละวัยของชีวิต การเข้าใจถึงพัฒนาการด้านอาชีพ (Career Development) จะทำให้เข้าใจถึงกระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง อิทธิพลของประสบการณ์ในวัยเด็ก และแบบฉบับของบุคลิกภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อค่านิยมและการตัดสินใจ

3.2.1.3.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไครท์

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไครท์ (Crites) ไครท์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 91 – 94 ; อ้างอิงมาจาก Crites. 1971) เสนอแนะความคิดว่า ในการเลือกอาชีพนั้น

1. บุคคลจะต้องมีอาชีพที่จะเลือกสองอาชีพหรือมากกว่านั้น ถ้าบุคคลไม่มีทางเลือกการเลือกจะเกิดขึ้นไม่ได้
2. แรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ ได้แก่ ความคาดหวังของสังคมที่ว่า “ลูกคนควรทำงาน”

3. บุคคลจะต้องมีอิสระในการประกอบอาชีพที่เขาเลือก ถ้าเขาถูกจำกัดในการประกอบอาชีพ เขาจะไม่สามารถเลือกอาชีพได้

นอกจากนี้ไครท์ได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของการเลือกอาชีพไว้ว่า การเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม เชื้อชาติ อาชีพของบิดา โรงเรียน ความถนัดทั่วไป ความสามารถทางสมอง ความสนใจ และบุคลิกภาพ

3.2.1.3.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินซ์เบิร์ก

กินซ์เบิร์ก (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 40 – 41 ; อ้างอิงมาจาก Ginzberg . 1966) กล่าวว่า ค่านิยมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ค่านิยมจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจเลือก เมื่อบุคคลมีอายุอยู่ในช่วง 15 – 16 ปี และบุคคลที่อยู่ในช่วงอายุนี้นี้จะให้ความสำคัญในการตัดสินใจเลือกงานหรืออาชีพชั้นสูงกว่าความสนใจและความสามารถ

ในระยะแรก กินซ์เบิร์ก ได้กล่าวถึง หลักของกระบวนการเลือกอาชีพ ไว้ดังต่อไปนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ซึ่งใช้เวลามากกว่า 6 หรือ 7 ปี และโดยทั่วไปจะใช้เวลานานกว่า 10 ปี

2. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการเชื่อมโยงหรือกระบวนการต่อเนื่องในแต่ละวัยมากกว่าการตัดสินใจเพียงครั้งเดียว ค่านิยม สภาพแวดล้อมที่เป็นจริง คุณลักษณะทางจิตวิทยา โอกาสทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลต่อกระบวนการเลือกอาชีพ

3. การเลือกอาชีพ เป็นกระบวนการที่เป็นขั้นตอน ไม่ย้อนกลับ

4. การเลือกอาชีพ เป็นกระบวนการที่ประสมประสานระหว่างความต้องการ และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นจริง (เช่น ความถนัด ความสามารถ ฯลฯ) องค์ประกอบด้านการศึกษา (เช่น ถ้าได้รับการศึกษาสูง ช่องทางในการเลือกประกอบอาชีพจะมีมาก) องค์ประกอบด้านค่านิยม และองค์ประกอบด้านอารมณ์

ต่อมา กินซ์เบอร์ก ได้ปรับปรุงหลักของกระบวนการเลือกอาชีพ โดยเพิ่มเติมข้อความบางประการ ดังนี้

1. กระบวนการเลือกอาชีพและพัฒนาการทางอาชีพเกิดขึ้นตลอดชีวิต และเป็นกระบวนการแบบเปิด ต่อเนื่องกันไปตลอดชีวิต และจากการศึกษาเกี่ยวกับชีวิตการทำงานของบุคคลทั้งชายและหญิง พบว่า สาเหตุที่สำคัญของการเปลี่ยนงานหรือเปลี่ยนอาชีพในระยะหลังเป็นเพราะว่า งานใหม่ให้ความพึงพอใจ ได้เสรีภาพ เปลี่ยนความรับผิดชอบ ลดความกดดันหรือทางเลือกใหม่ในการทำงาน

2. กระบวนการเลือกอาชีพ เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวเลือกอาชีพ โดยใช้ระยะเวลานานขึ้น และพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 80 ศึกษาจนสำเร็จปริญญาตรี และประมาณครึ่งหนึ่งของนักเรียนกลุ่มดังกล่าวนี้ได้ศึกษาต่อ หรือบางคนก็ฝึกงานต่อ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ มีได้ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะแรก ๆ ซึ่งแต่เดิมนั้น กินซ์เบอร์ก เข้าใจว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น จะขึ้นอยู่กับการตัดสินใจเลือกในระยะแรก ๆ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันหนุ่มสาวที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นจะวางแผนการเพื่อให้มีโอกาสได้เลือกอาชีพมากขึ้น และอย่างน้อยที่สุดเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวเขานั้นมีสิทธิที่จะได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหรือได้งานที่ดีโดยมุ่งหวังว่า บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูง โอกาสที่เขาจะเลือกอาชีพจะกว้างขวางมากขึ้น

3. การเลือกอาชีพในปัจจุบัน มิใช่เพียงแต่ว่า เป็นการประสมประสานหรือรวมขอมระหว่างความต้องการ หรือความมุ่งหวัง กับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นจริงเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่า ในปัจจุบัน การเลือกอาชีพมิได้หยุดเพียงแค่นั้น แต่บุคคลจะแสวงหางานที่เหมาะสมมากที่สุดสำหรับตน ซึ่งการแสวงหางานหรืออาชีพที่เหมาะสมที่สุดนั้นเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และจากการศึกษาระยะยาว พบว่า บุคคลมีความพยายามที่จะสนองความต้องการที่สำคัญ ตลอดทั้งมีความพยายามจะสนองความพึงพอใจของตนอย่างไม่หยุดยั้ง โดยการเลือกงานที่จะเปิดโอกาสที่จะสนองความต้องการที่สำคัญของตนเมื่อมีโอกาส

4. ข้อจำกัดบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการเลือกอาชีพ ได้แก่ สภาพของครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ บิดามารดามีระดับการศึกษาต่ำ ทัศนคติ และค่านิยมของบิดามารดาที่มีต่อการเลือกอาชีพของบุตรธิดา การเป็นชนกลุ่มน้อย ความไม่กลมกลืนระหว่างการศึกษา กับอาชีพที่จะเลือก ตลอดทั้งโอกาสที่จะรู้จักหรือมีความสัมพันธ์กับสถาบันต่าง ๆ ในชุมชน

5. โอกาสในโลกของงาน โดยไม่รับรู้เกี่ยวกับโอกาสของบุคคลนั้น ๆ ว่ามีโอกาสดังที่ทำงานนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด

6. ค่านิยมของบุคคล มีบทบาทสำคัญในการแสวงหา หรือค้นหาความพึงพอใจของบุคคลนั้น และมีอิทธิพลต่อแบบแผนหรือวิถีชีวิตของบุคคล ซึ่งมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยบุคคลจะพยายามสร้างสมดุลระหว่างงานและกิจกรรมอื่น ๆ

3.2.1.3.5 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของซูเปอร์

สำหรับกระบวนการเลือกอาชีพของบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับว่า อาชีพที่เขาเลือกนั้นทำให้เขาสามารถแสดงบทบาทตามความต้องการของเขาได้ ทั้งในโลกส่วนตัวของบุคคลนั้น และในโลกของความจริง (Hoppock. 1967 : 329 - 331 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1957.)

นอกจากนี้ ซูเปอร์ (Super and Crites , 1968 ; citing Super n.d.) กล่าวว่า “การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และในกระบวนการเลือกอาชีพนี้ บุคคลจะเลือกอาชีพโดยห่างไกลความเป็นจริงในช่วงอายุนั้น และระดับของความเป็นจริงจะเพิ่มขึ้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้น” และซูเปอร์ยังได้สรุปว่า “บุคคลจะมีความนึกคิด และจะตระหนักเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพมากหรือน้อยจะขึ้นกับลำดับขั้นพัฒนาการทางอาชีพของบุคคลนั้น”

3.2.1.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ

เนื่องด้วยพัฒนาการทางอาชีพมีหลายทฤษฎี และทฤษฎีที่จะเสนอต่อไปนี้จะกล่าวถึงเฉพาะขั้นพัฒนาการทางอาชีพของทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของกินซ์เบิร์ก (Ginzberg. 1951:122) และของซูเปอร์ (Super . 1957 : 721) ซึ่งได้กล่าวถึงขั้นพัฒนาการทางอาชีพของแต่ละทฤษฎีไว้ดังต่อไปนี้

3.2.1.4.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของกินซ์เบิร์ก

กินซ์เบิร์ก (อรอนงค์ ธีญะวัน. 2539 : 46 – 47 ; อ้างอิงมาจาก Ginzberg . 1951) ได้พัฒนาทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพมาจากทฤษฎีการเลือกอาชีพ สำหรับขั้นพัฒนาการทางอาชีพนั้น กินซ์เบิร์ก ได้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะเพ้อฝัน (Fantasy Period) เริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงอายุ 11 ปี เด็กจะคิดเกี่ยวกับอาชีพในรูปของความปรารถนา มีความเพ้อฝันถึงอาชีพต่าง ๆ ที่ตนชอบ และอยากจะประกอบอาชีพนั้น ๆ เมื่อเติบโตขึ้นโดยได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม เช่น โทรทัศน์ หนังสือหรืออาชีพของบุคคลในครอบครัว บุคคลแวดล้อมตัวเด็กที่เด็กได้มีโอกาสพบปะบ่อย ๆ เด็กจะคิดเพ้อฝันเป็นตำรวจ แพทย์ ทหาร โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเองและความเป็นไปได้โดยทั่ว ๆ ไป

2. ระยะพิจารณาอาชีพ (Tentative Period) ช่วงอายุ 11 ปีถึง 17 ปี ในระยะนี้การเลือกอาชีพยังเป็นการเลือกที่ยืดหยุ่นประกอบเกี่ยวกับตนเองอยู่ เช่น ความสนใจ ความสามารถ และค่านิยม การเลือกอาชีพยังเป็นการทดลอง องค์ประกอบที่แท้จริงยังไม่ได้นำมาพิจารณาในระยะนี้แบ่งออกเป็นขั้นย่อย ๆ ดังนี้

2.1 ขั้นแห่งความสนใจ (Interest Stage) อายุ 11 – 12 ปี ในขั้นนี้ความสนใจเป็นพื้นฐานขั้นแรกในการเลือกอาชีพ โดยไม่คำนึงถึงความสามารถที่แท้จริง

2.2 ขั้นแห่งความสามารถ (Capacity Stage) อายุ 13 – 14 ปี เป็นช่วงที่วัยรุ่นคำนึงถึงความสามารถในการวางแผนเลือกอาชีพ แต่ความรู้ในความสามารถของตนยังไม่สมบูรณ์ การเลือกยังเป็นการทดลอง

2.3 ขั้นแห่งค่านิยม (Value Stage) อายุ 15 – 16 ปี ภายใต้นี้จะเลือกโดยคำนึงถึงค่านิยมของตนเองและของสังคม เช่น รายได้หรือชื่อเสียง เกียรติยศ ในช่วงนี้ ค่านิยมจะมีความสำคัญมากกว่าความสนใจ ความสามารถ

2.4 ขั้นแห่งการเปลี่ยนแปลง (Transition Stage) อายุ 17 ปี ภายใต้นี้จะมีการประนีประนอมกันระหว่างความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเลือกอาชีพ เด็กจะพยายามรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากพัฒนาการในขั้นก่อนเด็กจะมีความเข้าใจตนเองดีพอสมควรจะรู้ว่าตัวเองต้องการอะไร อยากทำอะไรได้บ้าง แต่ในภายใต้นี้เด็กขาดความรอบคอบ โดยเฉพาะความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพของบุคคล

3. ระยะเลือกอาชีพตามความเป็นจริง (Realistic Period) อายุ 17 ปี ถึงวัยผู้ใหญ่ ภายใต้นี้การเลือกจะเป็นการประนีประนอม (Compromise) ระหว่างองค์ประกอบที่เป็นจริง เช่น ข้อกำหนดของงาน หรือโอกาสในการศึกษาและองค์ประกอบส่วนบุคคล การพัฒนาการเลือกอาชีพในขั้นนี้แบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นดังนี้

3.1 ขั้นสำรวจอาชีพ (Exploration Stage) เป็นขั้นที่บุคคลสำรวจอาชีพต่าง ๆ เพื่อค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเองที่ได้ทราบแล้วในระยะเวลาพิจารณาอาชีพ ในขั้นนี้บุคคลจะทดลองเรียนวิชาการ และวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนการทดลองทำงานนอกเวลาเรียน โดยเลือกเรียนหรือทำงานเฉพาะที่ตนเองสนใจ

3.2 ขั้นรวบรวมความคิด (Crystallization Stage) เป็นขั้นที่บุคคลมีความพร้อมที่จะเลือกอาชีพหนึ่งจากอาชีพที่บุคคลมีความสนใจอยู่ประมาณสองถึงสามอาชีพ เนื่องจากได้รวบรวมข้อมูลและความคิดไว้พอสมควร

3.3 ขั้นตัดสินใจเลือกอาชีพ (Specification Stage) เป็นขั้นสุดท้ายของการเลือกอาชีพ ในขั้นนี้บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจงอาชีพเดียว ภายใต้นี้บุคคลจะฝึกหัดความรู้ประสบการณ์ในงานเฉพาะด้านเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

กระบวนการพัฒนาการด้านอาชีพของกินช์เบิร์ก ตั้งแต่ระยะเพื่อฝึกจนถึงขั้นสุดท้ายของระยะเลือกอาชีพตามความเป็นจริง กินช์เบิร์กประมาณ 10 ถึง 15 ปี ทุกระยะและทุกขั้นตอนของการเลือกอาชีพดังกล่าว กินช์เบิร์กและคณะตระหนักดีว่าเป็นไปโดยประมาณเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพราะสังคมทุกสังคมในปัจจุบันมีความสับสนมากขึ้นและมีอาชีพเพิ่มขึ้นอีกมาก และนอกจากนั้นบุคคลแต่ละคนยังมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสภาพแวดล้อม สภาพร่างกายและจิตใจอีกด้วย

3.2.1.4.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์

ซูเปอร์ (ออรอนต์ ธัญญะวัน. 2539 : 50 – 51 ; อ้างอิงมาจาก Super . 1957) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางอาชีพ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้น ดังต่อไปนี้

1. ระยะการเจริญเติบโต (Growth Stage) เริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งอายุ 14 ปี ลักษณะทั่ว ๆ ไป ได้แก่ การพัฒนาอัตโนมัติด้วยการเลียนแบบจากบุคคลสำคัญในครอบครัวและในโรงเรียน ความต้องการและความเพื่อฝึกมีความสำคัญในระยะแรกของช่วงนี้ ต่อมาความสนใจและความสามารถมีความสำคัญมากกว่า เนื่องจากการมีส่วนร่วมในงานและมีการทดสอบความจริง ช่วงนี้แบ่งเป็นขั้นย่อย ๆ ดังนี้

1.1 ระยะที่เด็กยังไม่มี ความสนใจในอาชีพ (Prevocational Substage) ภายใต้นี้อยู่ในช่วงเกิดถึง 3 ปี เด็กจะมีการพัฒนาทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว

1.2 ระยะจินตนาการด้านอาชีพ (Fantasy Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วง 4 – 10 ปี เด็กจะมีจินตนาการด้านอาชีพตามความเพ้อฝันของตนเอง

1.3 ระยะสนใจในอาชีพ (Interest Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 11 – 12 ปี เด็กจะมีความสนใจในอาชีพมากขึ้น ความสนใจนี้ขึ้นอยู่กับความชอบ ความชอบเป็นหลักในการตัดสินใจ เลือกเป้าหมายและกิจกรรม

1.4 ระยะพิจารณาความสามารถ (Capacity Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 13 – 14 ปี เด็กจะให้ความสำคัญต่อความสามารถของตนเองเป็นพื้นฐานในการพิจารณาเกี่ยวกับอาชีพ

2. ระยะการสำรวจ (Exploratin Stage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 15 – 24 ปี ในระยะนี้บุคคลจะสำรวจตนเองและสำรวจอาชีพเพื่อแสวงหาข้อมูลและประสบการณ์ ซึ่งได้จากกิจกรรมในโรงเรียน การทำงานพิเศษ ระยะการสำรวจแบ่งออกเป็นชั้นย่อย ๆ ดังนี้

2.1 ระยะทดลองเลือกอาชีพ (Tentative Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 15 – 17 ปี เป็นระยะที่บุคคลพิจารณาและทดลองเลือกอาชีพโดยอาศัยเหตุผลหลายประการ เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ แต่ยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกอาชีพที่แน่นอน

2.2 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของพัฒนาการด้านอาชีพ (Transition Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 18 – 21 ปี เป็นระยะที่บุคคลพิจารณาเลือกอาชีพจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นจริง เช่น โอกาสที่จะได้รับการศึกษา โอกาสที่จะได้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ในระยะนี้บุคคลเริ่มฝึกหัดหรือศึกษาเฉพาะด้าน

2.3 ระยะทดลองปฏิบัติงาน (Trial Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 22 - 24 ปี เป็นระยะที่บุคคลเริ่มทดลองปฏิบัติงาน เริ่มทำงาน

3. ระยะเริ่มต้นประกอบอาชีพ (Estrablishment Stage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 25 – 44 ปี บุคคลเริ่มทำงานที่ถาวรเมื่อได้พบงานที่เหมาะสม แต่ถ้ายังไม่พบงานที่เหมาะสมหรืองานที่พอใจ ก็อาจมีงานเปลี่ยนแปลงงานในระยะต้น ๆ ระยะทดลองปฏิบัติงานแบ่งออกเป็นชั้นย่อย ๆ 2 ชั้นคือ

3.1 ระยะทดลองปฏิบัติงาน (Trail Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 25 – 30 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้ตัดสินใจประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว แต่ถ้าอาชีพยังไม่มีความเหมาะสมหรือยังไม่พอใจก็อาจมีการเปลี่ยนอาชีพใหม่ได้ อาจมีการเปลี่ยนงานหนึ่งหรือสองครั้งก่อนที่จะได้งานที่เหมาะสม

3.2 ระยะประกอบอาชีพถาวร (Stabilization Substage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 31 – 44 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้พบอาชีพที่เหมาะสม บุคคลจะมีความมั่นคงในอาชีพเพื่อสร้างหลักฐานให้ตนเอง

4. ระยะรักษาความมั่นคงในอาชีพ (Maintenance Stage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุ 45 – 65 ปี เป็นช่วงที่ชีวิตมีความมั่นคงและแสวงหาความก้าวหน้าในการทำงาน เป็นช่วงต่อเนื่องของการสร้างหลักฐานให้ตนเอง

5. ระยะเสื่อมถอย (Decline Stage) ระยะนี้อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลจะลดลง อันเนื่องมาจากความชรา ร่างกายและสมองเสื่อมคุณภาพ กิจกรรมในงานเปลี่ยนไป ระยะนี้แบ่งเป็นชั้นย่อย ๆ ดังนี้

5.1 ช่วงที่บุคคลเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ (Deceleration) ช่วงนี้เป็นระยะที่บุคคลมีอายุประมาณ 65 ปีถึง 70 ปี ระยะนี้เป็นช่วงเวลาที่ปลดเกษียณแล้ว ความ

ต้องการในงานลดลง หน้าทีอาจมีการเปลี่ยนแปลง หรืองานอาจเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถ งานล่วงเวลาหรืองานอดิเรกอาจมาแทนงานเต็มเวลา

5.2 ช่วงที่บุคคลเลิกประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง (Retirement) ระยะนี้เป็นช่วงที่บุคคลจะใช้ชีวิตในบั้นปลายด้วยการพักผ่อน โดยไม่ประกอบอาชีพใด ๆ เลย เป็นช่วงที่บุคคลมีอายุประมาณ 71 ปีเป็นต้นไป

จากขั้นพัฒนาการทางอาชีพของทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่ามีความแปรหลายตัวด้วยกันเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ เช่น ทศนคติ ค่านิยม ความสามารถ ครอบครัว เมื่อบุคคลอยู่ในช่วงอายุ 15 – 16 ปี

3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

3.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โรเซนเบอร์ก (Krech. 1957 : 114 – 117 ; อ้างอิงมาจาก Rozenberg. 1962 .) ได้ศึกษาองค์ประกอบทางจิตวิทยาที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยคอร์เนล จำนวน 8,914 คน พบว่า องค์ประกอบทางจิตวิทยาที่มีผลต่อการเลือกของบุคคล คือ ค่านิยม ความต้องการ และคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคล

เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 248 –252) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 196 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนต่างมีความเห็นตรงกันว่า ในการเลือกอาชีพที่สำคัญที่สุดนั้น คือ การมีรายได้สูง มีความมั่นคงถาวรในอาชีพนั้น ๆ ซึ่งความเห็นเหล่านี้จึงสามารถคาดและตัวเด็ก ต่างมีความเห็นสอดคล้องกัน

3.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุตใจ เหล่าสุนทร (2505 : 64 – 65) ศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมและได้ให้แนวความคิดว่า สาเหตุสำคัญในการเลือกอาชีพของนักเรียน มีดังนี้

1. ความมั่นคงอันเกิดจากความสำเร็จในอาชีพนั้น
2. เกียรติยศชื่อเสียงอันเกิดจากอาชีพนั้น
3. ความนับถือที่ได้รับจากประชาชนในที่นั้น ๆ
4. เครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายสำหรับอาชีพนั้น ๆ
5. การเลือกอาชีพต่อบิดาหรือบรรพบุรุษ
6. ตัวอย่างที่ดีเด่นของชุมชนและของประเทศ

ปลิว หงษ์เหมือน (2515 : 143) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสายการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม พบว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสายการเรียนของนักเรียนดังกล่าว คือปัจจัยต่อไปนี้

1. เลือกตามความถนัด ความสนใจและเหตุผลส่วนตัวของนักเรียน
2. เลือกเพราะเกียรติยศ ชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลเป็นสำคัญ
3. เลือกเพราะรายได้สูง

4. เลือกเพราะลักษณะงาน เช่น อาชีพมั่นคง ไม่ต้องใช้กำลังมาก เป็นอาชีพที่ก้าวหน้า เป็นอาชีพที่แต่งกายสวยงาม มีระเบียบ เป็นอาชีพรับราชการ เป็นอาชีพที่มีโอกาสรับใช้ประเทศชาติ เป็นต้น

5. เลือกเพราะอิทธิพลของบุคคลอื่น เช่น บิดามารดาแนะนำ ครูแนะนำ

6. เลือกเพราะความจำเป็นบังคับ เช่น มีทุนให้เรียนต่อ

อรรถพล เต็ดดวง (2518 : 69 – 70) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลของนักเรียนพลตำรวจ พบว่า นักเรียนตำรวจนครบาลเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลเพราะมีแรงจูงใจจากลักษณะงานของตำรวจ ผลตอบแทนจากอาชีพตำรวจ อิทธิพลทางการเงิน อิทธิพลทางด้านบุคคล และอิทธิพลจากความจำเป็น ตามลำดับ

เฉลิมเผ่า อาจละนันท์ (2520 : 40) ได้ทำการศึกษาเรื่องแรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการเลือกอาชีพ ศึกษาเฉพาะโรงเรียนในกรุงเทพมหานครที่เคยใช้หลักสูตรแบบประสม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพที่เคยใช้หลักสูตรแบบประสม 5 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพเรียงตามลำดับ คือ ลักษณะของงาน และความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว รายได้ ความจำเป็น และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ปรุญ บุญผดุง (2525 : 102) ได้ศึกษาถึงแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ได้แก่ แรงจูงใจในด้านลักษณะงานของอาชีพตำรวจ และแรงจูงใจในด้านอิทธิพลทางบุคคลทางการเงิน ผลตอบแทนจากอาชีพตำรวจ

ธนาภรณ์ ญาณพิทักษ์ (2535 : 69) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จากกลุ่มตัวอย่าง 448 คน ผลการศึกษาพบว่า ทศนคติของนักเรียนที่มีต่ออาชีพอิสระ เป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทศนคติในการเลือกอาชีพเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานในอาชีพทหารเรือ เพราะถ้ามีทศนคติในการเลือกอาชีพเหมาะสมทั้งในด้านความสนใจ ความสามารถ ก็จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพในอนาคตในอาชีพทหารเรือ

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

4.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา

4.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา

นิวคอมบ์ (Newcomb. 1961 : 123) ได้กล่าวว่า ปทัสถานของกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกซึ่งอาจเปลี่ยนไปตามชั้นปีที่ศึกษา ก็อาจมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้

ทองเรือน อมรรักษ์กุล (2526 : 39) ได้จำแนกลักษณะนักศึกษาในมหาวิทยาลัยตามชั้นปีไว้ ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มุ่งหวัง

1.1 ความสำเร็จในเชิงวิชาการ ดังนั้นจึงสนใจการศึกษาหาความรู้ ความคิดต่างๆ

1.2 เข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาของสังคม รวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน

1.3 แสวงหาสถานภาพของตนเอง

1.4 ความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อน และชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อน

1.5 เป็นผู้มีความรับผิดชอบ สุภาพเรียบร้อย ให้ความคุ้มครองและเห็นอกเห็นใจ มีความรู้สึกกระตือรือร้นระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่มักจะเกิดความไม่พอใจในมหาวิทยาลัย ในบางกรณีก็เพียงแต่จะมีความเชื่อและความรู้สึกเฉย ๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็เพราะรู้สึกถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ต่อการเกิดความรู้สึกตนเองขาดความรับผิดชอบ ดังนั้นลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ คือ การริเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยนี้ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้นมา

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นผลต่อเนื่องจากความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มาแต่เดิม นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของตนเองเน้นเอกลักษณ์ที่สูงมากกว่า สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีความคิดเห็นแตกแยกน้อยกล่าวคือ มีความคิดไปในแนวเดียวกันส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกัน และทุกคนจะมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ประสบการณ์ ลักษณะคล้ายกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือ ความไม่พอใจมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ รวมทั้งวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษามีแนวโน้มที่จะหันความสนใจไปจากมหาวิทยาลัย จะไม่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษาด้วยกันเอง ส่วนใหญ่จะสนใจเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะชีวิตภายหลังสำเร็จการศึกษา

วัลนิภา พัดเปีย (2539 : 28) กล่าวว่า นิสิตที่เข้าเรียนก่อน - หลัง ย่อมมีประสบการณ์แตกต่างกันออกไป วุฒิภาวะที่มีเพิ่มขึ้นตามชั้นปีอาจมีส่วนทำให้ทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเปลี่ยนไปด้วย

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า นักศึกษาในแต่ละชั้นปีจะมีความแตกต่างกัน เนื่องจากนักศึกษาก่อนส่วนใหญ่จะให้ความสนใจกับกลุ่มเพื่อน และสังคมในสถาบันที่ให้การศึกษ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีความแตกต่างจากชั้นปีอื่น เนื่องมาจากการได้เรียนรู้กับสิ่งใหม่ ๆ ประสบการณ์ที่ได้รับในสถาบันที่ศึกษา

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีที่ศึกษา

4.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สปริง (วัลนิภา พัดเปีย, 2539 ; อ้างอิงมาจาก Sprink, 1989) ได้ทำการศึกษาจุดมุ่งหมายและทัศนคติต่ออาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยมิชิแกน โดยวิธีการติดตามผลในระยะยาว พบว่าจุดมุ่งหมายและทัศนคติต่ออาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากจากช่วงที่เข้าเรียนจนถึงเรียนจบ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็คล้ายคลึงกับที่ตั้งใจไว้เดิม หากแต่ต้องการศึกษาเพิ่มเติมในระดับสูงขึ้น

4.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 87) ได้เสนอผลการวิจัย สภาพนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสภาพนักศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทย โดยจำแนกตามชั้นปี ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 รู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุก ๆ สิ่งที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม การเรียน หรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความตั้งใจในการศึกษา และอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์

2. นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ไม่ค่อยพอใจครู อาจารย์เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้ง และเป็นปฏิปักษ์ต่อมหาวิทยาลัย มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ขึ้น

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มักสงบนเงียบ ชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อน ๆ มีความเฉยเมยต่อสังคมมหาวิทยาลัยและต่อการเรียน อาจจะมีความคิดที่จะเริ่มมีเพื่อนต่างเพศที่สนิทสนมพอที่จะเป็นคู่รักกันต่อไปได้

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ไม่ค่อยยุ่งกับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มักจะเริ่มสนใจเกี่ยวกับการหางาน การศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคต

รพีพรรณ สุธาปัญญกุล (2541 : 89) ที่ได้ทำการศึกษาศึกษาทัศนคติต่อการเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนสาขาเกษตรศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ธิดารัตน์ โพธิ์ดารา (2542 : 77) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพเกษตรศาสตร์ของนักศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ พบว่า นักศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อวิชาชีพเกษตรศาสตร์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อรนุช กันสิทธิ์ (2542 : 88) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า ระดับชั้นที่กำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่สามารถจัดระบบการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าชั้นปีที่ศึกษาไม่น่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อของนักเรียนเตรียมทหาร

4.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกดีเกี่ยวกับตนเอง ช่วยตัวเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะความตึงเครียดในที่สุดสามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีความวิตกกังวลทอดถอยและมุ่งร้ายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี และพบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลในสังคม จะมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและคนอื่นในโรงเรียน

กู๊ด และคนอื่น ๆ (Good and others. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) ว่าหมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic

Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

เดโซ สวานานท์ (2512 : 3) ได้อธิบายความหมายของคำว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับความพยายาม จากการลงแรงเพื่อบ่มในจุดหมายปลายทางที่ต้องการ หรืออาจจะหมายถึง ระดับของความสำเร็จที่ได้รับแต่ละด้านโดยเฉพาะ หรือความสำเร็จที่ได้รับโดยทั่ว ๆ ไปก็ได้ เช่น เด็กคนหนึ่งพยายามท่องจำบทกลอนบทหนึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง เขาจำได้มากน้อยเท่าไรก็เรียกว่าเขามีความสัมฤทธิ์ในการจำบทกลอนเป็นมากน้อยเพียงนั้น ความสัมฤทธิ์นี้อาจจะทดสอบได้

— ขวาล แพร่ตกุล (2516 : 15) ได้สรุปความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าหมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมอง นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรประกอบด้วยสิ่งสำคัญอย่างน้อยสามสิ่ง คือ ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ

— ไพศาล หวังพานิช (2523 : 137) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achivement) หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น จากการฝึกอบรมหรือจากการสอน จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด

พีระยุทธ สันตะวัน (2533 : 36) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสำเร็จ ความสมหวังในด้านการเรียน ที่รวมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะทางด้านวิชาการของแต่ละบุคคลที่ประเมินได้จากแบบทดสอบ หรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และผลของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น จะทำให้แยกกลุ่มของนักเรียนที่ถูกประเมินออกเป็นระดับต่าง ๆ เช่น สูง กลาง และต่ำ เป็นต้น

จิราภรณ์ เมืองพรวน (2538 : 24) ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมองที่พัฒนาขึ้นหลังจากการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ โดยพิจารณาจากคะแนนสอบหรือผลงานที่ครูมอบหมายให้หรือจากทั้งสองอย่าง

มาริษา นาคทับที (2541 : 28) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับหลังจากการเรียนรู้วิชานั้น ๆ แล้ว ซึ่งจะทราบว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรม และความสำเร็จด้านอื่น ๆ ประกอบ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับความพยายามในด้านทักษะ ความรู้ ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งประเมินได้จากแบบทดสอบ หรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยพิจารณาจากคะแนนสอบหรือผลงานที่ครูมอบหมายให้หรือจากทั้งสองอย่าง และจากผลของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นทำให้สามารถแยกกลุ่มของนักเรียนที่ถูกประเมินออกเป็นระดับต่าง ๆ เช่น สูง กลาง ต่ำ เป็นต้น

4.2.1.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คลอสไมเออร์ (Klausmier. 1961 : 306) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า มี 6 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางด้านร่างกายและสติปัญญา ความสามารถทางด้านทักษะร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น ความสนใจ แรงจูงใจ ทศนคติ ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดกับตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ เพศ

2. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญา ระดับการศึกษา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ ทักษะทางร่างกาย คุณลักษณะทางจิตใจ เช่น ทศนคติ ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดกับตนเอง สุขภาพร่างกาย ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ และเพศ

3. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการสอนทั้งหลาย เช่น วิธีสอน ปฏิสัมพันธ์ทางด้านความรู้และความคิด

4. คุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง ทศนคติ ความสามัคคี และการเป็นผู้นำ

5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนองเครื่องมือ อุปกรณ์ เป็นต้น

6. แรงผลักดันจากภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สิ่งแวดล้อมทางสังคม อิทธิพลของ ศิลป วัฒนธรรม เป็นต้น

บลูม (Bloom. 1976 : 139) กล่าวว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีอยู่ 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีมาก่อน

2. คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน เกิดความอยากเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ได้แก่ ความสนใจในวิชาที่เรียน ทศนคติต่อเนื้อหาวิชาและสถาบัน การยอมรับความสามารถของตัวเอง เป็นต้น

3. คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of Instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่นักเรียนจะได้รับ ได้แก่ คำแนะนำการปฏิบัติและแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน เป็นต้น

4.2.1.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 26) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์เข้ากับสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่เป็นไปตามกฎ

อีเบล (Ebel. 1972 : 557) ให้ความหมายของการวัดผลไว้ว่า เป็นกระบวนการในการกำหนดจำนวนตัวเลขให้กับแต่ละหน่วยของชุดวัตถุหรือกลุ่มบุคคล เพื่อชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างกัน มากน้อยระหว่างหน่วย ตามลักษณะของหน่วยที่วัดมาได้

เชดคัทส์ ไชวสินธุ์ (2525 : 79) กล่าวว่า การวัดผล เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ (Level of Accomplishment) ของผู้เรียนว่าได้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาไป มากน้อยเพียงใด

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 21) ได้กล่าวว่า การวัดผลเป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขซึ่งแสดงถึงคุณลักษณะ ปริมาณ เวลาอื่น ๆ ของพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล สิ่งแวดล้อมหรือ วัตถุ ที่ต้องการวัด

4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

✓ เพอร์โรเน (Perrone. 1965 : 248 – 252) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 และเกรด 8 จำนวน 196 คน ได้ใช้แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเลือกอาชีพด้านการแสดงออก และด้านอาชีพที่นำความพอใจส่วนตัว ทั้งยังต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เพื่อนำตนไปสู่จุดมุ่งหมายในชีวิตที่ตั้งไว้ ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะไม่สนใจด้านการแสดงออก และตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตที่ไม่เหมาะสมกับความสามารถ

✓ ทอมสัน (Thomson. 1966 : 850 – 851) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนในแคลิฟอร์เนีย 10 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเกรด 9 จำนวน 2,287 คน โดยใช้แบบสอบถามของเซนเตอร์ส พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเลือกอาชีพด้านรายได้ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

4.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ยูพรรณี ศุขสมิติ (2510 : 40) ได้ศึกษาค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูง ให้ความสำคัญในอาชีพด้านการมีผู้บังคับบัญชา เป็นนักบริหารที่ดี มีอาชีพสุจริต มีความสนใจในการทำงาน และการมีอิสระในการทำงาน มากกว่านักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำ

สมุทร นุชนาถ (2514 : 99 – 100) ได้ศึกษาค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2513 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2513 ในโรงเรียนรัฐบาล ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 23 โรงเรียน จำนวน 440 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล พบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมสูงต่อวิชาที่เรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพที่เป็นที่นิยมของประชาชน มีอิสระ มีรายได้ดี เป็นงานที่มีเกียรติ มีความก้าวหน้า ส่วนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและปานกลาง มีค่านิยมสูงต่ออาชีพที่มีเกียรติมีอำนาจเป็นผู้นำ มีรายได้ดี

ประมวล วิทยากร (2520 : 122 – 123) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่านิยมในอาชีพด้านความมีอำนาจการเป็นผู้นำ และด้านความสามารถมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ชุตีรัตน์ วัชรจรัสกุล (2523 : 78) ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่านิยมในอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองและนักเรียนมีค่านิยมในอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีทัศนคติในการเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน น่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อรังของนักเรียนเตรียมทหาร

4.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

4.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

4.3.1.1 ความหมาย

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” (Personality) ไว้แตกต่างกันดังนี้

โซเอน (สมคิด พรหมจ้อย. 2526 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Shoen. 1930.) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ การจัดระบบการทำหน้าที่ทั้งหมดหรือรวมกันของนิสัยต่าง ๆ ความคิดเห็นและอารมณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นแตกต่างไปจากคนอื่น ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

อลพอร์ต (Allport. 1967 : 28) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพเป็นระบบการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจบุคคล และเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits) ประจำตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

ฮิลการ์ด และแอทกินสัน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Hilgard and Atkinson. 1967.) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะรวมของบุคคล และวิธีการแสดงออกของพฤติกรรมของเขา

อนาสตาซี (Anastasi. 1968 : 111) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อมพันธุกรรมเดียวกันแต่อยู่ในสิ่งแวดล้อมต่างกันอันอาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพต่างกันได้ หรือแม้แต่สภาพแวดล้อมและพันธุกรรมเดียวกัน

เดโซ สวานนันท (2519 : 282) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ การรวมและการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของแต่ละชีวิต เป็นลักษณะต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมา

เชดคักกี้ โฆวาลินท์ (2520 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรม

บุตร ประดิษฐนิช (2533 : 30) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะภาพของบุคคลที่ปรากฏแก่สายตาของผู้อื่น หรือภาพที่แสดงในชีวิตสังคม

แสงเดือน ไยไธสง (2538 : 8) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเด่นโดยส่วนรวมของบุคคลแต่ละคนที่แสดงออกมาทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันจะทำให้บุคคลนั้นแตกต่างไปจากบุคคลอื่น ๆ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างไปจากบุคคลอื่น

4.3.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศรีษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้ เป็นอิทธิพลทางพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ทั้งพัฒนาทางกาย ทางจิต และบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่น ๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทักษะ และพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง ระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตวัยเด็กเป็นส่วนใหญ่

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม และส่งผลต่อบุคลิกภาพนั้น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกันหรือต่างกัน มีผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทักษะ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้น ๆ

2. ประสบการณ์เฉพาะตัวเป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้ปกครอง ที่แตกต่างกัน มีผลให้แต่ละคนได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรัก เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าว ไม่ไว้วางใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสังคม

ฉลอง ภิรมย์รัตน์ (2531 : 29 – 30.) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ มี 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดยีนส์จาก พ่อ แม่ หรือบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ ลักษณะทางด้านรูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและเลือด เป็นลักษณะที่ติดตัวมาแต่เกิด

2. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม ประเพณีกฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องอยู่ เป็นผลให้เกิดการเรียนรู้ และปรับตัวให้สมกับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้แก่ ลมฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนคนที่อยู่ใกล้ชิดต้องประกอบด้านสิ่งแวดล้อมนี้มีผลให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของบุคคลแตกต่างกัน

4.3.1.3 บุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

การศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี นั้น ฟรีดแมน และโรสแมน (Friedman and Roseman. 1974 : 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ไว้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพเร่งร้อน ขอบเข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฟัน

ฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว หนีไม่ติดกับการทำงานล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้อย่างง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน ไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน และไม่ชอบทำงานในเวลาอันรีบด่วน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของ ฟรีดแมน และโรสแมน

4.3.1.4 การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี

บุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี แบบวัดที่ใช้ในปัจจุบัน มี 3 แบบ (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Friedman and Roseman. 1974.) คือ

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบด้วย ข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่มีความบุคลิกภาพแบบ เอ ไม่สามารถทนได้ เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

2. มาตรวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ของ เฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ถึงความกดดันในการทำงาน

3. แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของ เจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) เป็นแบบสอบถามรายงานตนเอง ซึ่ง อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล (2533 : 21) และ ชมพูนุท พงษ์ศิริ (2535 : 8 – 9) ได้ปรับปรุงเป็นแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ เป็นแบบวัดที่คล้ายกับแบบวัดแรกแต่ได้ดัดแปลง ให้เป็นแบบสอบถามแบบปรนัย ได้วิเคราะห์คุณภาพแล้วปรากฏว่า คนที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามนี้สูงจะเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ส่วนผู้ที่ได้จากแบบวัดนี้ต่ำ จะเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี แบบวัดนี้จะวัดความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานการณ์ในการทำงาน ความกดดันในการทำงาน และสถานการณ์การแข่งขัน

นอกจากนี้ สตรูบและคนอื่น ๆ (Strube and others. 1987 : 50(2) ; 413 – 420) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองว่า มีการแสดงออกอย่างไร และได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์ และมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

4.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

4.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เคลลีและฮุสตัน (Kelly and Houston. 1985 : 634) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี จำแนกตามความแตกต่างทางด้านลักษณะชีวสังคมภูมิหลังและการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงที่ทำงานนอกบ้านจำนวน 220 คน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า หญิงที่ทำงานนอกบ้านมีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีระดับการศึกษาสูงกว่า ระดับสถานภาพทางอาชีพสูงกว่า

มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า มีปริมาณงานที่ทำมากกว่า มีความสับสนในบทบาทการทำงาน ความเครียดในการทำงาน และต้องการประสบการณ์การทำงานมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี

ชาวทซ์และคนอื่น ๆ (Schawartz and others. 1986 : 235) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ บี ที่ประสบความสำเร็จในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จเลย และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความมุ่งมั่นหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่จะไม่เอาตัวไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

สตรูบและโบลันด์ (อัจฉรา วงศ์วัฒนางค. 2533 : 19 – 20 ; อ้างอิงมาจาก Strube and Boland. 1986) ได้ศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อต่อในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้น บุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง และจะมีความเพียรพยายามมากในงานที่มีความยากปานกลาง ในขณะที่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี นั้น มีความเชื่อต่อในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่แตกต่างกันและการวินิจฉัยความยากของงาน และความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

สตรูบและคนอื่น ๆ (อัจฉรา วงศ์วัฒนางค. 2533 : 19 – 20 ; อ้างอิงมาจาก Strube and others. 1987) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความพยายาม และความสำเร็จไม่สอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

ไคลร์เวอร์และไวน์เดอร์ (Kleiver and Weidner. 1987 : 204) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งมั่น โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของเด็กและผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย จำนวน 32 คน และเด็กหญิงจำนวน 41 คน มีอายุระหว่าง 9 – 12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบี พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการกระทำพฤติกรรมเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

4.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์วัฒนางค (2533 : 126 – 127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 240 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรม การศึกษาต่อจำนวน 120 คน ตัวแปรที่ศึกษา คือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล โดยศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีบุคลิกภาพแบบ เอ อายุน้อย มีความเครียดในการทำงานสูง มีความกลัวความสำเร็จสูง เป็นโสด มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูงและมีการรับรู้ความมั่นคงในการทำงานสูง

ชมพู พงษ์ศิริ (2535 : 73 – 74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานของผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทยกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 , 3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลสหประชาชาติไทย กรุงเทพมหานคร จำนวน 230 คน ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และ 4 และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความวิตกกังวลต่ำที่สุด และนักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 105) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ยกเว้นวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ส่วน นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แบบรวมยอม

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มากกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี ซึ่งจากผลการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบ เอและแบบ บีนั้น จะเห็นได้ว่าตัวแปรด้านบุคลิกภาพ น่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อ การเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

4.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมทางสังคม

4.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมทางสังคม

4.4.1.1 ความหมาย

ในเรื่องที่เกี่ยวกับความหมายค่านิยม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

โรคิช (Rokeach. 1968 : 549) ได้อธิบายว่า ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับความชอบความสามารถแยกแยะความชอบอย่างหนึ่งและต่อต้านอย่างอื่น ๆ วิธีแสดงออกของค่านิยมที่เห็นได้ชัดก็คือ ความสนใจ ความปรารถนาของบุคคล ดังนั้นเราจะวัดค่านิยมของบุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ดูจากความสนใจที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ

คริสเตนเซน (Cristensen. 1969 : 115) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง เกณฑ์ที่แต่ละบุคคลใช้เลือกสิ่งต่าง ๆ ที่มีให้เลือก ค่านิยมแม้จะมีลักษณะใกล้เคียงกับความเชื่อ หรือทัศนคติก็ตาม แต่ทั้งสามชนิดก็ยังมีส่วนที่แตกต่างกัน คือ ความเชื่อเป็นเกณฑ์ใช้ตัดสินว่าบางอย่างจริงหรือไม่จริง ทัศนคติ คือ ลักษณะภายในบุคลิกภาพที่คนเราแสดงต่อการกระทำสิ่งต่าง ๆ เป็นเพียงแนวโน้มที่จะปฏิบัติเท่านั้น ส่วนค่านิยมจะเป็นมาตรฐานของความชอบหรือไม่ชอบ เป็นเกณฑ์สำหรับตัดสินคุณค่า หรือความสำคัญ หรือสิ่งของ ความคิด และเหตุการณ์

คิลแพทริก (Killpatrick. 1973 : 636) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความต้องการที่ได้ประเมินอย่างดีแล้ว และพบว่ามีความค่าที่จะเลือก ซึ่งค่านิยมของแต่ละบุคคลนั้นเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับแตกต่างกัน

วอลเตอร์ และสก็อต (ชัยวัฒน์ วัชรมัย. 2533 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Walter and Scott. 1979 : 225) ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง ความคิดรวบยอดที่เป็นพื้นฐานในการเลือกของบุคคล ซึ่งแสดงเมื่อบุคคลเชื่อมั่นในสิ่งที่คิดว่าถูกหรือผิด สำคัญ

หรือไม่สำคัญ ฉลาดหรือโง่ จริงหรือปลอม พื้นฐานแห่งการเลือกนี้อาจแสดงออกโดยสติสัมปชัญญะหรือจิตได้เช่นกันก็ได้

สุพัตรา สุภาพ (2523 : 4) กล่าวว่า ค่านิยมของสังคม หมายถึง สิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คนปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็นหรือกลับกลายมาเป็น เป็นสิ่งที่คนถือว่าเป็นสิ่งบังคับต้องทำต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนบูชายกย่อง และมีความสุขที่จะได้เห็นได้ฟัง ได้เป็นเจ้าของ ค่านิยมของสังคมจึงเป็นวิถีของการจัดรูปความประพฤติที่มีความหมายต่อบุคคล และเป็นแบบฉบับของความคิดที่ฝังแน่นสำหรับยึดถือในการปฏิบัติตัวของคนในสังคม

ณรงค์ เส็งประชา (2531 : 64) ได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่า ค่านิยม เป็นจุดประสงค์ของสังคม เป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมอยากจะทำต่อไปให้ถึงจุดนั้น เช่น ความร่ำรวย การมีตำแหน่งทางราชการ การมีรถยนต์ยี่ห้อดี ๆ ไซ้ การเป็นคนตรงต่อเวลา ฯลฯ ค่านิยมอาจจะช่วยให้สังคมเจริญขึ้น หรืออาจทำให้สังคมเสื่อมลงก็ได้

รัชนิกร เศรษฐ (2532 : 78) อธิบายว่า ค่านิยมเป็นความรู้สึกของสังคมที่ถือว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี และค่านิยมนั้นมีใช้ความรู้สึกส่วนบุคคลเพียงคนเดียวคนใดคนหนึ่ง ค่านิยมของสังคมใดก็ย่อมหมายถึงว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมนั้นมีความรู้สึกว่า สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เขาควรกระทำมากกว่าสิ่งที่เขาต้องการกระทำ เป็นแบบฉบับของความคิดที่ฝังแน่นสำหรับยึดถือในการปฏิบัติตัวของคนในสังคม และเป็นหลักเกณฑ์ทางศีลธรรมจรรยาในสังคม ซึ่งจะแสดงออกในรูปของความประพฤติ

จำนง อังคนาวีศิลป์ (2538 : 15) ได้กล่าวว่า ค่านิยมเป็นความรู้สึกของสังคมที่ถือว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี ซึ่งเป็นได้ทั้งรูปธรรมและนามธรรม ค่านิยมย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของสังคมและสภาพแวดล้อมทางสังคม เมื่อสภาพของสังคมเปลี่ยนแปลงไป ค่านิยมบางอย่างก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย และค่านิยมอาจทำให้สังคมเจริญขึ้นหรือเสื่อมลงก็ได้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ค่านิยมทางสังคม หมายถึง เกณฑ์ที่บุคคลในสังคมใช้เป็นมาตรฐานในเรื่องของความชอบหรือไม่ชอบ เป็นเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่า หรือความสำคัญ ซึ่งค่านิยมของแต่ละบุคคลในสังคมจะมีความแตกต่างกัน ซึ่งค่านิยมขึ้นอยู่กับลักษณะของสังคมและสภาพแวดล้อมทางสังคมและในแต่ละสังคมนั้นบุคคลก็จะได้รับค่านิยมที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

ค่านิยมของสังคม

4.4.1.2 ลักษณะค่านิยมของสังคมไทย

ค่านิยมของสังคมไทยมีปัจจัยสัมพันธ์กับกลุ่มทางสังคม ซึ่งแบ่งเป็นหลายกลุ่มด้วยกัน เช่น กลุ่มอาชีพ ซึ่งบุคคลนั้นจะได้รับอิทธิพลจากค่านิยมของสังคมที่เขาได้อาศัยอยู่ ดังที่สุพัตรา สุภาพ (2523 : 19 – 24) ได้กล่าวถึงค่านิยมในสังคมไทยทั้งในสังคมชนบท และค่านิยมในสังคมเมือง เฉพาะลักษณะที่เด่นชัดบางประการ ดังนี้

ค่านิยมของสังคมชนบทไทยมีลักษณะที่เด่น ดังนี้ เชื่อในเรื่องบุญเรื่องกรรม ยอมรับการดำรงชีวิตที่ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ เชื่อเรื่องโชคลาง ชอบเสี่ยงโชค นิยมเครื่องประดับ ยกย่องคนซื่อสัตย์ว่าเป็นคนดี นิยมพิธีการทำบุญใหญ่โต นบนาบผู้มีอำนาจ รักความสนุกสนาน พึ่งพาอาศัยกัน ผู้น้อยมีความเกรงใจผู้ใหญ่ ชอบนับญาติ พอใจในสิ่งที่เป็นอย่างในปัจจุบัน

ค่านิยมในสังคมเมืองมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้ นิยมความมีเหตุผล เกรงครัตต่อเวลา ไม่ชอบอยู่หนึ่ง นิยมของต่างประเทศ ชอบงานเลี้ยงงานพิธี ฟุ่มเฟือย นิยมวัตถุ ชอบระเบียบพิธี

การ ยกย่องผู้มีอำนาจ ขาดระเบียบวินัย ไม่รักษาสัญญาของส่วนรวม ชอบพูดมากกว่าทำ ไม่ชอบเห็นผู้อื่นดีกว่าตน ไม่ไว้วางใจผู้อื่น

4.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม

4.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คูเกอร์ (Cooker. 1972 : 6121 – A) ได้ศึกษาความแตกต่างของค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชายหญิงเกรด 4, 5 และ 6 จำนวน 240 คน โดยใช้แบบสำรวจค่านิยมในอาชีพที่ประกอบด้วยค่านิยมในอาชีพเจ็ดด้าน คือ ค่านิ่งถึงประโยชน์ของผู้อื่น การมีอำนาจบังคับบัญชา ความมีอิสระในงาน เงิน เกียรติยศ ความมั่นคง ความปลอดภัย และความสมปรารถนาของตนเอง นักเรียนชายและหญิงเลือกค่านิยมในอาชีพแตกต่างกัน คือ ชายเลือกค่านิยมในอาชีพด้านการมีอำนาจบังคับบัญชา และเงินมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งนักเรียนหญิงเลือกค่านิยมในด้านอาชีพ โดยค่านิ่งประโยชน์ของผู้อื่น

เลเบอร์ฟ (Leboeuf. 1995 : 5591) ศึกษาค่านิยมทางอาชีพภายในสถาบันในมิติต่าง ๆ ทางทหาร กลุ่มตัวอย่างเป็นทหาร 469 นาย ยศตั้งแต่ร้อยโท – นายพัน ผลการศึกษาพบว่า ค่านิยมทางอาชีพกับความยึดมั่นผูกพันในองค์กร ส่งผลต่อพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของเหล่าทหาร ข้าราชการทหารมีหลายมิติ โดยเฉพาะด้านที่เน้นการเป็นหมู่คณะ และความสัมพันธ์ในการสร้างความพึงพอใจ

ฮวง (Huang. 1996 : 4673) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของค่านิยมทางอาชีพ ภูมิหลังของสถาบันการศึกษา ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย และสาขาวิชาที่ศึกษา ว่าส่งผลต่อพฤติกรรมนิสัยในการทำงานภายหลังที่จบการศึกษาหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในระดับวิทยาลัย จำนวน 3,300 คน เก็บข้อมูลระยะยาว ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านเพศ เชื้อชาติ และสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมทางอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ประมวล วิทยากร (2520 : 132) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 531 คน เป็นนักเรียนชาย 391 คน นักเรียนหญิง 140 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมทางอาชีพ จำนวน 65 ข้อ ผลของการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนในจังหวัดนครสวรรค์โดยส่วนรวม มีค่านิยมทางอาชีพเรียงตามลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ คือ ด้านบริการสังคม ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุด้านรายได้ และความมีระเบียบแบบแผน

นิตยา ธรรมพันธ์ (2523 : 88) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน 750 คน และเป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมของรัฐบาล จำนวน 600 คน และเป็นนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม จำนวน 150 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในโรงเรียนของรัฐบาลมีค่านิยมในอาชีพจากสูงไปต่ำ เรียงตามลำดับดังนี้ 1. ด้านบริการสังคม 2. ด้านความเสียสละ 3. ด้านเกียรติยศชื่อเสียง 4. ด้านความเหมาะสมกับความสามารถของตน 5. ด้านความ

มั่นคงในอาชีพ 6. ด้านความมีอิสระ 7. ด้านความมีอำนาจ 8. ด้านความก้าวหน้า 9. ด้านรายได้ 10. ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ และ 11. ด้านความมีระเบียบแบบแผน ส่วนนักเรียนโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามมีค่านิยมในอาชีพจากสูงไปหาต่ำดังนี้ 1. ด้านบริการสังคม 2. ด้านความเสียสละ 3. ด้านเกียรติยศชื่อเสียง 4. ด้านความเหมาะสมกับความสามารถของตน 5. ด้านความมั่นคงในอาชีพ 6. ด้านความมีอิสระ 7. ด้านความก้าวหน้า 8. ด้านความมีอำนาจ 9. ด้านความมีระเบียบแบบแผน 10. ด้านรายได้ และ 11. ด้านการทำงานกับธรรมชาติและวัตถุ

วิไลวรรณ นุ่นประสิทธิ์ (2530 : 89) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชัยนาท จำนวนนักเรียน 443 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีค่านิยมในด้านต่าง ๆ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้คือ ด้านธรรมชาติของงานและวัตถุด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ด้านความมีอิสระ ด้านรายได้ ด้านความมั่นคงปลอดภัย และด้านบริการสังคมทำประโยชน์ต่อสังคม

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ค่านิยมทางสังคม น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อของนักเรียนเตรียมทหารได้

4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของผู้ปกครอง

4.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โลออน (Lyon. 1959 : 1269) ศึกษาองค์ประกอบด้านประสบการณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ที่ตัดสินใจเลือกอาชีพไว้แล้วจำนวน 82 คน กับพวกที่ยังตัดสินใจไม่ได้ จำนวน 87 คน พบว่า กลุ่มนิสิตที่เลือกอาชีพไว้แล้ว มีความคุ้นเคยกับอาชีพของบิดา และต้องการมีอาชีพตามบิดามารดามากกว่ากลุ่มที่ยังตัดสินใจไม่ได้

ทอมสัน (Thompson. 1966 : 850 – 851) ได้ทำการศึกษาค่านิยมในอาชีพของนักเรียนมลรัฐแคลิฟอร์เนีย 10 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนเกรด 9 จำนวน 2,287 คน โดยใช้แบบสอบถามของ เซนเดรส พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในอาชีพของนักเรียนกับอาชีพของบิดา นักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพชั้นสูง จะเลือกอาชีพด้านความเป็นผู้นำมากกว่านักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพใช้แรงงานและค้าขาย ซึ่งจะเลือกอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัย และด้านการมีรายได้ดีมากกว่า นักเรียนที่มีมารดาออกทำงานนอกบ้านเลือกค่านิยมในอาชีพด้านความมั่นคงปลอดภัยมากกว่านักเรียนที่มีมารดาไม่ได้ทำงานนอกบ้าน

คอลลาโซ (Collazo. 1967 : 1534 – 1535 – A) ได้ศึกษาการวางแผนทางอาชีพของเยาวชนชาว เปอร์โตริกัน ผลของการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักเรียนที่อยู่ในอุตสาหกรรมในเมือง ซึ่งบิดาประกอบอาชีพชั้นสูง หรือรับราชการ นักเรียนในกลุ่มนี้มักเลือกอาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบท บิดามารดาประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม เช่น ทำนา หรือกรรมกร จะเลือกอาชีพในระดับต่ำเป็นส่วนมาก

แบลคเบอร์น (Blackburn. 1975 : 4152 – A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการเลือกอาชีพ การศึกษาและความคาดหวังของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีบิดา มารดา

ประกอบอาชีพระดับสูงจะคาดหวังเกี่ยวกับอาชีพชั้นสูงมากกว่านักเรียนที่มีบิดา มารดาประกอบอาชีพระดับต่ำ นักเรียนที่บิดามารดาประกอบอาชีพระดับสูงมีความปรารถนาทางอาชีพสูงไปด้วย

4.5.2 งานวิจัยในประเทศ

ยุพรรณี ศุขสมิติ (2510 : 50) พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดามารดากับค่านิยมในอาชีพของนักเรียนเพียงบางด้านเท่านั้น เช่น นักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพระดับสูงเห็นความสำคัญของการมีอิสระในการทำงานมากกว่านักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพระดับต่ำ

สมพงษ์ มั่นระวัง (2513 : 161) ได้สำรวจเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน นักเรียนที่มีผู้ปกครองทำไร่ ทำนา ทำสวน จะเลือกเรียนต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย ครู และข้าราชการอื่น ๆ

นิตยา ธรรมพันธ์ (2523 : 64 – 106) ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงเลือกอาชีพแตกต่างกัน โดยนักเรียนชายเลือกอาชีพทหารมากที่สุดส่วนนักเรียนหญิงเลือกอาชีพพยาบาลมากที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกันจะเลือกอาชีพต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพหมวดงานที่ใช้วิชาการจะเลือกหมวดงานที่ต้องใช้วิชาการมากที่สุดเช่นกัน และความสัมพันธระหว่างค่านิยมในอาชีพกับการเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันต่ำมาก

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 158) ได้ศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1,500 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาอาชีพต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านสัมฤทธิ์ผลและด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า อาชีพของบิดามารดาน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งหารเรื่อของนักเรียนเตรียมทหาร

4.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ

4.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ

เครช (Krech. 1962 : 182) เห็นว่า รายได้ของบิดามีความสัมพันธ์สูงกับการเลือกอาชีพของนักเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะคาดหวังให้ตนเอง มีแบบฉบับของการดำเนินชีวิตให้เหมือนกับบิดาของตน รายได้ของครอบครัวเป็นตัวประกอบสำคัญในความคาดหวังของนักเรียนที่มีผลต่อโอกาสที่จะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับรายได้ของครอบครัว เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงได้เปรียบอย่างมาก เนื่องจากได้รับการสนับสนุนทางการเงินในด้านการศึกษาล่าเรียน และเมื่อเริ่มต้นประกอบอาชีพ บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจระดับกลางมีแนวโน้มที่จะเสียสละเพื่อสนับสนุนทางการเงินเพื่อการศึกษาล่าเรียนแก่บุตรของเขา ขณะที่บิดามารดาที่มีลักษณะเศรษฐกิจชั้นต่ำกว่า อาจจะไม่สามารถให้การสนับสนุนได้ กล่าวคือ รายได้ของบิดามารดามากขึ้น ความปรารถนาของบุตรที่จะได้รับรายได้ก็สูงขึ้น

และยิ่งกว่านั้นบิดามารดาที่มีรายได้มากต้องการที่จะสนับสนุนในการให้การศึกษาแก่บุตรของตนสูงขึ้น รวมทั้งการเตรียมพร้อมในเรื่องอาชีพด้วย

จอห์น และ โฮเวิร์ด (John and Howard. 1975 : 89) มีความเห็นว่า ตั้งแต่เกิด มามนุษย์ต้องการสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การยอมรับในสังคม ซึ่งระดับชั้นในสังคมถือ เกณฑ์จากขนาดของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกี่ยวกับรายได้และความคาดหวังของอาชีพ อัน อจรวมถึงการศึกษที่ส่งผลถึงระดับของรายได้ด้วย

4.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ

4.6.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โรเซนเบอร์ก (รัชนีภาท มณีพงษ์. 2527 : 59 ; อ้างอิงมาจาก Rosenberg. 1957) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นสังคมของบิดามารดาและความคาดหวังทางอาชีพ พบว่า การประกอบอาชีพของเด็กในอนาคตนั้นมีความสัมพันธ์อย่างสูงมากกับระดับฐานะทางเศรษฐกิจ ของบิดา กล่าวคือ ระดับฐานะทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อความคาดหวังในอาชีพและการเจริญรอยตามบิดา ฉะนั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจึงเป็นปัจจัยสำคัญมากต่อนักเรียนในการเลือกอาชีพเฉพาะเจาะจง

เครช (Krech. 1962 : 182) พบว่า รายได้ของบิดามีความสัมพันธ์สูงกับการเลือก อาชีพของนักเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะคาดหวังให้ตนเองมีแบบฉบับของการดำเนินชีวิตให้เหมือนกับ บิดาของตน รายได้ของครอบครัวเป็นตัวประกอบสำคัญในความคาดหวังของนักเรียน ที่มีผลต่อโอกาสที่ จะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับรายได้ของครอบครัว

ลอเรนซ์ (Laurance . 1962 : 431 – 437) พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีลักษณะ ทางเศรษฐกิจสังคมระดับกลาง จะเลือกอาชีพระดับสูงกว่าอาชีพของบิดามารดา ซึ่งเขาให้ข้อคิดว่า อาจ เนื่องจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจระดับกลางมักสนับสนุนให้บุตรเลือกอาชีพที่มีเกียรติและมีรายได้ ดีกว่าตน เนื่องจากเขามีกำลังความสามารถพอที่จะสนับสนุนให้บุตรได้ และพบว่า เด็กที่มาจากครอบ ครวที่มีรายได้สูง ตั้งใจเรียนต่อถึงระดับอุดมศึกษาและเลือกอาชีพระดับวิชาชีพ แต่เด็กที่มาจากครอบครัว ที่มีรายได้ต่ำจะเลือกอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความชำนาญ ไม่มีลักษณะงานที่ซับซ้อน จะเห็นได้ว่า เด็กที่มา จากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำไม่กล้าตั้งความหวังไว้สูง

ฮาบิสัน และมายเออร์ (Habison and Myers. 1964 : 11) ศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่น ที่อยู่ในช่วงอายุ 15 – 19 ปี จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะมีโอกาสเรียนโดยไม่หยุดชะงัก เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำส่วนใหญ่ต้องออกจากโรงเรียนมาทำงานเพื่อช่วยครอบครัว และส่งผลต่อการเรียนของเด็ก

แซนเนย์ (Channay. 1969 : 2957 – 2959 A) พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัว ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะพิจารณาด้านเงิน การควบคุมเงิน เกียรติยศ สูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจดี

แฟนตินี และเวนสไตน์ (Fantini and Weinstein. 1972 : 13) ได้ศึกษาพบว่า บิดา มารดาที่มีรายได้ต่ำ จะมีความมุ่งหวังต่อการศึกษาและอาชีพของบุตรต่ำด้วย

4.6.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นภดล คุ่มประวดี (2517 : 95) ศึกษาความมุ่งหวังของบิดามารดาในเขตชนบทไทย เกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พบว่า ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับสูง ส่วนครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับต่ำ

สากุล เขียสกุล (2523 : 79) ได้ศึกษาความคาดหวังของมารดาไทยเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบุตร พบว่า มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง มีความคาดหวังเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรสูงกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2531 : 160) ได้ศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 1,500 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยค่านิยมในการทำงานด้านความมีอิสระ และด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา น่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อรังของนักเรียนเตรียมทหาร

4.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

4.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

สัมพันธภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากการที่สมาชิกในครอบครัวให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน บิดามารดาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เด็กรักและเคารพเชื่อฟัง ดังนั้นถ้าบิดามารดาได้ใช้เวลาในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างเอาใจใส่ ปลูกฝังให้เด็กแสดงความคิดเห็น และพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านความสามารถ ทัศนคติ เป็นแบบอย่างที่ดีเด็กก็จะยึดแบบอย่างของบิดามารดามาปฏิบัติ รวมทั้งการเลือกประกอบอาชีพที่เหมือนกับบิดามารดาที่เขาประทับใจ ดังที่ มีด (Kando. 1971 : 178 ; อ้างอิงมาจาก Mead. 1934) กล่าวว่า จากการปฏิสัมพันธ์ เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะสวมบทบาทของบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด เริ่มด้วยการสวมบทบาทของ บิดา มารดา โดยเด็กจะยอมรับเอาเอกลักษณ์ของบิดามารดาและยึดถือเป็นโลกของตัวเอง ขณะเดียวกันก็จะเรียนรู้บทบาทของตัวเองด้วยการที่บิดามารดากำหนดให้

โกลด์เนอร์ และ โกลด์เนอร์ (Gouldner and Gouldner. 1963 : 52) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กจะอธิบายลักษณะของเด็กหลาย ๆ ลักษณะตามที่รับเอาเอกลักษณ์ของสังคมไว้ และคาดหวังว่าเด็กจะประพฤติตัวไปตามลักษณะที่กำหนดให้ และจะประมาณค่าเด็กตามลักษณะที่กำหนดให้ด้วย บุคคลเหล่านั้นจะสอนเด็กให้รู้จักตัดสินตนเองตามค่านิยม

คอกซ์ และ ลีเกอร์ (Cox and Leager. 1961 : 639 – 648) ได้อธิบายเรื่องของความรักที่พ่อแม่มีต่อบุตรไว้ว่า มีลักษณะพฤติกรรมดังต่อไปนี้

ก. การให้ความสำคัญกับบุตรเป็นอันดับแรก ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู โดยการให้สิ่งที่บุตรต้องการจริง ๆ พอ ๆ กับการให้โดยที่พ่อแม่คิดว่าบุตรต้องการ และพ่อแม่หวังว่าบุตรอาจจะมีความต้องการ

ข. การให้ตรงตามพัฒนาการ ได้แก่ พ่อแม่ตั้งความมุ่งหมายการเรียกร้องไว้ให้เหมาะสมกับความสามารถทางอารมณ์ สังคม ร่างกาย และทักษะของบุตรที่พึงมีได้ตามขั้นตอนของการพัฒนาการ

ค. การยอมรับและการยกย่องบุตร ได้แก่ การแสดงออกโดยพ่อแม่แสดงความรักแก่บุตร และยอมรับบุตรแต่ละคนตามความสามารถ และขีดจำกัดของสมอง อารมณ์และร่างกาย

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1964 : 661) มีแนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวสรุปได้ดังนี้คือ บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก คือ การให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร เป็นมิตร ซื่อสัตย์ มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร สามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจได้ และสามารถเผชิญกับชีวิตด้วยความมั่นใจ มองตนเองได้อย่างตรงกับความจริง

วาสนา พิทักษ์สาธิต (ประกายทิพย์ พิชัย. 2539 : 24 – 25 ; อ้างอิงมาจาก วาสนา พิทักษ์สาธิต. 2527) ได้จำแนกสภาพแวดล้อมทางบ้านออกเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ

1. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา หรือผู้ปกครองกับเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดา ความสัมพันธ์ระหว่างญาติผู้ใหญ่กับเด็ก ระหว่างพี่น้องกับเด็ก และสภาพทั่วไปของครอบครัว

2. องค์ประกอบด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ รายรับรายจ่ายของครอบครัว ภาระของผู้ปกครอง การเงินของนักเรียนที่จะใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาและส่วนตัว และความจำเป็นที่ต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้อื่น

3. องค์ประกอบด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ สภาพของบ้าน ที่ตั้งของบ้าน สิ่งแวดล้อมในบริเวณบ้าน ตลอดจนอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ของคนในละแวกนั้น

เมื่อพิจารณาจากเอกสารข้างต้น พบว่าในด้านสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัวเกิดจากการที่สมาชิกในครอบครัวให้ความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก บิดา มารดาเหล่านั้นก็จะสอนให้เด็กรู้จักตัดสินใจตัดสินใจตามค่านิยมในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการเลือกอาชีพด้วย

4.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว

4.7.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาร์นีย์ (ประมวญ ดิคคินสัน. 2520 : 44 – 51 ; อ้างอิงมาจาก Harney.n.d : 1659.) พบว่า เด็กที่เติบโตในครอบครัวที่พ่อแม่ปล่อยปละละเลย ชอบบ่นจู้จี้ ไม่เอาใจใส่ ก็จะปลูกฝังทัศนคติเดียวกันให้เด็ก ทำให้เด็กกลายเป็นคนขาดความเคารพนับถือตนเอง ขาดระเบียบแบบแผนในการทำงาน เฉื่อยชาไม่กระตือรือร้น ไม่มีความทะเยอทะยาน ไม่สามารถรับผิดชอบและเป็นตัวของตัวเองได้เลย

แกลเดล และเลสเซอร์ (Kandel and Lesser. 1962 : 221 – 222) ศึกษาเรื่องการศึกษาวัยรุ่น ในสหรัฐอเมริกา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษานักเรียนมากกว่าสภาพเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน

4.7.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 89 – 90) ได้ทำการศึกษาเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 307 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กมาก โดยเฉพาะการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ถ้าเข้มงวดกวดขันในเรื่องระเบียบวินัยมาก ทำให้เด็กไม่กล้าแสดงความคิดเห็นคอยทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เท่านั้น ความคิดริเริ่มก็จะไม่เกิดขึ้น

ประกายทิพย์ พิชัย (2539 : 78.) ได้ศึกษาถึงเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง จำนวน 1,009 คน ผลการศึกษพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ จะเห็นว่าสัมพันธภาพในครอบครัว น่าจะส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อรังของนักเรียนเตรียมทหาร

4.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกแหล่งอาหารเรื้อรังของนักเรียนเตรียมทหาร

4.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

มีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าความคาดหวังอยู่หลายคำ เช่น คำว่า ความมุ่งหวัง จุดมุ่งหมาย ความหวัง ความต้องการ ความปรารถนา ความใฝ่ฝัน ในบางครั้งเราใช้คำเหล่านี้แทนในความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียง

ฟินน์ (Finn. 1962 : 390) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง การประเมินค่าต่อบุคคลหรือตนเองด้านจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึก และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่จะมีต่อตนคาดหวังหรือต่อตนเอง ในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

วิทเทเคอร์ (Wittaker. 1965 : 635) ให้นิยามความคาดหวังว่า หมายถึง เป้าประสงค์ที่บุคคลตั้งไว้สำหรับตนเองและเป็นสิ่งที่เขาจะพยายามทำให้สำเร็จ

บรูคโอเวอร์ (อ้อยทิพย์ บัวสมบุรณ์. 2520 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Brookover. 1964.) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า ความคาดหวังนี้มีอิทธิพลต่อผู้ถูกคาดหวังมาก เช่น ความคาดหวังของพ่อแม่จะมีผลทำให้ลูกมีพฤติกรรมไปตามแนวทางที่พ่อแม่คาดหวัง แต่ความคาดหวังจะมีอิทธิพลต่อผู้ถูกคาดหวังมากหรือน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีความคาดหวังบทบาทต่อกัน

ประทีน มหาจันทร์ (2521 : 24) กล่าวถึงความคาดหวังว่า หมายถึง ปณิธานหรือความมุ่งหวังในชีวิต และความเป็นอยู่ในอนาคต ซึ่งเยาวชนคิดฝันฝ่าจะได้บรรลุ

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 79) ได้ให้ความสนใจในเรื่อง “ความคาดหวังของบุคคลในอนาคต” และได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจที่กระทำพฤติกรรมใดหรือไม่นั้นมี 2 ชนิด คือ

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรม (Outcome Expectancy) เป็นการประมาณของบุคคลว่าพฤติกรรมใดนำไปสู่ผลกรรม

2. ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลกรรมที่คาดหวังไว้

โดยทั่ว ๆ ไปบิดามารดาจะมีความปรารถนาที่ดีต่อบุตร อยากให้บุตรได้รับโอกาสที่เขาทั้งหลายไม่เคยได้รับมาในอดีต ชดเชยในสิ่งที่ตนอยากเป็นอยากได้แต่ไม่ได้หรือไม่ได้เป็น เฮอร์ล็อก ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า (Hurlock. 1973 : 188) บิดามารดาจะมีภาพหรือความใฝ่ฝันให้ลูกเป็นอะไรตั้งแต่เด็กยังไม่เกิด สิ่งที่บิดามารดาหวังเป็นแบบที่หล่อหลอมความหวังของบิดามารดาที่มีต่อด็กตลอดชีวิต บิดามารดามักจะตัดสินใจไว้อยู่ ลูกควรจะทำการศึกษาในระดับใด ควรประกอบอาชีพอะไร ควรเรียนได้ขนาดไหน และควรมีสถานภาพทางสังคมระดับใด

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความคาดหวัง หมายถึง แนวทางในการกำหนดเป้าหมายที่บุคคลตั้งไว้สำหรับตนเอง หรือบุคคลอื่น ซึ่งในเรื่องของความคาดหวังของบิดามารดาที่มีต่อบุตรนั้น ต้องการให้บุตรประสบความสำเร็จ ในเรื่องการเรียนและการประกอบอาชีพ คาดหวังให้บุตรประกอบอาชีพที่เป็นความใฝ่ฝันของตน

4.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

4.8.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สตีเฟนสัน (Stephenson , 1955 : 27 – 35) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหวังและการวางแผนในการประกอบอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มาจาก ครอบครัวที่บิดามารดามีอาชีพเกี่ยวกับวิทยาการสูง มักจะมีความมุ่งหวังและความต้องการที่จะประกอบอาชีพที่ต้องใช้วิชาการศึกษาสูงตามไปด้วย ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาไม่ได้ประกอบอาชีพที่ต้องใช้วิชาการศึกษา ก็หวังที่จะประกอบอาชีพเดิมของบิดา

แจนเซน (Janssen. 1983 : 2804 – A) ศึกษาความปรารถนาและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมปลาย จำนวน 10,317 คน พบว่า อาชีพของบิดามีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรชาย ในขณะที่อาชีพของมารดามีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรสาว

4.8.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : 65) ได้ทำการศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมากกว่าครู เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนต่อของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา และเหตุผลสำคัญที่ผู้ปกครองใช้พิจารณาความคาดหวังของตนเอง ได้แก่ ทุนทรัพย์ในการส่งบุตรศึกษาต่อ ความเหมาะสมกับความสามารถและสติปัญญาของเด็ก โอกาสในการทำงาน ความก้าวหน้าในการทำงานและประโยชน์ของวิชาชีพต่อส่วนรวม

ช่อทิพย์ ราตรีเกรียงไกร (2523 : 88 – 89) ได้ทำการศึกษาความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อความคาดหวังของบิดามารดาที่มีต่อการศึกษามืออาชีพของบุตร กล่าวคือ บิดามารดาที่มีรายได้ต่อเดือนสูง ส่วนใหญ่จะมีแนวโน้มของ

ความคาดหวังให้บุตรจบการศึกษาสูง คือ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนบิดามารดาที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำจะมีแนวโน้มของความคาดหวังให้บุตรจบการศึกษาดำกว่า

มัลลิกา นิตยาพร และคณะ (2533 : 79) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียนที่จบการศึกษามาบังคับ พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของนักเรียน คือ ความคาดหวังของผู้ปกครองในเรื่องระดับการศึกษาสูงสุดและการประกอบอาชีพของบุตร

เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 90) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับ เพศ ความสนใจในอาชีพ ค่านิยม และความคาดหวังของผู้ปกครอง

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าความคาดหวังของผู้ปกครอง น่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งหารเรื่อของนักเรียนเตรียมทหาร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเหล่าทหารเรือ ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำนวน 240 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 121 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 119 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเหล่าทหารเรือ ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำนวน 180 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ชั้นปีเป็นชั้น (Strata)

โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือ จำนวน 240 คน ออกเป็น 2 ชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 121 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 119 คน
2. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 1 มา 91 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และที่เหลือ 30 คน เป็นกลุ่มที่ใช้ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 2 มา 89 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และที่เหลือ 30 คน เป็นกลุ่มที่ใช้ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงมีจำนวน 180 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 คน และเป็นกลุ่มที่ทดลองเครื่องมือจำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหาร
 เรือนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด
 กระทรวงกลาโหม แบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเตรียมทหาร ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมทางสังคม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ

วิธีสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเตรียมทหาร เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ชั้นปีที่ศึกษา คะแนน
 เฉลี่ยจากภาคเรียนที่ 1 ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง

ตัวอย่างของแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของท่าน เมื่ออ่านข้อความจบแล้วโปรดทำ

เครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ และเติมข้อความให้ครบถ้วน

ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร แหล่งอาหารเรือ ชั้นปีที่

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

คะแนนเฉลี่ยจากภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543

ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม.....

ผู้ปกครองของท่าน มีรายได้ประมาณเดือนละ.....บาท

(รายได้ของบิดา มารดา รวมกัน หรือ รายได้ของผู้ปกครองของท่าน)

อาชีพผู้ปกครองของท่าน

4.2.1 อาชีพบิดา

☐ รับราชการ

☐ ข้าราชการทหารเรือ

☐ ข้าราชการประเภทอื่น

4.2.2 อาชีพมารดา

☐ รับราชการ

☐ ข้าราชการทหารเรือ

☐ ข้าราชการประเภทอื่น

☐ นักธุรกิจ	☐ นักธุรกิจ
☐ เกษตรกร	☐ เกษตรกร
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามบุคลิกภาพของ อัจฉรา วงศ์วัฒนมงคล (2533 : 159 - 162) ปิยาภรณ์ กิจอุดมทรัพย์ (2539 : 105 - 106) และศึกษาจากเอกสาร ปริญญาโทที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งแบ่งเป็นบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)

2.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภะ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 20 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือ โรงเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน รวม 60 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด นำนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มสูง 25% และนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำ 25% แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 4.55 - 22.87 จำนวน 20 ข้อ

2.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้เลือกไว้ในข้อ 2.2.2 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .7470

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันของท่าน ขอให้ท่านอ่านข้อความจบแล้วพิจารณาว่าเป็นจริง หรือตรงกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่มากน้อยเพียงใด โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างในบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	<u>บุคลิกภาพแบบ เอ</u> ข้าพเจ้าต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อแข่งกับเวลา					
00	<u>บุคลิกภาพแบบ บี</u> เมื่อข้าพเจ้ามีนัด ข้าพเจ้าจะไปไม่ทันเวลา					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
ไม่จริง	2		4
ไม่จริงที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่	61 - 100	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแบบเอ
ผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่	20 - 60	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแบบบี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมทางสังคม มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามค่านิยมของ วิไลวรรณ นุ่นประสิทธิ์ (2530 : 98 – 101) สุมา ชัยลักษณะนันท์ (2542 : 138 – 140) และศึกษาจากเอกสาร ปริญญาโทที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมทางสังคม แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert) 3.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบสอบถามค่านิยมทางสังคม จำนวน 20 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือ โรงเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน รวม 60 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงที่สุดมายังต่ำสุด นำนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มสูง 25% และนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำ 25% แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 5.33 – 18.45 จำนวน 18 ข้อ

3.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้เลือกไว้ในข้อ 3.2.2 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ เท่ากับ .7752

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคม เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านพอสมควร
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความคิดของท่านบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

แบบสอบถามค่านิยมทางสังคม

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	ทหารเรือเป็นอาชีพที่มีคนยก ย่องนับถือ					
00	ทหารเรือเป็นอาชีพที่มีความ สำคัญต่อสังคม					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5		1
เห็นด้วย	4		2
ไม่แน่ใจ	3		3
ไม่เห็นด้วย	2		4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (Best. 1981 : 204 – 205)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 – 5.00	หมายถึง	มีค่านิยมทางสังคมที่ดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.26 – 3.74	หมายถึง	มีค่านิยมทางสังคมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 2.25	หมายถึง	มีค่านิยมทางสังคมที่ไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวของ ปรกาศทิพย์ พิชัย (2539 : 82 – 83) มาริษา นาคทัต (2541 : 114 – 121) ศศิพันธ์ ทรงสัตย์ (2542 : 70 – 71) และศึกษาจากเอกสาร ปรินญาณิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัว แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ) ลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)

4.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

4.2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียรขประสิทธิ์ และอาจารย์

วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

4.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบสอบถามสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวจำนวน 22 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือ โรงเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน รวม 60 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงที่สุดมายังต่ำสุด นำนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มสูง 25% และนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำ 25% แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 1.91 – 12.28 จำนวน 17 ข้อ

4.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้เลือกไว้ในข้อ 4.2.2 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ .7115

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างในบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	พฤติกรรมที่นักเรียนเตรียมทหารปฏิบัติต่อผู้ปกครอง					
	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
00	พฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเตรียมทหาร					
	ผู้ปกครองไม่สนใจซักถามเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพของข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก		ข้อความที่มีความหมายทางลบ	
	(คะแนน)		(คะแนน)
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
ไม่จริง	2		4
ไม่จริงที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (Best, 1981 : 204 – 205)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 – 5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.26 – 3.74	หมายถึง	มีสัมพันธภาพปานกลางในครอบครัว
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 2.25	หมายถึง	มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีในครอบครัว

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล้าทหารเรือ

5.1 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองของ พยอม ธีรสร (2540 : 130 – 131) และศึกษาจากเอกสาร ปริญญาโทที่เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)

5.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

5.2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียรธรรมประสิทธิ์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

5.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล้าทหารเรือ จำนวน 15 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือ โรงเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน รวม 60 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด นำนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มสูง 25% และนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำ 25% แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปมาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 9.54 – 19.76 จำนวน 15 ข้อ

5.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้เลือกไว้ในข้อ 5.2. มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8296

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังในการเลือกแหล่งอาหารเร็วของผู้ปกครองของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างในบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	การเป็นทหารเรือของข้าพเจ้าสามารถสร้างชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้					
00	ผู้ปกครองของข้าพเจ้าต้องการให้ข้าพเจ้ารับราชการทหารเรือ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
ไม่จริง	2		4
ไม่จริงที่สุด	1		5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (Best. 1981 : 204 – 205)

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 – 5.00	หมายถึง	มีความคาดหวังของผู้ปกครองสูง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.26 – 3.74	หมายถึง	มีความคาดหวังของผู้ปกครองปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 2.25	หมายถึง	มีความคาดหวังของผู้ปกครองต่ำ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

6.1 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามทัศนคติของ ชฎาวิทย์ สุวรรณรัตน์ (2537 : 107 – 111) และยุวดี พรพิบูลย์ (2539 : 92 – 99) และศึกษาจากเอกสารปริณญาณพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการเลือกอาชีพ แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)

6.2 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

6.2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี เทียมประสิทธิ์ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ เกณฑ์การพิจารณาคะแนน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

6.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยนำแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือ จำนวน 44 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนเตรียมทหารเหล้าทหารเรือ โรงเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน รวม 60 คน จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากสูงสุดมายังต่ำสุด นำนักเรียนเตรียมทหารเหล้าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มสูง 25% และนักเรียนเตรียมทหารเหล้าทหารเรือที่ได้คะแนนในกลุ่มต่ำ 25% แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t-test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ได้ค่า t ระหว่าง 2.77 – 39.00 จำนวน 43 ข้อ

6.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้เลือกไว้ในข้อ 6.2.2 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .7844

ตัวอย่างแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือ

ตอนที่ 1 ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพทหารเรือ เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านพอสมควร
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความคิดของท่านบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	ทหารเรือเป็นอาชีพที่ต้องมีความเป็นระเบียบวินัย					

ตอนที่ 2 ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกของท่านที่มีต่ออาชีพทหารเรือ เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด เพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความรู้สึกของท่านบ้าง
น้อย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่าน
น้อยที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าชอบอาชีพทหารเรือ					

ตอนที่ 3 แนวโน้มที่จะรับราชการทหารเรือ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ท่านเคยแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นมากน้อยเพียงใด แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างในบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
0	เมื่อจบการศึกษา ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะทำงานในกองทัพเรือ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ด้านความคิด

ด้านความรู้สึก

แนวโน้มที่จะรับราชการทหารเรือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	มาก	จริง	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	น้อย	ไม่จริง	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	ไม่จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (Best. 1981 : 204 – 205)

ผู้ที่มีทัศนคติต่อการเป็นทหารเรือในทางบวก หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนน 130 - 215 คะแนน

ผู้ที่มีทัศนคติต่อการเป็นทหารเรือในทางลบ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนน 43 – 129 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำไปส่งด้วยตนเอง จำนวน 180 ชุด ระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2543 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2543

3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้ครบ 180 ฉบับ แล้วคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อของนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือ ปรากฏว่าทุกฉบับตอบครบทุกข้อ แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป คำนวณร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 19 ตัว ตัวแปรตาม คือ ทักษะคิดต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	แทนค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean of Square
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
df	แทน	Degree of freedom
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของการพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของการพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์ที่เสนอคิดต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือโดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์ที่เสนอคิดต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือโดยใช้คะแนนมาตรฐาน
Y	แทน	ทักษะคิดต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ
X_1	แทน	ชั้นปีที่ 1
X_2	แทน	ชั้นปีที่ 2
X_3	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_4	แทน	บุคลิกภาพแบบ เอ
X_5	แทน	บุคลิกภาพแบบ บี
X_6	แทน	ค่านิยมทางสังคม
X_7	แทน	บิดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ
X_8	แทน	บิดาประกอบอาชีพรับราชการอื่น ๆ
X_9	แทน	บิดาประกอบอาชีพนักธุรกิจ

X ₁₀	แทน	บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร
X ₁₁	แทน	บิดาประกอบอาชีพอื่น ๆ
X ₁₂	แทน	มารดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ
X ₁₃	แทน	มารดาประกอบอาชีพรับราชการอื่น ๆ
X ₁₄	แทน	มารดาประกอบอาชีพนักธุรกิจ
X ₁₅	แทน	มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร
X ₁₆	แทน	มารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ
X ₁₇	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
X ₁₈	แทน	สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว
X ₁₉	แทน	ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา มารดา

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ ค่านิยมทางสังคม สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร และทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา มารดา บุคลิกภาพ ค่านิยมทางสังคม สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา มารดา ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา มารดา ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	89	49.4
	ชั้นปีที่ 2	91	50.6
	รวม	180	100
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.89	180	100
บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพแบบ เอ	166	92.2
	บุคลิกภาพแบบ บี	14	7.8
	รวม	180	100
ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	24,984	180	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพบิดา	รับราชการทหารเรือ	9	5
	รับราชการประเภทอื่น	96	53.3
	นักธุรกิจ	12	6.7
	เกษตรกร	6	3.3
	อาชีพอื่น ๆ	57	31.7
	รวม	180	100
อาชีพมารดา	รับราชการทหารเรือ	5	2.8
	รับราชการประเภทอื่น	66	36.6
	นักธุรกิจ	14	7.8
	เกษตรกร	13	7.2
	อาชีพอื่น ๆ	82	45.6
	รวม	180	100

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 1 มีจำนวนมากกว่านักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 2 คือ นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนเตรียมทหารมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉลี่ย 2.89 เมื่อจำแนกตามบุคลิกภาพ พบว่า นักเรียนเตรียมทหารที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 92.2 และนักเรียนเตรียมทหารที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 เมื่อจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง โดยเฉลี่ย 24,984 บาท เมื่อจำแนกตามอาชีพของบิดาของนักเรียนเตรียมทหารพบว่า บิดาประกอบอาชีพรับราชการประเภทอื่นมีจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และ บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรมีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 และเมื่อจำแนกตามอาชีพของมารดาของนักเรียนเตรียมทหารพบว่า มารดาประกอบอาชีพประเภทอื่นมีจำนวนมากที่สุด คือ มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ

45.6 และมารดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือมีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ ค่านิยมทางสังคม สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร และทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ ค่านิยมทางสังคม สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร และทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ

ตัวแปร	N=180		ระดับคะแนนเฉลี่ย
	$\bar{X}$	S.D.	
ค่านิยมทางสังคม	73.85	3.69	ปานกลาง
สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว	63.30	3.52	ปานกลาง
ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร	51.29	2.58	ปานกลาง
ทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ	165.15	16.89	ทางบวก

จากตาราง 3 พบว่า ตัวแปรค่านิยมทางสังคม ตัวแปรสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว ตัวแปรความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือ และตัวแปรทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือในทางบวก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ 73.85 , 63.30 , 51.29 และ 165.15 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของบิดา มารดา บุคลิกภาพ ค่านิยมทางสังคม สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นการวิเคราะห์สมมติฐานข้อ 1 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	Y
X ₁	1.000	-1.000**	.157*	.017	-.038	-.095	-.074	.034	-.131	.002	.067	.036	.124	-.204**	-.104	.032	-.090	.214**	-.193**	-.086
X ₂		1.000	-.157*	-.017	.038	.095	.074	-.034	.131	-.002	-.067	-.036	-.124	.204**	.104	-.302	.090	-.214**	.193**	.086
X ₃			1.000	-.090	.076	-.091	-.121	.044	-.068	.090	.011	-.076	.031	.083	.083	-.093	.088	.057	.099	-.045
X ₄				1.000	-.963**	.045	-.023	.081	.081*	-.168*	.032	-.071	.104	.088	-.382**	.074	.024	-.100	-.087	.041
X ₅					1.000	-.046	.029	-.061	.089	.177*	-.064	.077	-.092	-.084	.406**	-.099	-.002	.038	.066	-.051
X ₆						1.000	.023	.045	-.079	.26	-.026	-.025	-.046	.053	.121	-.039	.050	.121	.307**	.442**
X ₇							1.000	-.245**	-.061	-.043	-.156*	.271**	-.069	-.067	.034	-.005	-.056	.072	-.049	.006
X ₈								1.000	-.286**	-.199**	-.728**	.023	.434**	.105	-.255*	-.352**	.223**	.125	.029	.061
X ₉									1.000	-.050	-.182*	-.045	-.203**	.255**	.011	.069	.195**	-.119	.012	-.116
X ₁₀										1.000	-.126	-.031	-.077	-.054	.546**	-.170*	-.175*	.115	.085	-.018
X ₁₁											1.000	-.115	-.295	-.198	.041	.408**	-.250**	-.149*	-.048	.001
X ₁₂												1.000	-.129	-.049	-.047	-.155*	.064	.023	-.074	-.074
X ₁₃													1.000	-.221**	-.212**	-.696	.247**	.139	-.005	.064
X ₁₄														1.000	-.081	-.266**	.275**	-.157*	-.113	-.185*
X ₁₅															1.000	-.255**	-.172*	.017	.130	.044
X ₁₆																1.000	-.319**	.066	.022	.040
X ₁₇																	1.000	-.109	-.087	-.211**
X ₁₈																		1.000	.106	.162*
X ₁₉																			1.000	.402**
Y																				1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดา บุคลิกภาพ ค่านิยมทางสังคม สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร คือ สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว (X_{18}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .162 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัว คือ ค่านิยมทางสังคม (X_6) และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร (X_{19}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เท่ากับ .442 และ .402 ตามลำดับ

ตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร คือ มารดาที่ประกอบอาชีพนักธุรกิจ (X_{14}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.185 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{17}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.211

ตัวพยากรณ์ที่ไม่มีสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 (X_1) ชั้นปีที่ 2 (X_2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_3) บุคลิกภาพ แบบ เอ (X_4) บุคลิกภาพ แบบ บี (X_5) บิดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ (X_7) บิดาประกอบอาชีพรับราชการอื่น ๆ (X_8) บิดาประกอบอาชีพนักธุรกิจ (X_9) บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร (X_{10}) บิดาประกอบอาชีพอื่น ๆ (X_{11}) มารดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ (X_{12}) มารดาประกอบอาชีพรับราชการอื่น ๆ (X_{13}) มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร (X_{15}) และมารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ (X_{16})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตาราง 5 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	3	16032.183	5344.061	26.906 **
Residual	175	34758.041	198.617	
Total	178	50790.223		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ ตัวแปร 3 ตัว อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์เชิงเส้นตรงได้ จึงได้คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารโดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₆	1.047	.160	.442	.442	.195	6.547**
X ₆ , X ₁₉	.747	.171	.294	.523	.273	4.363**
X ₆ , X ₁₉ , X ₁₇	-2.205	.000	-.207	.562	.316	-3.283**
R = .562						
R ² = .316						
SE = 14.093						
a = 70.679						

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มี 3 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ค่านิยมทางสังคม (X_6) ความคาดหวังในการเลือกแหล่งอาหารเรือของผู้ปกครอง (X_{19}) และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{17}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้สามารถ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารได้ร้อยละ 31.6 อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ .01 และได้้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 70.679 + 1.047 X_6 + .747 X_{19} - 2.205 X_{17}$$

สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .442 X_6 + .294 X_{19} - .207 X_{17}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว ของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารโรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เลือกแหล่งอาหารเรือ ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำนวน 240 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 121 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 119 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เลือกแหล่งอาหารเรือ ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำนวน 180 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คน และ

นักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Statified Random Sampling) โดยใช้ชั้นปีเป็นชั้น (Strata)

โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือ จำนวน 240 คน ออกเป็น 2 ชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 121 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 119 คน

2. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 1 มา 91 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และที่เหลือ 30 คน เป็นกลุ่มที่ใช้ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือชั้นปีที่ 2 มา 89 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง และที่เหลือ 30 คน เป็นกลุ่มที่ใช้ทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงมีจำนวน 180 คน เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คน และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 คน และเป็นกลุ่มที่ใช้ทดลองเครื่องมือจำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม แบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเตรียมทหาร ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ และอาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7470

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมทางสังคม จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7752

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว จำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7115

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8296

ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ จำนวน 43 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7844

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำไปส่งด้วยตนเอง จำนวน 180 ชุด ระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2543 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2543

3. ผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้ครบ 180 ฉบับ แล้วคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อของนักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือ ปรากฏว่าทุกฉบับตอบครบทุกข้อ แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ ที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร คือ สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว (X_{18}) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร คือ ค่านิยมทางสังคม (X_6) และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร (X_{19})
2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร คือ มารดาที่ประกอบอาชีพนักธุรกิจ (X_{14}) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{17})
3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารมี 14 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 (X_1) ชั้นปีที่ 2 (X_2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_3) บุคลิกภาพ แบบ เอ (X_4) บุคลิกภาพ แบบ บี (X_5) บิดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ (X_7) บิดาประกอบอาชีพรับราชการอื่น ๆ (X_8) บิดาประกอบอาชีพนักธุรกิจ (X_9) บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร (X_{10}) บิดาประกอบอาชีพอื่น ๆ (X_{11}) มารดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ (X_{12}) มารดาประกอบอาชีพรับราชการอื่น ๆ (X_{13}) มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร (X_{15}) และมารดาประกอบอาชีพอื่น ๆ (X_{16})
4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ค่านิยมทางสังคม (X_6) ความคาดหวังในการเลือกแหล่งอาหารเรือของผู้ปกครอง (X_{19}) และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{17}) ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้สามารถ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของ ทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารได้ร้อยละ 31.6
5. สมการที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ในสังกัด กรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 70.679 + 1.047 X_6 + .747 X_{19} - 2.205 X_{17}$$

5.2 สมการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ในสังกัด กรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .442 X_6 + .294 X_{19} - .207 X_{17}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร และที่ระดับ .01 มี 2 ตัวแปร ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะนักเรียนเตรียมทหารมีสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว มีความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งบิดามารดาคอยดูแลเอาใจใส่ ยอมรับในความคิด ความสามารถ เด็กจะมีทัศนคติทางบวกกับสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งการเลือกประกอบอาชีพ ดังที่เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1964 : 661) กล่าวว่า บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก คือ การให้ความรัก ความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านและเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมา คือ ทำให้เด็กเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ และมองตนเองได้อย่างตรงกับความจริง ซึ่งยี่สุนัน ทวนโนทยาน (2539 : 36) ได้กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน นักศึกษามากที่สุด สัมพันธภาพในครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อความสนใจในอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แคนเดล และเลสเซอร์ (Kandel and Lesser. 1962 : 221 – 222) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาของวัยรุ่น ในสหรัฐอเมริกา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษาของบุตรมากกว่าสภาพเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนเตรียมทหารที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับสมาชิกในครอบครัว มีความรัก ความห่วงใย เข้าใจซึ่งกันและกัน ผู้ปกครองยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน นักเรียนเตรียมทหาร ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อการเลือกเหล้าทหารเรือ

1.2 ค่านิยมทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะ ค่านิยมทางสังคมเป็นความเชื่อที่มีลักษณะยั่งยืนเป็นแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติหรือเป้าหมายในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นชอบและสมควรยึดถือปฏิบัติ (Feather. 1980 : 4-5) ทหารเรือเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และสามารถนำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ จึงเป็นอาชีพหนึ่งที่นักเรียนเตรียมทหารเลือก

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แวกแมน (Wagman, 1965 : 258 – 262) ได้ทำการศึกษาค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ จำนวน 257 คน โดยใช้แบบสอบถามของเซนเดอร์ส พบว่า นักศึกษาชายมีค่านิยมในการเลือกอาชีพที่มีเกียรติยศ มีผู้คนยกย่องนับถือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คูเกอร์ (Cooker, 1972 : 6121 – A) ได้ศึกษาค่านิยมในอาชีพของนักเรียนเกรด 4, 5 และ 6 จำนวน 240 คน โดยใช้แบบสำรวจค่านิยมในอาชีพที่ประกอบด้วยค่านิยมในอาชีพเจ็ดด้าน คือ ค่านิ่งถึงประโยชน์ของผู้อื่น การมีอำนาจบังคับบัญชา ความสำเร็จในทาง เงิน เกียรติยศ ความมั่นคง ความปลอดภัย และความสมปรารถนาของตนเอง พบว่านักเรียนชายเลือกค่านิยมในอาชีพด้านการมีอำนาจบังคับบัญชา นอกจากนั้นฟิรส์ เลอซิลปี (2519 : 1 – 2) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องค่านิยมของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารเรือ ผลการวิจัยพบว่า ทศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารเรือ ได้แก่ การเป็นสุภาพบุรุษ บริการการแพทย์ดี มีการจัดเครื่องอุปโภคบริโภคราคาถูก การปกครองภายในเป็นธรรม มีโอกาสไปฝึกหรือไปราชการต่างประเทศ นิยมประชาธิปไตย หางานง่ายเมื่อออกจากราชการ เป็นอาชีพที่มั่นคง มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงน้อยมาก ซึ่งอาชีพทหารเรือเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีผู้คนยกย่องนับถือ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าค่านิยมทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

1.3 ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะ นักเรียนเตรียมทหารที่ได้รับการคาดหวังจากผู้ปกครองสูง ก็จะมีทัศนคติทางบวกในการเลือกเหล่าทหารเรือ เพื่อตนจะได้มีฐานะในการเรียน เพื่อจบการศึกษามาเข้ารับราชการทหารเรือดังที่ผู้ปกครองคาดหวังไว้

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 93) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของผู้ปกครองที่จะให้นักเรียนประกอบอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พยอม ธีญะรส (2540 : 107) ที่ศึกษาเรื่องการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่ได้รับการคาดหวังจากผู้ปกครองสูง จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน เพราะความคาดหวังของบิดามารดา เป็นจุดหมายของการเรียนของนักเรียนที่บิดามารดาต้องการและนักเรียนต้องทำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรณัฐ กันสิทธิ์ (2542 : 88) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียน

ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้รับความคาดหวังก็ควรจะได้รับ การสนับสนุนด้านการเรียนสูงตามไปด้วย และเมื่อนักเรียนได้รับการคาดหวังจากผู้ปกครอง รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้วยแล้ว ก็จะทำให้ นักเรียนเตรียมทหารมีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกเหล่าทหารเรือด้วย

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ตัวแปร และที่ระดับ .01 มี 1 ตัวแปร ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 มารดาที่ประกอบอาชีพนักธุรกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะอาจเนื่องจากมารดา

ประกอบอาชีพธุรกิจ มีความรู้สึกลัวว่าเหล่าทหารเรือเป็นเหล่าที่มีการฝึกภาคปฏิบัติหนักเป็นเวลานาน เมื่อจบการศึกษาต้องปฏิบัติงานบนเรือครั้งละเป็นเวลาหลายเดือนทำให้ต้องอยู่ห่างไกลครอบครัว และเงินเดือนต่ำกว่าอาชีพนักธุรกิจ จึงทำให้มารดาประกอบอาชีพธุรกิจไม่ชอบในเหล่าทหารเรือ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย ชฎาวิทย์ สุวรรณรัตน์ (2537 : 79) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 พบว่า ผู้ปกครองประกอบอาชีพข้าราชการพลเรือนมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารบก ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหล่าทหารบกเป็นเหล่าที่เสี่ยงอันตรายมากกว่าเหล่าอื่น ๆ และอยู่ห่างไกลครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการของ สุมา ชัยลักษณะนามนท์ (2542 : 122) ที่ศึกษาค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า อาชีพของมารดาส่งผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมารดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดอุดรธานีจะประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว

ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนเตรียมทหารที่มารดาประกอบอาชีพนักธุรกิจมีความสัมพันธ์ทางลบต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ นักเรียนในระดับนี้จะต้องมีการเลือกที่จะศึกษาต่อ เลือกอาชีพที่จะประกอบในอนาคต ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองจึงมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ดังที่ จอห์น และ โฮเวิร์ด (John and Howard. 1975 : 89) มีกล่าวว่า ตั้งแต่เกิดมามนุษย์ต้องการสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การยอมรับในสังคม ซึ่งระดับชั้นในสังคมถือเกณฑ์จากขนาดของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกี่ยวกับรายได้และความคาดหวังของอาชีพ อันอาจรวมถึงการศึกษาที่ส่งผลถึงระดับของรายได้ด้วย

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แชนเนย์ (Chanay. 1969 : 2957 – 2959A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะพิจารณา ด้านเกียรติยศ และด้านการเงินสูงกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทนา นนทิกกร (2521 : 132) ที่ศึกษาสภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อ พบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะให้นักเรียนศึกษาต่อในสายวิชาชีพ เพื่อจะได้จบการศึกษาออกมาทำงานช่วยเหลือทางบ้านโดยเร็ว นอกจากนี้ ถนอมนวล วิภาศิริ (2533 : 97) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่สุด คือ การไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมชัย สโรบล (2542 : 71) ที่ศึกษาเหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหาร พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่ต่ำกว่า 10,000 - 30,000 บาท มีความสัมพันธ์ในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ต้องการที่จะสนับสนุนในการให้การศึกษาแก่บุตรของตนสูงขึ้น เมื่อนักเรียนเตรียมทหารจบการศึกษาออกมาจะได้รับเข้ารับบรรจุรับราชการในเหล่าทหารเรือ และสามารถมีรายได้มาจุนเจือครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจจึงมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร คือ

3.1 ชั้นปีที่ศึกษา ไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ทั้งนี้เพราะ นักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 ซึ่งเข้ามาใหม่ยังไม่มีประสบการณ์ แวดล้อมใหม่ ๆ และวิธีการเรียนการสอน การใช้ชีวิตประจำวันในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน และส่วนนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 ต้องเตรียมพร้อมที่จะต้องเลื่อนชั้นไปเรียนที่โรงเรียนนายเรือในชั้นปีที่ 1 ต่อไป ซึ่งนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 ยังไม่ทราบว่าในโรงเรียนนายเรือจะเป็นอย่างไร จึงทำให้ชั้นปีไม่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ นอกจากนี้ วัฒนา พัชราวนิช (2531 : 283) กล่าวว่า โรงเรียนควรจัดระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมที่น่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการครอบคลุมทุก ๆ ด้าน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สปริก (วัลนิภา พัดเปีย. 2539 ; อ้างอิงมาจาก Sprik. 1989) ได้ทำการศึกษาจุดมุ่งหมายและทัศนคติต่ออาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัย มิชิแกน โดยวิธีการติดตามผลในระยะยาว พบว่า จุดมุ่งหมายและทัศนคติต่ออาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากจากช่วงที่เข้าเรียนจนถึงเรียนจบ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็คล้ายคลึงกับที่ตั้งใจไว้เดิม หากแต่ต้องการศึกษาเพิ่มเติมในระดับสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรณัฐ กันลิทธิ (2542 : 88) ที่ศึกษาทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนพบว่า ระดับชั้นที่กำลังศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนไม่สามารถจัดระบบการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการคล้อยนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รพีพรรณ สุธาปัญญกุล (2541 : 77) ที่ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนสาขาเกษตรกรรมศาสตร์ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนสาขาเกษตรกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น จึงเป็นไปได้ที่โรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างครบถ้วน จะเห็นได้ว่าชั้นปีที่นักเรียนเตรียมทหารศึกษาไม่มีทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรการศึกษาในปัจจุบันมุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนขยัน มีความมานะอดทน ประกอบกับสังคมยุคโลกาภิวัตน์เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับความรู้ข่าวสารข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้มีจุดมุ่งหมายและแสดงพฤติกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จ (เปรมชัย สโรบล . 2542 : 72)

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมาลี อัสวศักดิ์สกุล (2523 : 77) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสำคัญในการทำนายของทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล นักศึกษาพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราวัลย์ มนต์กันชัย (2533 : 85) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาต่อของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีเหตุจูงใจในการศึกษาไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 92) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รพีพรรณ สุธาปัญญกุล (2541 : 79) ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนวิชาเกษตรกรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนสาขาเกษตรศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณ กัณสิทธิ์ (2542 : 89) ศึกษาทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง ไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ดังที่ ฮาร์วิกเฮสต์ (เลาเวิร์ตน์ จูล์วตัน. 2535 : 21 ; อ้างอิงมาจาก Harvighurst. 1963) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของเทอร์แมน (Terman) ว่าความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากัน ส่วนใหญ่เนื่องจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา นักการศึกษา นักจิตวิทยา นักแนะแนว พยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยดูว่ามีอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่าที่ปรากฏในงานวิจัยขณะนี้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีผลต่อการเรียนและทัศนคติต่อโรงเรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกเส้นทางหรือ

3.3 บุคลิกภาพ ไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกเส้นทางหรือของนักเรียนเตรียมทหาร แม้ว่าจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเส้นทางหรือมีบุคลิกภาพแบบ เอ มากกว่าบุคลิกภาพแบบ บี ซึ่งมีลักษณะไม่แตกต่างกัน แต่ไม่ว่าจะมีบุคลิกภาพแบบใดก็ตาม ก็ไม่ทำให้ทัศนคติต่อการเลือกเส้นทางหรือของนักเรียนเตรียมทหารแตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 126 – 127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 240 คน เป็นผู้มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ จำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรม การศึกษาต่อจำนวน 120 คน ตัวแปรที่ศึกษา คือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล โดยศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีบุคลิกภาพแบบ เอ มากกว่าบุคคลที่ไม่ศึกษาต่อ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนรวมนั้นไม่พบผลอย่างชัดเจน

ซึ่งจะเห็นได้ว่านักเรียนเตรียมทหารจะมีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกเส้นทางหรือนั้นต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ทำให้กล่าวได้ว่าถ้าได้รับการส่งเสริมจากบุคคลรอบข้างในเรื่องการเลือกเส้นทางหรือก็เป็นไปได้มากกว่า

3.4 อาชีพของบิดาทุกอาชีพและอาชีพของมารดาทุกอาชีพยกเว้นอาชีพนักธุรกิจไม่พบความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกเส้นทางหรือของนักเรียนเตรียมทหาร ทั้งนี้เพราะบิดามารดามีความปรารถนาให้บุตรประสบความสำเร็จในชีวิต โดยไม่จำเป็นต้องประกอบอาชีพเดียวกับบิดามารดา ดังที่ทฤษฎีของโร (ปาริชาติ พรหมสุวรรณ. 2538 : 45 ; อ้างอิงมาจาก Roe. 1964) ที่เชื่อว่าการตอบสนองความต้องการของบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ซึ่งความต้องการต่าง ๆ ประกอบด้วยความต้องการการยอมรับนับถือ ความต้องการตำแหน่ง ความต้องการความมั่นคง ความต้องการทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความต้องการอิสรภาพ ดังนั้น ผลจึงออกมาไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าผู้ปกครองของนักเรียนจะประกอบอาชีพใดก็ตาม จึงมีความเป็นไปได้ว่าการประกอบอาชีพของผู้ปกครองไม่ได้มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อการเลือกเส้นทางหรือของนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 165) ที่กล่าวว่า พ่อแม่ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้ลูกของตนเจริญเติบโตแจ่มใส ได้รับความสำเร็จในชีวิต โดยไม่จำเป็นต้องประกอบอาชีพเดียวกับพ่อแม่

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สเตฟเฟนสัน (Stephenson. 1955 : 27 – 35) ศึกษาพบว่า การวางแผนทางอาชีพของนักเรียนเกรด 9 ในการเลือกอาชีพขั้นสูง ไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดามารดา ซึ่งจากผลการวิจัยของ เจลิมเผ่า อาจละนันท์ (2520 : 61) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกสายอาชีพศึกษาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า อาชีพของบิดาและมารดา ไม่ส่งผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อวรรณ ประครองเวช (2521 : 38) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่บิดาและมารดาประกอบอาชีพต่างกัน แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน ซึ่ง อนงค์ สกุลกู (2529 : 85) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า อาชีพของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 สนใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 94) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน (2540 : 68) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาที่เลือกศึกษาต่อที่มีบิดามารดาและผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจทางด้านลักษณะของงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องการไม่ต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เปรมชัย สโรบล (2542 : 67) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหารพบว่า นักเรียนเตรียมทหารที่อาชีพบิดาต่างกัน มีเหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักเรียนเตรียมทหารที่มีอาชีพผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

4.1 ค่านิยมทางสังคม ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารเป็นลำดับแรก เพราะอาชีพทหารเรือตามทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความก้าวหน้าในการทำงาน ได้รับการยกย่องจากบุคคลทั่วไป มีบุคลิกภาพที่สง่างามเหมาะสมเป็นชายชาติตรี มีความมั่นคงในอาชีพ มีงานทำจนเกษียณอายุราชการ ได้รับสวัสดิการและเงินเดือนเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพและครอบครัว และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ได้รับการบรรจุทำงานทันที ด้วยเหตุผลนี้นักเรียนเตรียมทหารจึงมีค่านิยมในอาชีพทหารเรือ ดังที่ เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์ (2526 : 2) กล่าวถึงหน้าที่ของค่านิยมว่าทำหน้าที่เป็นทั้งมาตรฐาน ควบคุมกำหนดเป้าหมายแนวทางของพฤติกรรม ค่านิยมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลเป็นแกนกลางอันมั่นคงในการเสริมสร้าง ทัศนคติ ความตั้งใจ ที่จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยม ทหารเรือเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และสามารถนำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ จึงเป็นอาชีพหนึ่งที่นักเรียนเตรียมทหารเลือก

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แวกแมน (Wagman. 1965 : 258 – 262) ได้ทำการศึกษาวิจัยค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ จำนวน 257 คน โดยใช้แบบสอบถามของเซนต์อร์ส พบว่า นักศึกษาชายมีค่านิยมในการเลือกอาชีพที่มีเกียรติยศ มีผู้คนยกย่องนับถือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซิงเกอร์ และสเตฟเฟอร์ (Wagman. 1965 : 260 ;

citing Singer and Steffer. 1954 : 89 – 91) พบว่า นักเรียนชายมีค่านิยมในด้านเกียรติยศชื่อเสียง และความก้าวหน้าในการทำงาน ดังนั้นค่านิยมทางสังคมที่ดีจะส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเร็ว เพราะค่านิยม เป็นจุดประสงค์ของสังคม เป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมอยากจะทำต่อไปให้ถึงจุดนั้น เช่น ความร่ำรวย การมีตำแหน่งทางราชการ ฯลฯ ค่านิยมอาจจะช่วยให้สังคมเจริญขึ้น หรืออาจทำให้สังคมเสื่อมลงก็ได้ (ณรงค์ เลี้ยงประชา. 2531 : 64) ดังที่ แรท , ฮาร์มิน และไซมอน (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2534 : 909 ; อ้างอิงมาจาก Rath , Harmin and Simon. 1975) ได้กล่าวว่า ค่านิยม คือ หลักการประพฤติปฏิบัติตนต่อสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลถือว่าดีงาม ถูกต้อง และควรแก่การยึดถือ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าค่านิยมทางสังคมส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหารเป็นลำดับแรก

4.2 ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหาร ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหารเป็นลำดับที่สอง ทั้งนี้เพราะ ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมอันดับแรกและสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลในการสร้างทัศนคติและค่านิยมให้แก่เด็ก ซึ่งครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่อบรมสั่งสอนให้เด็กตั้งแต่เกิด ถึงแม้จะเติบโตขึ้นก็ยังได้รับการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นประจำ (เอกพจน์ สมุทธานนท์. 2537 : 26) ซึ่งผู้ปกครองที่มีความคาดหวังในการเลือกแหล่งอาหารเร็วของนักเรียนเตรียมทหารสูง นักเรียนเตรียมทหารจะมีความมุ่งมั่นในการเรียน เพื่อจบการศึกษาออกมารับราชการทหารเรือดังที่ผู้ปกครองคาดหวังไว้ โดยทั่ว ๆ ไปบิดามารดาจะมีความปรารถนาที่ดีต่อบุตร อยากให้บุตรได้รับโอกาสที่เขาทั้งหลายไม่เคยได้รับมาในอดีต ชดเชยในสิ่งที่ตนอยากเป็นอยากได้แต่ไม่ได้หรือไม่ได้เป็น นอกจากนี้ เฮิร์ลอค (Hurlock. 1973 : 188) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า บิดามารดาจะมีภาพหรือความใฝ่ฝันให้ลูกเป็นอะไรตั้งแต่เด็กยังไม่เกิด สิ่งที่ยึดติดมาคาดหวังเป็นแบบที่หล่อหลอมความหวังของบิดามารดาที่มีต่อเด็กตลอดชีวิต บิดามารดามักจะตัดสินใจไว้เลย ลูกควรจะจบการศึกษาระดับใด ควรประกอบอาชีพอะไร ควรเรียนได้ดีขนาดไหน และควรมีสถานภาพทางสังคมระดับใด ดังที่ ชีระพร อูวรรณโณ (2529 : 51) ได้กล่าวถึง การเกิดทัศนคติว่า อิทธิพลจากความคาดหวังของบิดามารดาจะมีผลอย่างมากต่อการพัฒนาค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดของเด็ก

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 93) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังของผู้ปกครองที่จะให้นักเรียนประกอบอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัลลิกา นิตยาพร และคณะ (2533 : 79) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของนักเรียน คือ ความคาดหวังของผู้ปกครองในเรื่องระดับการศึกษาสูงสุดและการประกอบอาชีพของบุตร เพราะความคาดหวังของบิดามารดา เป็นจุดหมายของการเรียนของนักเรียนที่บิดามารดาต้องการและนักเรียนต้องทำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณฯ กันสิทธิ์ (2542 : 88) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อโรงเรียน แต่เนื่องจากไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับทหารเรือจึงนางานวิจัยที่สอดคล้องมากล่าวถึง จึงอาจสรุปได้ว่า

เมื่อนักเรียนได้รับความคาดหวังก็ควรจะได้รับ การสนับสนุนด้านการเรียนสูงตามไปด้วย และเมื่อนักเรียนได้รับการคาดหวังจากผู้ปกครอง รวมทั้งได้รับการสนับสนุนด้วยแล้วก็จะส่งผลให้นักเรียนเตรียมทหารมีทัศนคติทางบวกต่อการเลือกเหล่าทหารเรือด้วย

4.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า นอกเหนือจากค่านิยมทางสังคม ความคาดหวังของผู้ปกครองแล้ว ฐานะทางเศรษฐกิจส่งผลทางลบต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร กล่าวคือ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำจึงสนับสนุนให้นักเรียนเตรียมทหารมีทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมากเท่าใด ก็ยิ่งจะสนับสนุนให้นักเรียนเตรียมทหารมีทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือน้อยลงเท่านั้น บิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจึงต้องการสนับสนุนให้บุตรศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร เหล่าทหารเรือ เพื่อให้บุตรนำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล และสามารถมีรายได้เข้ามาช่วยเหลือจุนเจือครอบครัวได้ เนื่องจากเมื่อนักเรียนเตรียมทหารได้ศึกษาจบแล้วได้รับการบรรจุทำงานทันที มีความมั่นคงในอาชีพ ได้รับสวัสดิการและเงินเดือนเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพและครอบครัว ด้วยเหตุผลนี้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจึงส่งผลต่อ ทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ ดังที่ จอห์น และ โฮเวิร์ด (John and Howard. 1975 : 89) มีความเห็นว่า ตั้งแต่เกิดมามนุษย์ต้องการสภาพฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การยอมรับในสังคม ซึ่งระดับชั้นในสังคมถือเกณฑ์จากขนาดของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกี่ยวกับรายได้และความคาดหวังของอาชีพ อันอาจรวมถึงการศึกษาที่ส่งผลถึงระดับของรายได้ด้วย ดังที่ บีช (Beech. 1967 : 1125A) ที่ได้สรุปถึงระบบความสนใจ ทัศนคติ ค่านิยมและสิ่งดึงดูดที่มีต่อบุคคลว่า บุคคลย่อมได้รับการถ่ายทอดความสนใจ ทัศนคติ และค่านิยมจากสภาพบุคคลและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ สภาพครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แชนเนย์ (Chanay. 1969 : 2957 – 2959A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะพิจารณา ด้านเกียรติยศ และด้านการเงินสูงกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เครช (Krech. 1962 : 182) พบว่า รายได้ของบิดามีความสัมพันธ์สูงกับการเลือกอาชีพของนักเรียน นักเรียนมีแนวโน้มที่จะคาดหวังให้ตนเองมีแบบฉบับของการดำเนินชีวิตให้เหมือนกับบิดาของตน รายได้ของครอบครัวเป็นตัวประกอบสำคัญในความคาดหวังของนักเรียน ที่มีผลต่อโอกาสที่จะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับรายได้ของครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิระวรรณ อามระดิษ (2522 : 22) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่องค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งผลต่อค่านิยมในการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน เพราะสามารถสนับสนุนในเรื่องการเรียนเรื่องอาชีพได้ดี และอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมแต่ละบุคคลทางเศรษฐกิจก็ส่งผลต่อสภาพทางจิตใจทำให้เกิดทัศนคติทางบวกต่ออาชีพเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรเพ็ญ ทองหยิบ (2536 : 111) ที่ศึกษาเรื่องค่านิยมในการประกอบอาชีพของนักเรียน พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบรนท์โร (Brentro. 1992 : 1151A) ได้ทำการศึกษาเรื่องเหตุผลของนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองส่งผลต่อนักศึกษาในการเลือกตัดสินใจเลือกเรียนเพื่อประกอบอาชีพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าบิดามารดาที่มีฐานะ

ทางเศรษฐกิจสูง ต้องการที่จะสนับสนุนในการให้การศึกษาแก่บุตรของตนสูงขึ้น รวมทั้งการเตรียมพร้อมในเรื่องการเลือกเหล้าทหารเรือด้วย

ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจจึงส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารเป็นลำดับสุดท้าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลให้หน่วยงาน ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน ทราบว่ามีตัวแปร 3 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ค่านิยมทางสังคม ความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นแนวทางการวางนโยบายพัฒนา ค่านิยมเกี่ยวกับทหารเรือ เพื่อให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร และเป็นแนวทางแก่นักเรียนที่สนใจจะเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ในเหล้าทหารเรือ ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ปกครองในการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเลือกอาชีพแก่บุตรหลาน

2. เนื่องจากตัวแปรด้านค่านิยมทางสังคมสามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารได้ดีที่สุด ดังนั้น ทางโรงเรียนเตรียมทหารควรจัดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการรับรู้ข่าวสาร เพื่อให้นักเรียนทั่วไปที่มีความสนใจทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับเหล้าทหารเรือให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรเพิ่มเติมนอกเหนือจากตัวแปรที่ศึกษามาแล้ว เช่น นิสัยการเรียนรู้ การรับรู้ข่าวสาร ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และการสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง
2. ควรศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล้าตำรวจที่มีผู้สมัครสอบคัดเลือกมากที่สุด เพื่อศึกษาทัศนคติในเหล้าตำรวจ
3. ควรศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล้าทหารเรือกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น นักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่สมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร
4. ควรทำการศึกษาเพื่อพัฒนาค่านิยมทางสังคมกับนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเตรียมทหารมีค่านิยมต่อการเลือกเหล้าทหารเรือ และจบการศึกษาเพื่อรับใช้ประเทศชาติได้อย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีเดชา.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์.
- การศึกษา , กรม. (2533). คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร ปี 2533. กรุงเทพฯ ฯ : โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด สังกัดกระทรวงกลาโหม.
- _____. (2535). คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร ปี 2535. กรุงเทพฯ ฯ : โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด สังกัดกระทรวงกลาโหม.
- _____. (2541). คู่มือนักเรียนนายเรือ พ.ศ. 2541. สมุทรปราการ : โรงเรียนนายเรือ กองทัพเรือ กองบัญชาการทหารสูงสุด สังกัดกระทรวงกลาโหม.
- _____. (ม.ป.ป.). ประวัติฯ , รายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนเตรียมทหาร. กรุงเทพฯ ฯ : โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด สังกัดกระทรวงกลาโหม.
- _____. (2541). รายงานสถานภาพนักเรียนเตรียมทหาร รุ่น 41. กรุงเทพฯ ฯ : โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด สังกัดกระทรวงกลาโหม.
- เกียรติศักดิ์ อิชยานนท์. (2526). กระบวนการนำคำนิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไปสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน. (2526). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คงพร คงชาติ. (2532). การเปรียบเทียบทัศนคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสุพรรณบุรี และกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- จิราภรณ์ เมืองพรวน. (2538). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อรายวิชาวรรณคดีมรดกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนโดยใช้บทเพลงและไม่ใช้บทเพลง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. อัดสำเนา.
- จิราวัลย์ มนต์กันชัย. (2533). เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , อัดสำเนา.
- จันทนา นนทกร. (2521). การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลาง จำแนกตามประเภทโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

- จันทร์เพ็ญ ทองหยิบ. (2536). การศึกษาที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เจือ จันทร์เพ็ญ. (2511). ทศนคติของนักเรียนเตรียมทหารในการเลือกเหล่าทัพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- จำนง อังคนาวีศัลย์. (2538). การศึกษาค่านิยมของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลราชวิถี ที่มีต่อการบริการ สุขภาพในสังคมไทยปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- ฉลอง ภิรมรัตน์. (2531). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์.
- เฉลิมเผ่า อาจละนันท์. (2520). แรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกสายอาชีพศึกษาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้หลักสูตรแบบผสมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาชุมชน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- ชฎาวิณี สุวรรณรัตน์ , พ.ต.ต. (2537). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเหล่าของนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. (2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในหอผู้ป่วย การปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาลชาวไทย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2522). ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช , 2526.
- ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร. ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประโยคมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2523. อัดสำเนา.
- ชัยวัฒน์ วัชรมัย. (2533). การศึกษาค่านิยมทางประชากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- ชุตีรัตน์ วัชรจรสกุล. (2523). การศึกษาค่านิยมในอาชีพของผู้ปกครองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2522). การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ณรงค์ เส็งประชา. (2531). พื้นฐานวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2519). อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ครุสภา.
- _____. และเพ็ญแข ประจันปัจฉิก. (2520). "จริยธรรมของเยาวชนไทย," รายงานการวิจัย. 5(21) :
41-45. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงฤดี ช่วยขำ. (2540). ทัศนคติต่อการจัดการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
จังหวัดนครราชสีมา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดສຳເນາ.
- เดโช สวานนท์. (2512). จิตวิทยาในชีวิตประจำวันและจดหมายถึงสมิตรา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2512). ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2519). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ถนอมนวล วิภาศิริ. (2533). ความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบบการศึกษาทั้งระบบโรง
เรียน เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดສຳເນາ.
- ทองเรือน อมรรักษ์กุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จงเจริญ.
- ทัศนีย์ สุขทวี. (2509). การสำรวจทัศนคติและความสนใจของนิสิตนักศึกษาที่มีต่ออาชีพ. วิทยา
นิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดສຳເນາ.
- ธิดารัตน์ โพธิธรรมา. (2542). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชา
ชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
พระนครใต้. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีระพร อารมณโณ. (2529). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธันวา เพ็งคำ, พ.ด.ด. (2536). แรงจูงใจของนักเรียนพลตำรวจต่อการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียน
ตำรวจภูธร 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ธนาภรณ์ ญาณพิทักษ์. (25235). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อุดສຳເນາ.
- นภดล กลุ่มประวดี. (2517). ความมุ่งหวังของบิดามารดาในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดສຳເນາ.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2530). พัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิตยา ธรรมพันธ์. (2523). ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และ
นราธิวาส. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
อุดສຳເນາ.

- นิตยา ภู่อุสาสน์. (2531). *การศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังในชีวิตของเด็กวัดสระแก้วกับเด็กในครอบครัวปกติ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2527). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร ,
- บุตร ประดิษฐ์วิธ. (2533). *ชุมชนในบุคลิกภาพ*. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง.
- บุษราคม ธุระพันธ์. (2531). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ประคอง กรรณสูตร และทวีรัตน์ ปิตยานนท์. (2525). *รายงานผลการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่ต้องการของทหารและตำรวจ และการสร้างเครื่องมือวัด*. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยพัฒนาการทหาร กรมการศึกษาวิจัย. อัดสำเนา.
- ประเชิญ ไทรแจ่มจันทร์. (2521). *ความคิดเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยคมนาคมหนบทูริที่เลือกศึกษาวิชาโทรคมนาคม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประทีน มหาจันทร์. (2521). *การศึกษาเกี่ยวกับการทำผิดกฎหมายของเยาวชน*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2527). *ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประมวญ ดิฉินสัน. (2520). *วัยแรก วัยหลัก*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา.
- ประมวธ วิทยากร. (2520). *ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ประสงค์ บุญพรพงศ์. (2524). *การศึกษาองค์ประกอบในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- ประสาร ทิพย์ธารา. *พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา. 2521.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. (2527). รูปแบบการพัฒนาทัศนคติต่อการประหยัดพลังงาน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเสริฐ แก้วเพชร. (2528). *การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- ปรุ่ง บุญผดุง , พ.ต.ต. (2525). *แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจ*. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. อัดสำเนา.

- ปลิว หงษ์เหมือน. (2515). การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสายการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบประสม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เปรมชัย สโรบล , พ.ท. (2542). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของนักเรียนเตรียมทหาร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เป็รื่อง จันดา. (2519). การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการแตกต่างกันในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ผกาทิพย์ กระหม่อมทอง. การเปรียบเทียบความมุ่งหวังของบิดาเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2521. อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การศึกษาค่านิยมในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2531.
- _____. “เอกสารประกอบการสอนวิชาแนะแนว 515” ทฤษฎีพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2529. อัดสำเนา.
- พยอม ธีรอรส. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- พรหมพงศ์ ศาสนธำรง , พ.ท. (2535). ประวัติโรงเรียนเตรียมทหาร. กรุงเทพฯ : โรงเรียนเตรียมทหาร กรมการศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2530.
- พิกุล สีหพงษ์ . (2533 , ตุลาคม - ธันวาคม). “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพและงานทำ” วารสารวิจัยการศึกษา. 12 (9) : 39 ;
- พิริส เลอศิลป์ ร.น. , น.ท. (2519). รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อทหารเรือ. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ. อัดสำเนา.
- พิระยุทธ สันตะวัน. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.

- เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. (2535). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อุดมศึกษา.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และประนอม รอดดำริ. (2534). "การเปลี่ยนแปลงทางสังคมผลกระทบต่อค่านิยมและการศึกษาไทย" ความรู้คู่คุณธรรมชุดรวมบทความเล่ม 7 จริยธรรมและการศึกษา. กรุงเทพฯ : มปท.
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). การวัดผลการศึกษากรุงเทพฯ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภัทรา ธนพานิช , นาวาตรีหญิง. (2528). ลักษณะของนักเรียนที่เข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2526. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- มาริษา นาคทับที. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำประชาธิปไตย ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์วิทยาลัยการชลประทาน จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- มัลลิกา นิตยาพร และคณะ. (2533). "การศึกษาขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียนที่จบการศึกษามหาวิทยาลัย," รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ยี่สุ่น นันทโนทยาน. (2539). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกตามกลุ่มนักศึกษาที่เลือกและไม่เลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- ยุพวรรณี สุขสมิตติ. (2510). ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- ยุวดี พรพิบูลย์ , พ.อ.ญ. (2528). การศึกษาปัจจัยสาเหตุที่ทำให้นักเรียนแพทย์ทหารเลือกเข้ารับการศึกษาศึกษาที่วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยกองทัพบก.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2531). การวัดพฤติกรรมศาสตร์ด้านจิตพิสัย : มาตรวัดแบบลิเคอร์ธ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รพีพรรณ สุราษฎร์ฐานกุล. (2541). การศึกษาทัศนคติต่อการเรียนสาขาเคมีของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- รสสิริ อักษรวงศ์. (2536). ความคาดหวังในความสามารถทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น. อุดมศึกษา.
- รังสรรค์ ธนพรพันธ์. (2518 ,พฤษภาคม-กรกฎาคม). "การปฏิรูปอุดมศึกษา : ปัญหาความเสมอภาคและความเป็นธรรม." ศูนย์การศึกษา 21. 8(12) : 47.
- รัชนิกร เศรษฐ. (2532). โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด .
- รัชนิกร มณีพงษ์. (2527). การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.

- รัตนา พัจจตุรพัฒน์. (2522). ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพพยาบาล และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล ชลบุรี ปีการศึกษา 2522. รายงานการวิจัย วิทยาลัยพยาบาลชลบุรี.
- ราตรี รุ่งโรจน์ดี. (2515). การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- โรงเรียนนายเรือ. (ม.ป.ป.). หลักสูตรโรงเรียนนายเรือ พ.ศ. 2526. ม.ป.ท. อุดมศึกษา.
- ละเอียด บุญเกิด. (2522). คุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- วชิรญา บัวศรี. (2519). คำบรรยายเรื่องอาชีพศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2522). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- วิระวรรณ อามระดิษ. (2522). ความเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- วิวัฒน์ชัย อยู่ยืนยง. (2521). ทักษะคิดที่มีต่อการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร ของนิสิตปริญญาโท สาขานี้ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2520 – 2521. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อุดมศึกษา.
- วัฒนา พิชราวณิช. (2534). เอกสารประกอบการสอนจิตวิทยาวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วัฒนา ศรีพจนารถ. (2533). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. อุดมศึกษา.
- วันเพ็ญ อายุการ. (2512). การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเก็บตัว (Introvert Prsonality) หรือแสดงตัว (Extravert Personality) การยอมรับตนเอง (Self Concept) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดชลบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- วัลนิภา พัดเปีย. (2539). ทักษะต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2523). การศึกษา ในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- _____. (2530). อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมคิด พรหมจ้อย. (2526). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมบุญ สังขบุญชร. (2532). ทศนคติทางการเมืองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน. สารนิพนธ์ ร.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพงษ์ จิตจรัสอำพัน. (2540). องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขต กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมพงษ์ มั่นระวัง. (2513). การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมุทร นุชนาถ. (2514). ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2513. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สากล เขียสกุล. (2523). ความมุ่งหวังของบิดามารดาไทยเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบุตร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สุจิตใจ เหล่าสุนทร. (2505). วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สุทิดา จารุเดชา. (2541). ผลการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อเจตคติทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุพัตรา สุภาพ. 2523. สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภาพร เลาสถิตย์. (2525). การวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สุมา ชัยลักษณะนันท์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สุมาลี อัครศักดิ์สกุล. (2523). การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล จากคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษา ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล และบุคลิกภาพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สุเทพ โลไทยสงค์. (2534). ทัศนคติต่ออาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2521 ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารการศึกษา ในจังหวัดเชียงราย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษามัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

- โสภณัท พูลเพชรพันธ์. (2514). *ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- เสาวรัตน์ จุลรัตน์. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- แสงเดือน ไยไธสง. (2538). *ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพตามทฤษฎีของไอแซงค์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, อัดสำเนา.
- อนงค์ สกุลกู. (2529). *การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อัดสำเนา.
- อรนุช กันลิตี. 2542. *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- อรรถพล เต็ดดวง , พ.ด.ต. (2518). *แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลของนักเรียนพลตำรวจนครบาล*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาชุมชน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, อัดสำเนา.
- อรรณพ ประคองเวช. (2521). *การสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 6*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- อรอนงค์ แจ่มผล. (2525). *ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิภาวะทางอาชีพ ความสนใจในอาชีพ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตนักศึกษาปีที่ 2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อัดสำเนา.
- อรอนงค์ ธีญญะวัน. *การแนะแนวอาชีพ*. กำแพงเพชร : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2539.
- อ้อยทิพย์ บัวสมบุรณ์. (2520). *ความคาดหวังของนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทในด้านการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.
- อุทัย ทันตสุวรรณ , พ.ท. (2527). *การสำรวจลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนเหล่า*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อัดสำเนา.
- อุษณา เจริญไวย. (2531). *การแนะแนวอาชีพ*. เลย : ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว สหวิทยาลัยอีสานเหนือ คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเลย.
- เอกพจน์ สมุทธานนท์. (2537). *การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในวิชาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อัดสำเนา.

- อัจฉรา ถนัดหัตถกรรม , พ.อ.หญิง. (2527). *การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนนายทหารตำรวจ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล. (2533). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ว.ท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

- Allport , Gordon W. (1967). *Pattern and Growth in Personality*. New York : Holt , Rinehart.
- Anastasi , Ann. (1968). *Psychological Testing*. New York : The Macmillan Company.
- Bandura , Albert. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Chiffs , N.J. : Prentice – Hill.
- Baruch , G.K. and R.C. Barnett. (1986). "Fathers' Participation in Family work and Children's Sex –Role Attitudes." *Children Development*. 57 : 1210 – 1223.
- Beech.,Pual Ribert. (1967, September). "Value Systems Attitudes and International," *Dissertation Abstracts International*. 28(8) : 1125 A .
- Best , John W. (1981). *Research in Education*. 3rd ed. New Jersey : prentice Hall.
- Blackburn , Salah Pauline Sturdivant. (1975 , January). "Relationship of Selected to Occupational and Educations and Expectations of Female High School Seniors," *Dissertation Abstracts International*. 35 : 4152 – A.
- Bloom , S. (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York : McGraw - Hill Book Co.,
- Bourke , Gerard Joseph. (1969, March – April). "The Expressed Career Choice Attitudes of Students in Jesuit High Schools in Japan and the United States," *Dissertation Abstracts A International*. 69 : 2957 – 2959.
- Brendtro , Marry J. (1992, January). "Nursing Student Reasons for Career Choice Factors Influencing Their Decision," *Dissertation Abstracts International*. 3523.
- Channay , Reece. (1969 , March – April). "Vocational Values of Children as they Relate to Economic Community Grade Level , Sex and Parental Occupational Level," *Dissertation Abstracts International*. 29 (9) : 2957 – 2959A
- Clellan , Leslie Mc. (1962 , February) "Patterns of College Attendance and None – Attendance by Jackson Country High School graduates of 1960 ," *Dissertation Abstracts A International*. XXII : 2661 – 2662.
- Collazo , Jenaro. (1967, October) . "Occupational Plans of Puertorican Youth," *Dissertation Abstracts A International*. 28 : 2543 – 2545 – A.
- Cooker , Phillip George. (1972 , May). "Vocational Values of Elementary School Children as They Relate to Sex and Level in School," *Dissertation Abstracts A International*. 35 : 6121 – A.

- Cox , F.M. and Patricia M. Leager. (1961). " Some Aspects of the Parent Child Relationship," *Child Development*. 32 : 639 – 648.
- Cristensen , Harold. (1969). *The Individual Sex And Society*. Baltimore : The John Hopkin Press.
- Cronbach , Lee Joseph. *Essential of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Herper , 1970.
- Dobbins , Loy Henderson. (May , 1969). "Educational Aspirations and Expectation of High School Senior Boys in Five Louisiana Parishes," *Dissertation Abstracts A International*. 29 : 2958 – 2959.
- Duvall. E.M. (1977). *Marriage and Family Development*. 5th ed. U.S.A. : JB. Lippincott Company.
- Eddy. (1969). "The Influence of selected Factors on the Vocational Choices of Vocational Agriculture Students in Louisiana Parishes," *Dissertation Abstracts*. 29 (9) : 2959.
- Fantini , Martio D. and Genald , Weinstein. (1972). *The Disadvantaged*. New York , Willey Interscience. 487 p.
- Feather , Norman T. (1980). *Value in Education and Society*. New York : Collier Macmillan.
- Finn , Jeremy D. (1962). "Expectation and Education Environment," *Journal of Teacher education*. 42(3).
- Friedman , M. and R.H. Roseman. "Behavior Pattern and Comary Angiographic pinddings," *Journal of the American Medical Association*. 1974.
- Ginzberge , Eli. (1974). *Counseling for Career Development*. Boston : Houghton Mifflin.
- Good , Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : Mcgraw – Hill Inc.
- Good , V.C. (1973). *Ed. Dictionary of Education*. New York : Mcgraw – Hill Book Company.
- Goulner , Alvin W. and Helen P. Gouldner. (1963). *Modern Sociology*. New York : Harcourt Brace and World , Inc .,
- Habison , F. , and Myers , C.A. (1964). *Education Manpower and Economic Growth : Strategies of Human Resource Development*. New York : Mcgraw – Hill.
- Haug , Ya – Rong. (1996 , June). "The Impact of College on Students Occupational Values," *Dissertation Abstracts*. 56(12) : 4637
- Hurlock , Elizabeth B. (1964). *Development Psychology*. New York : Mcgraw – Hill Book Company.
- Ivor Morish. (1972). *The Sociology of Education*. 1st ed. London : George Allen and Unwin Ltd.,

- Jansen , Susan L.G. (1983 , February). "Determinants of Parents' Aspirations and Expectations for Their Children's Educational and Occupational Attainments," *Dissertation Abstracts International*. 43 : 2804 – A.
- John P. , Pietrofesa and Howard , Splete. (1975). "Social Influence and Career Development," *Career Development Theory and Research*. Pp. 82 – 97 New York , Grune & Straion.
- Johnston , James G. (1975, December). "A need Analysis of Aspiration for post Secondary Education Held by High School Students and Adults in the State of Vermont," *Psychological Abstracts*. XXXVI : 3448.
- Kandel , Denis B. and GERAL S. Lesser. (1962 , April). "Parental and Peer Influence on Education Plane of Adolescents," *American Sociological Review*. 34(22) : 221 – 222.
- Kandler , Howard. (1963). *Basic Psychology*. New York : Appleton Century , Crofts Company.
- Kando , Thomas M. (1971). *Social Interaction*. St. Lours : The C.V. Mosley Company.
- Kenly , Karen E. and Kent B. Houston. (1985). "Type A Behavior in Employed Women : Relation To Work , Marital , and Leisure Variable , Social Support , Stress , Tention and Healt," *Journal of Personality and Social Psychology*. 48(4) : 1067 – 1079.
- Killpacktrick , W.H. (1973). *Philosophy of Education*. New York : Mamillan.
- Klausmier , H.J. (1961). *Learning and Human Ability : Educational Psychology*. New York : Harper and Brothers.
- Kliwer , Wendy and Gerdi Weidner. (1987). "Type A Behavior and Aspiration : A Study of Parents and Children's Goal Setting," *Development Psychology*. 23(2) : 204 – 209.
- Krech , David. (1962). *Individual in Society*. New York : McGraw – Hill Book Company , Inc.
- Laurance , Lipsett. (1962 , June). "Social Factors in Vocational Development," *The Personality and Guidance Journal*. 40 : 431 – 437.
- Leboef , Josep Napoleon G., JP. (1995, June). "Institutional Occupational Value Orientations and A Multidimensional view of Commitment Among Army Officers," *Dissertation Abstracts International*. 55(2) : 5591.
- Lyon , J.B. (1959, October) . "A Study of Experimental Motivational and Personality Factors Related to Vocational Decision Versus Indecision," *Dissertation Abstracts International*. 20(4) : 1269.

- Morrison , Max Elroy. (1968). "An Analysis of Selected Characteristics of 1967 Iowa High School Seniors and their Choices of an Institute offering Post High School Education," *Dissertation Abstracts International*. XXVIII 2966 – 2967.
- Newcomb , Theodore M. (1961). *The Acquaintance Process*. New York : Holt , Rinehart and Winson.
- North , Sartain and Chapman , Strange. *Psychology Understanding Human Behavior*. P.464 , New York , McGraw – Hill Book Company , 1973.
- ✓ Perrone , Phillip A. (1965 , November) . "Value and Occupational Preferencer of Junior High School Girl," *The Personality and Guidance Journal*. 44(3) : 248 – 257.
- Pietropinto , A. 1986, February). "The Changing Orle of Fatherhood," *Medical Aspects of Human Sexuality*. 20(2) : 41 – 46.
- ✓ Ringness , Thomas A. (1968 , January). *Mental Health in the School*. New York : Random House .
- Rokeach , Milton. (1968). "A Theory of Organization and Change Within Values Attitude System," *The Journal of Social Issues*. 1: 13 – 33.
- _____. (1970). *Beliefs , Attitudes and Values*. San Francisco , Jossey – Bass , Inc.,
- Ronal , James Clack. (1970 , February) . "Occupational Presstige and Vocational Choices," *Dissertation Abstracts International*. 31 : 3868 – A.
- Sahlstrom , Stanley David. (1962 , February). "Factors Influncing College Attendance Plans of Capable Rural High School Seniors," *Dissertation Abstracts International*. 22 : 2637 – 2638.
- Schwartz , David D. and others. "Influence of Personal and Universal on the Subsequent Performance of Persons with Type A Type B Behavior Patterns," *Journal of Performance of Persons Social Psychology*. 51(20) : 459 – 462 ; 1986.
- Stephenson , R.M. (1955 , May.) "Occupational Aspiration and plan of ninth Graders," *The Journal of Educational Research*. 9 : 27 – 35 ;
- Strong , E.K., Jr. (1954). "Interest Score While in College of Occcupations Engaged in 20 Years Later," *Educational Psychological Measurement*. 11 : 335 – 348.
- Strube and others. (1987). "Type A Behavior Pattern and Self Evaluation of Abilities : Empirical Tests of the Self Appraisal Model," *Journal of Personality and Social Psychology*. 52(22) : 3999 – 422.
- Sturiniolo , Samuel Anthony. (1977, March). "An Analysis of the Relationship of Attitudes of Selected Secondary School , Community College , and 4 – Years Level College Faculties Toward Career Education," *Dissertation Abstracts International*. 37 : 5581 – A.
- ✓ Thomson , O.E. (April , 1966). "Occupational Values of High School Students," *The Personality and Guidance Journal*. 44(8) : 850 – 851.

- Triandis , Harry C. (1971). *Attitude and Attitude Change*. P.3 , New York : John Wiley and Son.
- Vanik , S. Eaddy. (1969, September) . "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of Vocational Agricultural Students in Louisiana," *Dissertation Abstracts International*. 2959.
- Wagman , Morton. (1965, November). "Sex and Age Differences in Occupational Values," *Personal and Guidance Journal*. 44(3) : 258 – 262.
- Wittaker , James D. (1965). *Introduction to Psychology*. Philadaphia : Sander.

ภาคผนวก

Page 10

ภาคผนวก ก.

หนังสือรับรอง

แบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5644, 5664

ที่ ทม 1012/0๔5๘.....วันที่ 15 มีนาคม 2543

เรื่อง.....ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรื่อง.....

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาววรรณ แดงเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อรังของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิศา แสนคำเครือ และ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุวดี เขียวประสิทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โรสภา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรื้อรัง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววรรณ แดงเจริญ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/0/659

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๖ พฤษภาคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณ แดงเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักเรียนเตรียมทหาร (เหล่าทหารเรือ) ชั้นปีที่ 1 - 2 จำนวน 60 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2543

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววรรณ แดงเจริญ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5664

โทรสาร 258-4119

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๓๐๙๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๕ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณ แดงเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนเตรียมทหารที่เลือกเหล่าทหารเรือ ชั้นปีที่ ๑ - ๒ จำนวน ๑๘๐ คน ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ในระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๕๓

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววรรณ แดงเจริญ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๖

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเตรียมทหาร
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมทางสังคม
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่ส่งผลต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกรหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อการเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนักเรียนไม่ต้องลงชื่อของนักเรียน คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอความกรุณาให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณในความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาว วรภรณ์ แดงเจริญ

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเตรียมทหาร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัวของท่าน เมื่ออ่านข้อความจบแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ และเติมข้อความให้ครบถ้วน

ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร เหล่าทหารเรือ ชั้นปี

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2

คะแนนเฉลี่ยสะสมจากปีการศึกษา 2542

ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม.....

ผู้ปกครองของท่าน มีรายได้ประมาณเดือนละ.....บาท

(รายได้ของบิดา มารดา รวมกัน หรือ รายได้ของผู้ปกครองของท่าน)

อาชีพของผู้ปกครองของท่าน

อาชีพบิดา

☐ รับราชการ

☐ ข้าราชการทหารเรือ

☐ ข้าราชการประเภทอื่น

☐ นักธุรกิจ

☐ เกษตรกร

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

อาชีพมารดา

☐ รับราชการ

☐ ข้าราชการทหารเรือ

☐ ข้าราชการประเภทอื่น

☐ นักธุรกิจ

☐ เกษตรกร

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันของท่าน ขอให้ท่านอ่านข้อความจบแล้วพิจารณาว่าเป็นจริง หรือตรงกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติอยู่บ่อยเพียงใด โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างในบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
1.	ข้าพเจ้าต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อแข่งกับเวลา					
2.	เมื่อข้าพเจ้ามีนัด ข้าพเจ้ามักไปไม่ทันเวลาเสมอ					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
3.	ข้าพเจ้าชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในช่วงเวลาน้อย					
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อและหาทางเลี่ยงออกมาเมื่อต้องฟังเรื่องไร้สาระ					
5.	ข้าพเจ้าเป็นคนที่ไม่ใจเย็น และชอบทำงานที่ไม่เร่งรีบ					
6.	เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่จริงจังกับการเรียน					
7.	ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับทุกคนได้ แม้เขาจะทำงานอย่างขงไปที					
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่เดือดร้อนใจ ที่ต้องทำสิ่งต่าง ๆ ซ้ำซาก					
9.	ข้าพเจ้ามีความพยายามมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ					
10.	ข้าพเจ้าชอบดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย					
11.	ข้าพเจ้าต้องทำงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของข้าพเจ้าให้เสร็จก่อนกำหนดเวลาเสมอ					
12.	ข้าพเจ้าไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องกระตือรือร้นในการทำงาน					
13.	เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว จนข้าพเจ้าไม่อาจทำในสิ่งที่ตั้งใจไว้					
14.	ข้าพเจ้าสามารถทนฟังเรื่องไร้สาระได้ โดยไม่รู้สึกเบื่อ					
15.	เพื่อนเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนเรียบง่าย					
16.	เมื่อข้าพเจ้ามีนัด ข้าพเจ้ามักไปถึงที่นัดก่อนเวลาเป็นคนแรก					
17.	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิด ถ้ามีคนมาขัดจังหวะเวลาที่ข้าพเจ้ากำลังทำงาน					
18.	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานในเวลาอันรีบด่วน					
19.	ข้าพเจ้าไม่ชอบพินิจอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงาน					
20.	เมื่อข้าพเจ้าเห็นผู้อื่นทำงานล่าช้า ข้าพเจ้าจะทนไม่ได้					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามค่านิยมทางสังคม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคม เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านพอสมควร
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความคิดของท่านบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ทหารเรือเป็นอาชีพที่มีคนยกย่องนับถือ					
2.	ทหารเรือเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อสังคม					
3.	ทหารเรือเป็นอาชีพที่มั่นคง					
4.	อาชีพทหารเรือมีสวัสดิการช่วยเหลือ เมื่อไม่สามารถทำงานได้					
5.	ทหารเรือเป็นอาชีพสามารถสร้างฐานะให้มั่นคงได้ โดยไม่ต้องเอาเปรียบประชาชน					
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองประสบความสำเร็จอย่างสูง เมื่อสอบเข้าเรียนเหล่าทหารเรือได้					
7.	ทหารเรือเป็นอาชีพรายได้สูงและมั่นคง					
8.	อาชีพทหารเรือสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับวงศ์ตระกูลได้					
9.	ทหารเรือมีบริการทางการแพทย์ดี					
10.	ทหารเรือมีโอกาสได้ไปฝึกอบรมและศึกษาดูงานต่างประเทศ					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
11.	ทหารเรือเป็นอาชีพที่ทำงาน อื่นทำได้ง่าย เมื่อออกจาก ราชการ					
12.	ทหารเรือมีการฉ้อราษฎร์บัง หลวงน้อยมาก					
13.	ในสายตาของคนทั่วไปจะมอง ทหารเรือว่าเป็นสุภาพบุรุษ					
14.	ทหารเรือมีโอกาสได้ไปฝึก อบรมและศึกษาดูงานใน ประเทศ					
15.	การปกครองในกองทัพเรือมี ความเป็นธรรม					
16.	ทหารเรือเป็นอาชีพที่มีคนขึ้น ชมมากกว่าทหารเหล่าอื่น ๆ					
17.	ทหารเรือมีโอกาสเรียนรู้ เทคโนโลยีและสภาพแวดล้อม ใหม่ ๆ					
18.	ทหารเรือเป็นผู้ที่มีความนิยม ประชาธิปไตย					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัวของท่าน เมื่อท่านอ่าน
ข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิด
เห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างในบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
ก.	<u>พฤติกรรมที่นักเรียนเตรียมทหารปฏิบัติต่อผู้ปกครอง</u>					
1.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
2.	ข้าพเจ้ามีความเห็นไม่สอดคล้องกับผู้ปกครอง					
3.	ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินที่ผู้ปกครองให้อย่างประหยัด					
4.	ข้าพเจ้ารายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ					
5.	ข้าพเจ้าเก็บเงินสะสมใช้จ่ายตามคำแนะนำของผู้ปกครอง					
6.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนให้ได้คะแนนสูง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองภูมิใจ					
7.	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ในทุกวิชาและทำธุระให้แกผู้ปกครอง					
8.	ข้าพเจ้าไม่เคยสร้างความเดือดร้อนใจให้ผู้ปกครอง					
9.	ข้าพเจ้าตั้งใจทำธุระให้ผู้ปกครองอย่างเต็มที่					
ข.	<u>พฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเตรียมทหาร</u>					
10.	ผู้ปกครองโอบกอดด้วยความรักและสัมผัสข้าพเจ้าอย่างอบอุ่น					
11.	ผู้ปกครองยอมรับฟังเหตุผลของข้าพเจ้าอย่างตั้งใจ					
12.	เมื่อข้าพเจ้าเจ็บป่วย ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ หรือพาไปพบแพทย์					
13.	ผู้ปกครองชวนข้าพเจ้าไปออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาด้วยกัน					
14.	ผู้ปกครองไม่ค่อยยอมรับและเชื่อถือการตัดสินใจของข้าพเจ้า					
15.	ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
16.	ผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา					
17.	ผู้ปกครองมักตำหนิข้าพเจ้ามากกว่าชมเชยให้กำลังใจ					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังในการเลือกแหล่งอาหารเรือของผู้ปกครองของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างในบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
1.	การเป็นทหารเรือของข้าพเจ้าสามารถสร้างชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้					
2.	ผู้ปกครองของข้าพเจ้าต้องการให้ข้าพเจ้ารับราชการทหารเรือ เพราะท่านชื่นชมเหล่าทหารเรือมากกว่าเหล่าทัพอื่น ๆ					
3.	ผู้ปกครองไม่มีความคาดหวังเกี่ยวกับการเลือกเหล่าทหารเรือของข้าพเจ้า					
4.	ผู้ปกครองปรารถนาให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะเป็นอาชีพที่มั่นคง					
5.	ผู้ปกครองคาดหวังให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะต้องการให้ข้าพเจ้ามีส่วนในการช่วยเหลือสังคม					
6.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะสามารถไปประกอบอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องได้หลากหลาย					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
7.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่านอาหารเรือ เพื่อสามารถทำรายได้ได้มาก ๆ					
8.	ผู้ปกครองปรารถนาให้ข้าพเจ้ารับราชการทหารเหล่าทัพใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นทหารเรือ					
9.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่านอาหารเรือ เพราะทหารเรือมีโอกาสเดินทางไปหาประสบการณ์ต่างประเทศได้มากกว่าเหล่าทัพอื่น					
10.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่านอาหารเรือ เพราะท่านเห็นว่าข้าพเจ้ามีความสามารถที่เหมาะสม					
11.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่านอาหารเรือ เพื่อพัฒนาครอบครัวให้เท่าเทียมกับบุคคลอื่น					
12.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่านอาหารเรือ เพราะการเรียนและสภาพแวดล้อมไม่เคร่งเครียดกดดัน					
13.	ผู้ปกครองต้องการให้ข้าพเจ้าเลือกเหล่านอาหารเรือ เพราะเรียนจบมาจะได้มีงานทำโดยไม่ย่ำแย่หน้าผู้อื่น					
14.	ผู้ปกครองของข้าพเจ้ามีความคาดหวังให้ข้าพเจ้าเป็นผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานในกองทัพเรือ					
15.	ผู้ปกครองปรารถนาให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในอาชีพทหารเรือ					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกเหล่านอาหารเรือ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นท่านที่มีต่ออาชีพทหารเรือ เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านพอสมควร
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความคิดของท่านบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ					
	เพราะ					
1.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่มีโอกาสดำรงตำแหน่งสำคัญของประเทศ					
2.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่มีโอกาสไปศึกษาต่อต่างประเทศได้ง่ายกว่าเหล่าทัพอื่น					
3.	ข้าพเจ้าคิดว่าเหล่าทหารเรือมีเครื่องแบบโก้เก๋					
4.	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือเพราะเหล่าทหารเรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูง					
5.	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพทหารเรือสามารถเลื่อนยศไปได้เรื่อย ๆ					
6.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่มีโอกาสได้ช่วยเหลือส่วนรวม					
7.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่ได้ใช้ความคิดเป็นของตนเองได้อย่างเต็มที่					
8.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่มีเทคโนโลยีอันทันสมัย					
9.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือมีโอกาสไปดูงาน และไปฝึกอบรมต่างประเทศ					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ					
	เพราะ					
10.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่มีที่פקสะดวงสบาย					
11.	การเลื่อนตำแหน่งของทหารเรือ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงานมากกว่าระบบพวกพ้อง					
12.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
13.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือไม่มีบทบาทโดยตรงกับการเมือง					
14.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ					
15.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่มีความเป็นระเบียบวินัย					
16.	ข้าพเจ้าคิดว่าสังคมยอมรับและเปิดทางให้กับผู้ที่เป็ นทหารเรือ					
17.	ข้าพเจ้าคิดว่าการเลื่อนยศของทหารเรือขึ้นอยู่กับความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง					
18.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือมีภาพพจน์ที่ดีจากสายตาคนทั่วไป					
19.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ					
20.	ข้าพเจ้าคิดว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูง					

ด้านที่ 2 ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกของท่านที่มีต่ออาชีพทหารเรือ เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างตรงกับความรู้สึกของท่านบ้าง
น้อย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่าน
น้อยที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะรู้สึก					
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกชอบอาชีพทหารเรือ					
2.	ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่ทหารเรือได้มีโอกาสได้สู้รบกับศัตรูของประเทศไทย					
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่ทหารเรือมีโอกาสได้ช่วยส่วนรวม					
4.	ข้าพเจ้าประทับใจทหารเรือที่ได้ทำหน้าที่ปกป้องน่านน้ำของประเทศไทย					
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าทหารเรือเป็นอาชีพที่น่าสนใจ					
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่ทหารเรือเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม					
7.	ข้าพเจ้ารู้สึกรักในอาชีพทหารเรือ เพราะมีคุณค่าต่อสังคม					
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกชอบในอาชีพทหารเรือ เพราะมีโอกาสหารายได้พิเศษ					
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่ทหารเรือได้ทำหน้าที่ช่วยเหลือสังคมและประเทศไทย					
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกชอบอาชีพทหารเรือ ที่มีโอกาสในการศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ					
11.	ข้าพเจ้ารู้สึกชอบในอาชีพทหารเรือ เพราะสามารถพัฒนาตนเองให้เท่าเทียมกับบุคคลอื่นได้					

ด้านที่ 3 แนวโน้มที่จะรับราชการทหารเรือ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มที่จะรับราชการทหารเรือของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความจบแล้ว โปรดพิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงของท่านบ้างในบางครั้ง
ไม่จริง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย
ไม่จริงที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
1.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะเป็นทหารเรือ เพราะเป็นงานประจำและเปลี่ยนแปลงยาก					
2.	ข้าพเจ้ามีกาวตมโนภาพอนาคตตนเองที่ไม่ต้องเป็นทหารเรือ					
3.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะเป็นทหารเรือ เพราะต้องการทำงานในบรรยากาศอันสงบเงียบของกองทัพเรือ					
4.	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะข้าพเจ้าชอบเลียนแบบทหารเรือซึ่งมีบุคลิกภาพที่น่าประทับใจ					
5.	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะดูภาพยนตร์สงครามที่มีการสู้รบและวีรกรรมของทหารเรือ					
6.	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะคิดว่าตนเองมีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้รับตำแหน่งสูง ๆ ของกองทัพเรือ					
7.	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะข้าพเจ้าอ่านหนังสือและข่าวสารของกองทัพเรือ					
8.	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือเพราะต้องการประกอบวีรกรรมเช่นวีรบุรุษทหารเรือ					
9.	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะชอบมองและชื่นชมผู้ที่สวมเครื่องแบบทหารเรือสีขาวสะอาด					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	ไม่จริง	ไม่จริงที่สุด
10.	เมื่อศึกษาจบแล้ว ข้าพเจ้าตั้งใจจะรับราชการทหารเรือให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้					
11.	ข้าพเจ้าเลือกเหล่าทหารเรือ เพราะพร้อมที่จะมีส่วนช่วยในการพัฒนากองทัพเรือให้เจริญก้าวหน้า					
12.	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อการเรียน เพื่อต้องการให้สำเร็จการศึกษาเป็นทหารเรือโดยเร็ว					

ภาคผนวก ข.
ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนก

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	10.13
2	4.55
3	12.75
4	13.32
5	13.20
6	11.81
7	13.19
8	13.11
9	9.82
10	9.11
11	11.04
12	10.95
13	18.63
14	17.28
15	12.07
16	12.12
17	12.42
18	12.80
19	11.90
20	22.87

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .7470

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามค่านิยมทางสังคม

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	10.28
2	14.41
3	13.69
4	11.05
5	12.98
6	9.68
7	7.41
8	16.83
9	13.49
10	30.60
11	7.70
12	9.58
13	11.95
14	13.76
15	8.47
16	5.33
17	18.45
18	10.61

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .7752

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหาร
กับสมาชิกในครอบครัว

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.19
2	5.68
3	1.91
4	12.28
5	7.27
6	10.96
7	10.45
8	3.71
9	9.55
10	6.33
11	7.32
12	11.19
13	3.98
14	4.24
15	8.47
16	9.66
17	5.61

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .7115

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครอง

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	9.54
2	13.59
3	12.03
4	11.67
5	12.54
6	19.76
7	17.41
8	11.69
9	10.84
10	11.42
11	9.73
12	18.48
13	12.79
14	14.38
15	10.42

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8296

ตาราง ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามทัศนคติต่อการเลือกแหล่งอาหารเรือ

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	13.22
2	9.18
3	27.93
4	10.38
5	8.89
6	14.96
7	10.06
8	12.35
9	10.47
10	2.77
11	24.42
12	19.97
13	3.25
14	12.70
15	17.95
16	16.37
17	9.10
18	16.83
19	13.69
20	3.08
21	5.62
22	14.98
23	14.87
24	17.75
25	14.87
26	11.37
27	5.86
28	13.71

ตาราง (ต่อ)

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
29	11.12
30	9.50
31	11.22
32	6.08
33	12.15
34	12.30
35	13.62
36	6.70
37	12.60
38	11.17
39	3.84
40	39.00
41	9.06
42	10.77
43	14.17

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .7844

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาว วรภรณ์ แดงเจริญ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	498 ถ.รังสรรค์เหนือ 10 ประชานิเวศน์ 1 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ 589 - 8383
วัน เดือน ปีเกิด	8 เมษายน 2518
สถานที่เกิด	จังหวัดพิษณุโลก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนราชินีบน
พ.ศ. 2536	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน เบญจมราชานุสรณ์
พ.ศ. 2540	ครุศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย) คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2543	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร